

НОВА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА

Са антикризним мерама Нове Србије

Београд, септембар 2011.

САДРЖАЈ

1. Увод	11
2. Највеће заблуде и грешке економске политике Србије	17
2.1. Заблуде	17
2.1.1. <i>Заблуда о ЕУ</i>	17
2.1.2. <i>Заблуда о значају предприсупних фондова</i>	18
2.1.3. <i>Заблуда о ММФ-у</i>	18
2.1.4. <i>Заблуда о спасоносној улози извоза</i>	19
2.1.5. <i>Заблуде око јавне потрошње</i>	19
2.2. Грешке	20
3. Опште стање српске привреде	25
3.1. Стратешки привредни проблеми	25
3.1.1. <i>Незапосленост</i>	29
3.1.2. <i>Структура запослености</i>	29
3.1.3. <i>Проблем величине пољопривредног поседа</i>	30
3.1.4. <i>ПДВ</i>	30
3.1.5. <i>Дуговања државе према привреди</i>	30
3.1.6. <i>Високо финансијско оптерећење привреде</i>	30
3.1.7. <i>Недостатак Државне развојне банке</i>	31

3.1.8. Немогућност наплате потраживања	31
3.1.9. Правна несигурност	31
3.1.10. Високи административни трошкови на локалном нивоу	32
3.1.11. Процедура јавних набавки	32
4. Управљање јавним финансијама	33
4.1. Буџет	33
4.2. Политика задуживања	34
4.3. Јавно-приватно партнерство	36
4.4. Пореска политика	39
4.4.1. Акцизе и ПДВ	42
5. Монетарна политика	43
6. Банкарство	45
6.1. Тренутно стање у банкарском сектору	45
6.2. Мере против банкарских монопола	48
6.3. Оснивање Државне развојне банке	51
7. Спољно трговинска политика	53
7.1. Царинска политика	55
7.2. Ванцаринске мере	57
7.2.1. Дампиншке мере:	57
7.2.2. Субвенције	57
7.2.3. Преливмани	58
7.2.4. Мере квота и контингента	58

7.2.5. Квота-царина	58
7.2.6. Ино-задужења и отплата камата на кредите	58
7.2.7. Дознаке наших грађана	59

8. Унутрашња трговина **61**

9. Борба против сиве економије **65**

9.1. Штетне последице сиве економије	65
9.2. Јачање административних способности као мера против сиве економије	67
9.3. Неопходне мере и активности од стране државе	67

10. Пољопривреда **69**

10.1. Развој аграра	69
10.2. Забрана генетски модификоване хране	72
10.2.1. Забрана производње по одредбама CODEX ALIMENTARIUS-a	72
10.3. Оснивање пољопривредних задруга	74
10.4. Гарантоване откупне цене	75
10.5. Водопривреда	76
10.5.1. Коршићење вода	77
10.5.2. Заштита вода	77
10.5.3. Одбрана од штетног дејства вода	78
10.6. Шумарство	78

11. Саобраћај	81
11.1. Путна инфраструктура-стање и приоритети	83
11.2. Друмски саобраћај	85
11.3. Железнички саобраћај	86
11.4. Водни саобраћај	88
11.5. Авио саобраћај	90
11.6. Мере саобраћајне политике	91
<i>11.6.1. Мере у правцу темпа развоја појединих саобраћајних грана и структуре саобраћајног система</i>	92
<i>11.6.2. Мере у правцу реафирмације железнице</i>	92
<i>11.6.3. Мере у правцу уравнотежења темпа моторизације</i>	93
<i>11.6.4. Мере у правцу хомогенизације и интеграције саобраћајног система</i>	94
<i>11.6.5. Мере за повећање учешћа наших саобраћајних предузећа у међународном саобраћају и посебно развој транзитног саобраћаја</i>	94
<i>11.6.6. Мере у правцу штедње енергије и заштите животне средине</i>	95
<i>11.6.7. Мере у правцу повећања безбедности саобраћаја</i>	95
12. Телекомуникације	97
13. Грађевинарство и станоградња	101
13.1. Пренамена пољопривредног земљишта	103
13.2. Легализација грађевинског објекта	105

14. Енергетика	107
14.1. Циљеви у развоју енергетике	108
14.2. Енергија природног гаса и нафте	109
14.3. Производња и пренос електричне енергије	111
15. Рударство	113
16. Наменска индустрија	115
17. Социјална политика	117
18. Санација Пензионог фонда	121
19. Борба против незапослености и Државна организација рада	125
20. Демографска политика	129
21. Дијаспора као економско-демографски потенцијал	133
21.1. Мере	135
22. Равномеран регионални развој	137
23. Туризам	141

23.1. Бањски туризам	143
23.2. Планински туризам	144
23.3. Етно туризам	144
23.4. Агро туризам	145
23.5. Историјски туризам	145
23.6. Медицински туризам	146
24. Заштита животне средине	149
24.1. Управљање отпадима	149
Додатак	
Упозоравали смо, нису нам веровали	
Саопштења за јавност Нове Србије	153

Србија је данас на свом историјском раскршћу, духовној, културној, моралној, демографској, политичкој и економској вододелници и пут који буде изабрала одредиће њену даљу судбину. Србија ће поћи или путем прогреса и општег препорода или ће наставити путем који ће значити даље посрнуће и пропаст државе и народа, уз губљење идентитета, да би на крају наступило њено потпуно нестајање са историјске мапе.

Економски суноврат једне природно богате државе каква је Србија, имао је за последицу посрнућа и у другим областима, па је њен привредни опоравак предуслов сваког другог напретка и развоја.

Креатори економске политике у последње две деценије су народ и државу довели на руб пропасти. Својим незнањем али и намером су Србију довели у неоколонијални положај са перспективом класичног протектората са марионетским инсталираним владама, са задатком да раде у корист својих иностраних ментора, а против интереса народа и државе.

У Србији је на делу разбијање породице, образовног система, духовности, религије, војске, дакле свих традиционалних институција, са наметањем синтетичке религије најбруталнијег потрошачког друштва страног било каквој српској традицији. Данас је српски народ уплашен, несигуран, са комплексом ниже вредности који су му наметнули у почетку комунисти, а затим њихови мондијалистички квазиевропски наследници. Од некадашњег солидарног српског

друштва постали смо друштво себичних, одрођених појединаца, исечених од корена и традиције, без јасног националног плана и програма, без јасне економске политике са наметнутим обрасцем да су профит и шопинг врхунски циљеви савременог живљења.

Србија је данас гладна, незапослена, презадужена, опљачкана и понижена. Она је данас најнеразвијенија земља у Европи са највећим дугом по глави становника, са највећим процентом незапослености, са најмањим платама и пензијама, са најмањим БДП-ом, са највећом корупцијом, са највећим банкарским каматама, са најнижим привредним рејтингом и најмањом економском конкурентношћу. Чак и земље које су до пре три године биле далеко иза нас, као што су Црна Гора, Македонија, Босна и Херцеговина, Албанија, Моладавија, су нас претекле у свим економским параметрима и то је катастрофа коју морамо спречити.

Зато Нова Србија предлаже установљење нове економске политике примерене нашим условима и економском тренутку али ослоњену на позитивна искуства економски најразвијених земаља света и формирање успешног српског привредног и тржишног модела. Нова Србија сматра да економски развој не може бити мерен само повећањем БДП-а, већ и вредностима попут социјалне правде, давање једнаких шанси, хуманизације света рада, демократизације привреде и заштите људске околине. Дакле, у тражењу сопственог тржишног привредног система, Србија треба да користи искуства која су стекле развијене земље са својим сопственим системима.

Три главне варијанте тржишно привредног система којима могу најчешће да буду подређене земље са тржишном привредом су англосаксонски, јапански и немачки систем. Битна разлика ова три система произилази из различитих односа државе и друштва. Англосаксонски систем, ослоњен на дугогодишњу традицију корпоративног капитализма, изражен је широким поверењем у способност управљања тржиштем и у високу ефикасност приватног предвиђања у односу на државно деловање. Супротно томе стоји јапански систем, где је водећа улога пренета влади у формирању развојно стратешких циљева земље и од ње се очекује да може у том циљу да мобилише све друштвене снаге. Немачки систем се налази између ова два модела и он развој разуме као отворен еволутиван процес који се

битно унапређује макроекономским одлукама владе. Држави припада задатак да развија правила игре, односно, оквирне услове за делујуће привредне актере и да контролише њихово испуњавање. Овај задатак обухвата одговорност за социјалну равнотежу привредних процеса¹. Ако се тржишни резултати посматрају као социјално неподношљиви онда се економска политика мора кориговати.

Сви ови модели у себи садрже компоненте карактеристичне за њихов облик друштвене и економске традиције, који није могуће апсолутно пренети, тако да је свака држава и економија дужна да развија свој сопствени модел економског развоја који се заснива на њеној политичкој традицији и радној култури како би га народ могао лакше прихватити и чији би ефекти били јачи. Нова Србија се зато залаже за наш модел економског развоја, који би нам омогућио економску, а самим тим и спољнополитичку самосталност, насупрот данашњој ситуацији, када смо неодговорном политиком постали жртве ММФ-а² и интереса корпорацијског капитала, о чему ће више бити речи у тексту који следи.

Нова економска политика Нове Србије и предложени модел развоја је сличан немачком, са одређеним елементима јапанског, посебно у кризним временима, јер сматрамо да је неопходна већа улога државе у ситуацијама великих економских турбуленција и криза. Такође, потпуно је јасно да је концепт неолибералне економије, условно речено аглосаксонског модела развоја доживео свој потпуни крах и да земље развијеног света мењају свој економски курс а на помолу је и промена глобалне економске архитектуре као одговор на велику економску и финасијску кризу.

Када говоримо о персонификацији твораца економских модела концепт Нове Србије је најближи школи Џона Мејнарда Кејнса³,

¹ Д. Радлке, Тржишни привредни модели: Социјална тржишна привреда у Савезној Републици Немачкој, Немачки институт за развојну политику, Берлин 1995, 47.

² Наоми Клајн, Доктрина шока, Београд 2009, 193.

³ Џон Мејnard Кејнс, барон Кејнс од Тилтона (5. јун 1883-21. април 1945.) био је енглески економиста чије су радикалне идеје имале огроман утицај на модерну економију и политичку теорију. Посебно је запамћен као заговорач владине политике интервенционисања, по којој би влада могла користити

а у новије време и Џозефа Штиглица¹, насупрот досадашњем неолибералном и монетаристичком моделу Милтона Фридмана²

фискалне и монетарне мере да би социјално ублажила ефекте економске рецесије, депресије и експлозија. Многи га сматрају оснивачем модерне макроекономије. Најважније Кејсово дело је „Општа теорија запослености, камате и новца“ (The General Theory of Employment and Money), 1936. У њему је тврдио и покушао да докаже да слободан тржишни систем не тежи равнотежи, укључујући и пуну запосленост, већ баш неравнотежама израђеним кризама и привредним циклусима. Овом књигом Кејнс је извршио револуцију у економској науци, будући да је довео у питање централну позицију (до) тадашње макроекономске теорије. Из Кејнсове теорије врло брзо је зведена потреба широке државне интервенције, а фискалне политике пре свега. Кејнзијанизам је владао макроекономским мишљењем око пола века, да би његову доминацију угрозила тзв. нова класична економија 1980-тих. Данашњи неокензијанизам врло мало подсећа на свога утемељивача.

¹ Џозеф Штиглиц (9. фебруар 1949,) амерички економски експерт, писац, предавач и универзитетски професор., добитник Нобелове награде за економију 2001. После рада у кључним институцијама онога што се сматра стубовима глобализације и савремене западне зграде, постао је један од кључних противника тог система. Његове теорије и компликоване економске једначине с којима је из корена променио начин на који се најважније економске појаве тумаче, предвиђају и у пракси доказују, посебно у области макроекономије, довеле су га и до Нобелове награде. Он ће вам рећи да је „Међународни монетарни фонд“ арогантан. Рећи ће вам да ММФ не слуша земље у развоју којима би требало да помогне. Да је ММФ тајновит и изолован од демократске одговорности. Да ММФ-ови економски лекови не само да немају лековити учинак, него шта више, погоршавају стање посрнуле економије. Рећи ће вам да у процесу, наводног лечења, ММФ уме да спорост претвори у рецесију, а рецесију у депресију. И биће у праву. „Радио сам као шеф економиста „Светске банке“ пуних пет година прошлог века. Био је то најтежи период глобалне економије током последњих педесет година. И видео сам како ММФ, у пару са америчким министарством финансија „одговара“ на кризу и био сам ужаснут и запрепашћен.“

² Милтон Фридман (12. јул 1912. - 6. новембар 2006.), дао је велики допринос у макроекономији, микроэкономији, економској историји и статистици. Оснивач новог класичног либерализма, велики критичар Џона Мејранда Кејнса и његове макроекономске доктрине. Саветник Роналда Регана, у чије време ауторитет његове економске школе достиже својврсни врхунац. Позната је његова изјава „There is no free lunch“ или „Нема бесплатног ручка“. Залагао се за слободу у пословању и капитализму, слободно тржиште, без

који је био примењиван до сада у Србији, доводећи до краха српске финансије, а српску привреду је срзео на ниво земље пред извесним сломом.

Најзад, наш програм се ослања и на позитивна искуства успешних економских модела из прошлости попут Рузвелтове стратегије изласка из тадашње Велике економске кризе, искуства New Dealа, повећања запослености и државне контроле финансија и банкарског сектора уз оживљавање јавних радова, јер су манифестације кризе из тог времена готово идентичне садашњем облику кризе ,како у свету тако и код нас. Нова економска политика Нове Србије има за задатак да промени и пратеће негативне појаве својствене само српској економији, јер би криза у Србији била итекако изражена и без утицаја светске економске кризе.

Нова Србија нема намеру да овај наш предлог буде страначки памфлет за стицање политичке користи и предизборних поена. Условно, ово и није наш аутентични програм, јер смо поред искустава из других економских модела у њега уградили и сажет народни став који смо прикупили широм Србије од: независних економиста, мислећих људи, сељака, радника, инжењера, правника, свештеника, људи из дијаспоре, научника, учитеља ,пензионера, војника и неимара. Ова сагласност је логична јер је Нова Србија странка израсла из народа која своју егзистенцију неодвојиво везује за судбину своје отаџбине.

Зато је важно да победимо, не на изборима него у животу и не да би владали него да би преживели, да би се запослили, хранили, лечили, учили, да би градили и становали у својим кућама, да би напредовали и да би били срећнији него данас.

уплитања државе, појам који се у економији зове “laissez-faire”. За своја велика достигнућа добио је Нобелову награду за економију 1976. Фридман се залагао за политику стабилног, умереног раста новчане масе, супротстављао се контроли плата и цена и критиковао владу када је то покушала да уради. Сматрао је да влада треба да дозволи слободном тржишту да делује како би превазишло инфлацију и друге економске проблеме.

2. **Највеће заблуде и грешке економске политике Србије**

2.1. **Заблуде**

2.1.1. *Заблуда о ЕУ*

Заблуда да ће бољи живот сам по себи доћи уласком у ЕУ, чак и у тренутку стицања статуса кандидата, је грешка коју ћемо скупо платити ако хитно не схватимо да опоравак и прогрес привреде треба да буду у функцији народа и државе, а не зарад „позитивних оцена“ европских званичника. Дакле, велика заблуда је да ћемо у садашњем стању наше економије икада бити озбиљни кандидати за улазак у ЕУ, без обзира на формални статус који можемо званично добити. Са друге стране ни све земље ЕУ немају исти ниво економске развијености, чак су неке старе чланице у великим финансијским проблемима који прете банкроту њихових држава. По мишљењу Нове Србије све се своди на јачање сопствене привреде, по оригиналном економском моделу и заједничким правилима ЕУ. Ова заблуда, о тренутно бољем животу после уласка у унију је резултат неекономске и маркетиншке обмане садашњих власти, јер успешне економије уласком у ЕУ постају још успешније, а економије које су пре интеграције биле неуспешне биће још неуспешније.

2. Највеће заблуде и грешке економске политике Србије

2.1.2. *Заблуда о значају предприсупних фондова*

Још једна заблуда везана за ЕУ је нереална нада у предприсупне фондове, као леку за све наше недаће и промашене циљеве. Са оваквим стањем економије и погрешном економском политиком ни максимални износи ових фондова неће ни приближно надокнадити штету насталу само у размени са земљама чланицама ЕУ. Погрешна монетарна, фискална и аграрна политика, неконтролисано задуживање, неконтролисан увоз и илегално одливање девизних средстава наносе толику штету привреди Србије па враћање дела тог новца преко предприсупних фондова није довољно да покрије ни мали део дефицита изазваног погубном економском политиком. Најбољи доказ је ничим изазвана одлука о једностраној примени ССП и прелазног трговинског споразума чиме је директно креирана огромна „рупа“ у буџету Републике Србије. Потпуна анализа свих ових економских токова сарадње са ЕУ једино се може интегрално сагледати кроз тзв. Cost benefit анализу која ће показати објективни однос користи, трошкова и ризика уласка у Унију и значај и величину предприсупних фондова. Тиме би се избегло да улазак у ЕУ буде ствар емоција, како заговорника тако и противника европских интеграција већ искључиво одлука заснована на економским категоријама и параметрима.

2.1.3. *Заблуда о ММФ-у*

Заблуда о улози ММФ-а као спасиоца домаће привреде и гаранта макроекономске стабилности економије Србије, је широко заступљено мишљење креатора неолибералног пута Србије који су претежно водили нашу политику последњих једанаест година. Заправо једино владе које су упропастиле своје економије још увек се ослањају на „помоћ“ ММФ-а који делује по принципима јаким политичких захтева и који унапред зна да земља дужник једино може вратити дуг даљом распродајом државних ресурса, што и јесте, у неку руку, циљ „мисије“ ММФ-а. Дакле, ММФ искључиво води рачуна о спољној ликвидности земље дужника, а никако о развоју њене привреде и о њеној унутрашњој ликвидности. Зато су савети ММФ-а земљи повериоцу усмерени у искључивом циљу сигурности враћања тих средстава Фонду. Сарадња са ММФ-ом се најблаже може оценити као изнуђен

потез очајника, а не циљ и економска стратегија једне државе. Нема дакле, ни једног примера у свету да је нека држава изашла из кризе по саветима и моделу ММФ-а, већ су се догађали управо супротни процеси даље пропасти третираних економија. Примери земаља које користе помоћ ММФ-а и стање њихових економија најбоље говори у прилог овом нашем ставу¹.

2.1.4. *Заблуда о спасоносној улози извоза*

Заблуда да се хронично висок спољно-трговински дефицит Србије може решити једино већим извозом је пример незнања али и **спреге политичара са увозничким лобијем**, јер здрав разум и економска логика говоре да се тај дефицит може балансирати **редукцијом али и политиком субституције увоза**. Дакле, деловањем на два колосека. Успостављање те равнотеже, бар индиректно, се одражава на курс динара и ниво државних девизних резерви. Најразвијеније земље Европе и света свој развој и прогрес су заснивали на стимулисању и задовољавању домаће тражње домаћим производима, а никако на извозу како спасоносној економској категорији. Једино у Србији, последњих деценија, та заблуда опстаје без икаквог ваљаног економског разлога али служи као јак алиби за све промашаје економске политике и пребацивања одговорности на „неуспешну привреду“ која није кадра да буде конкурентна у иностраној тржишној утакмици.

2.1.5. *Заблуде око јавне потрошње*

Смањивање јавне потрошње је готово редован слоган у свим предизборним кампањама и политичари га стално понављају, а да стварно не знају суштину категорије јавне потрошње. Наравно, и свемогући ММФ је тај који притиска све владе на драстично смањивање јавне потрошње и то је постало опште место у нашој економској политици, а то је по мишљењу Нове Србије потпуно погрешно и нетачно. Ако је мотив ММФ-а јасан и недвосмислен, а то је обезбеђење враћања датих кредита, онда је нејасна реакција наших политичара и економиста. **Уместо да се баве структуром јавне потрошње они су у фокус ставили њену величину.** У суштини, **величина јавне**

¹ N. Chomsky, *Understanding Power*, New York, 2002, 75.

потрошње је обрнуто сразмерна нивоу развијености земље и броју њених становника, а управно сразмерна величини територије и висини стечених права њених корисника. Држава стога мора да има своје функције, независно од њене величине и богатства, те је уштеде могуће вршити само променом структуре јавне потрошње, повећањем ефикасности државног апарата, елиминисањем непотребног броја бирократа, на уштрб свих оних државних службеника чије постојање је неопходно за нормално функционисање било које земље. Очигледно је основно непознавање разлике између јавне потрошње која је по правилу и развојна и инвестициона и уштеда и непотребног расипништва бахате државне бирократије. Дакле, Нова Србија чврсто стоји на становништу да је потрошња, а не штедња мотор развоја једног друштва и стезање каиша никад није дало добре резултате.

2.2. Грешке

А) Највећа грешка, са извесним фаталним стратешким исходом по српску економију, је **вођење целокупне аграрне политике у последњој деценији.** Почев од погрешне политике субвенција, политике слободног увоза аграрних производа, неконтролисана приватизације пољопривредних поседа, непостојања државне аграрне банке, неформалног одобравања употребе ГМО хране и потписивања Codexa alimentarius, уништавања аграрне прерађивачке индустрије, толерисања монопола везаних за откуп пољопривредних производа до једностране примене ССП која је докрајчила српски аграр. Илустративни пример небриге за пољопривреду најбоље се огледа у томе што је од 2000. до данас буџет за полицију или војску био вишеструко већи него издвајање за пољопривреду.

Б) Начин формирања курса динара и уопште вођење монетарне политике разорно су деловале на привреду Србије. Трошећи огроман новац мерен милијардама евра годишње и то из кредита, првенствено ММФ-а, сви гувернери су листом изазивали само два негативна ефекта: **прекомерно су задужили државу са нултим ефектом по укупну привреду, додатно продубили девизни дефицит форсирајући увоз и дестимулишући извоз, уз споредни али разарајући негативни ефекат уништавања домаће производње.**

В) Српска изрека „Оно чега се паметан стиди будала се поноси“ би најбоље осликала „реформу“ банкарског система која је била понос „првог демократског гувернера“, а по мишљењу Нове Србије био је то пуч и удар на финансијски систем наше земље по моделу економских плаћених убица. Данас, четири највеће српске банке које су тада угашене, нису још ликвидирани, јер и даље имају позитиван биланс, али су склоњене од очију јавности, а стање и провера њихових рачуна су државна тајна. За узврат, **стране банке које контролишу више од 85% укупног финансијског потенцијала су „партнери“ власти и тајкуна али не и народа и привреде, које уз безобразно високе камате и марже једине повећавају профит у земљи која је практично пропала.**

Г) У вези са предходним констатацијом о банкарском систему и оценом Нове Србије о вези спреге власти и страних банака, напомињемо постојање једне невероватне финансијске варијације, а тиче се субвенционисаних кредита која говори овоме у прилог. **Уместо да утиче на висину камата и банкарских маржи путем мера НБС или увођењем додатног „банкарског пореза“, држава банкарски профит сматра неприкосновеним и недодирљивим.** Наводно помажући станоградњу или пољопривреду субвенцијама за кредит, она новцем пореских обвезника практично субвенционише стране банке избегавајући да субвенције усмерава на једини нормалан начин- директно корисницима.

Д) Наметнута обавеза од међународне заједнице, првенствено од ЕУ, заправо корпорацијског капитала, да се морају продати сва јавна државна предузећа, посебно високопорфитабилна, је обмана коју прихватају само економски несuverене земље попут Србије. **Озбиљне земље су и даље већински власници својих стратешких компанија, а управо су поред мултинационалних компанија оне и главни купци оваквих система.** Објашњење наших неолибералних економиста и политичара да је држава лош послодавац и да је државно власништво над њима рецидив комунизма је глупост коју не треба посебно коментарисати. Уместо да бирају менаџмент који би водио те државне системе на начин како то раде све признате светске компаније, па и оне у државном власништву, они за мале паре распродају последње државне ресурсе стварајући од Србије сиромашну колонију без икакве будућности.

2. Највеће заблуде и грешке економске политике Србије

Ђ) Монополи у Србији су постали опште место, јер су готово у свим областима привредног живота нарасли и ојачали под благословом актуелне власти. Иако сви домаћи и страни привредници монополе и картеле означавају као ограничење и кочницу развоја, актуелана власт их охрабрује и штити, понекад се декларативно изјашњавајући против монопола или што је још горе, негира њихово постојање, као што је то дуго чинио бивши министар трговине Слободан Милосављевић. Суштина је што су власници тих монополских предузећа у великом броју случајева људи блиски партијама на власти и та спрега доноси огроман профит малом броју људи на уштрб целокупне привреде. Посебно су опасни у пољопривреди у виду :хладњачара, откупљивача и прерађивача млека, шећерне и уљене репице али и у другим сегментима попут банкарства. **Поред тога што на дуги рок уништавају домаћу привреду они одвраћају стране инвеститоре и доводе до потпуне изолације читавих привредних грана.**

Е) Директне стране инвестиције су обавезна кованица у свим обраћањима политичара на власти и наводно тежиште развоја Србије. Наравно, то је декларативно залагање, јер ти набеђени експерти и надобудни политичари не разумеју суштинске разлоге доласка у Србију потенцијалног страног улагача, а то су: минимизирање трошкова пословања, максимизирање профита, економска и правна сигурност, стабилни ниски порези и третман домаће фирме у односу на иностране компаније. Међутим, **политика укидања царина, висока цена енергената због потпуно погрешне политике акциза, правна несигурност, високи порези, постојање монопола и нестабилност домаће валуте су елементи одвраћања директних страних инвестиција.** Остају једино ниске наднице, а то је најгора компаративна предност коју ће Нова Србија доласком на власт путем повећања минималних зарада елиминисати, а на свему осталом ће радити у циљу побољшања услова за стране инвеститоре.

Ж) **Субвенционисање страних компанија, за отварање нових радних места је једна од најгорих економских мера донетих у Србији икада и наноси директну штету јавним финансијама без стварних ефеката за даљи развој српске привреде.** Изузев што је дискриминаторска, према домаћој привреди, она је и селективна према страним компанијама, а одлучивање се заснива на партијском дискреционом договору без реалне економске анализе и дугорочних

ефеката оваквог финансијског издвајања. Ако томе додамо још и додатне погодности око бесплатног грађевинског земљишта, изградње инфраструктуре за те фирме и бенефита у плаћању комуналија, уз истовремено благоданно допуштање кршења потписаних уговора о улагању у Србију, онда је јасно да се овакав начин привлачења страних инвестиција мора под хитно прекинути.

3) Поништавање уговора о концесији за изградњу ауто-пута „Јужни Јадран“, смо сврстали у грешке економске политике али би се пре могло означити актом **економске велеиздаје и прављења намерне штете Србији из неекономских и политиканских разлога и дисциплиновања дела опозиције, пре свега Нове Србије, која је овај посао довела до краја, а који је са правом означен највећим у историји Србије икад, посебно у светлу чињенице да је и Скупштина Србије потврдила акт о концесији. Прави и основни разлог поништавања уговора о концесији је заштита интереса држава у окружењу који би изградњом овог нашег ауто-пута кроз Шумадију доживеле тежак економски ударац у намери и плану изградње конкурентског ауто-пута од средње Европе до Јадрана.**

И) Домаћа привреда, њене компаније и велике и мале, државне или приватне, све једно, су пасторчад власти протекле деценије, за разлику од страних улагача и њихових фирми, страних роба и услуга и уопште свега што долази из иностранства. То је феномен који је тешко објаснити али се мора хитно променити ако мислимо да привреду померимо са мртве тачке. Уосталом, све нормалне државе, посебно оне најразвијеније, штите домаћу привреду, прибегавајући чак и класичном протекционизму, као што је нпр.САД увела Кини на увоз аутомобилских гума царину од 35%, или увођењем широке лепезе нецаринских баријера. Али зато наша Влада, која је очигледно несuverена не сме да активира чак ни законска решења против нпр. дампишких цена страних производа, или компензаторних цена из иностранства, или да активира законске мере у случајевима прекомерног увоза и значајног повећања дисбаланса девизног прилива и одлива. Наравно, све то иде у правцу додатног погоршавања положаја домаће привреде. Пример третмана домаћих компанија на тендерима државе Србије је такође у неку руку чудан али сигурно штетан и погубан. Осим што су нам директивама ЕУ одузели право било каквог, чак и минималног фаворизовања домаћих фирми на

2. Највеће заблуде и грешке економске политике Србије

тим тендерима истим директивама се „гурају“ такви услови тендера које наша, тренутно нејака, предузећа никада не могу испунити. Напротив, пласирање међународних кредита Србији од међународних финансијских институција се итекако условљава одабиром извођача из ЕУ и тада је могуће суспендовати Закон о јавним набавкама. Можете ли замислити нпр. да француски министри возе аутомобиле изузев аутомобила француске ауто индустрије, иако би на тендеру можда, победиле фирме из Немачке и Јапана. Што важи за нас не важи за земље чланице ЕУ и ту се најбоље огледа политичка и економска несuverеност садашњих власти у Србији. Већ поменута државна помоћ страним фирмама за отварањем нових радних места, а која важи само за иностране компаније најбоље говори у прилог овој нашој тези.

Ј) Величина новчане масе¹, односно, њен хронични недостатак је тема која захтева посебан третман и прецизну разраду, чак је треба држати ван домашаја актуелних власти, јер би као и све добре идеје они то успели да покваре и претворе у њену супротност. Ипак, **треба рећи да је ниво монетизације, односно, величина новчане масе М1 (однос готовог новца, плус новац на рачунима плус краткорочни орочени депозити према БДП) у српској привреди неколико пута мањи него што је потребно и то ствара непремостиве тешкоће у функционисању наше економије и убедљиво је најмања од свих земаља у Европи без икаквог ваљаног разлога. Недостајућа новчана маса је отприлике на нивоу укупног јавног дуга Србије прерачунаног у динаре и прецизним мерама „упумпавања“ из примарне неинфлаторне емисије ће покренути инвестициони циклус и то је велика развојна шанса Србије у будућности.** Наравно, једино да се не дај Боже неки „експерт“ не сети да Србија треба да пређе на евро као средство плаћања.

¹ М. Илић, Практикум за владу која мисли добро својим грађанима, Београд 2010, 43.

3. Опште стање српске привреде

3.1. Стратешки привредни проблеми

Привреда Србије је данас у тешком положају првенствено због потпуно погрешне економске политике током деведестих година и посебно након 2000. са малим периодом опоравка од 2004 до 2007. Илустративни и запањујући примери тешког назадовања наше економије су подаци да је рецимо стање сточарства данас на нивоу из 1910 године у Србији, или да индустријска производња код нас током последњих десет година није достигла ниво половине индустријске производње из 1989. Такође, је фрапантно да од 5. октобра ни једна година није достигла индустријску производњу из иначе катастрофалне 1998. Дакле, године после тешких економских санкција. Невероватно делује и податак да је број индустријских радника у Београду са 250 000 из 1990. данас пао на цифру од 13 000.

Србија је ризична и високо задужена земља, прешла је црвену линију задуженисти и само је безочно фалсификовање статистичких података привремено ствара лажну слику економске нормалности. Јавни дуг Србије је већи од 13 милијарди евра, а укупни спољни дуг преко 23 милијарде евра, што са унутрашњим дугом од 5 милијарди евра и тзв.“Косовским дугом“ угрожава економски опстанак и одрживост било какве привредне активности. Ако се посматра износ основних годишњих отплата главница и камата узетих од стране

3. Опште стање српске привреде

државе, банака, грађана али и преко државних гаранција, дуг значајно превазилази важан критеријум од 25% вредности извоза роба и услуга што са сигурношћу показује високу задуженост државе. Данас је ситуација још гора јер је износ отплате кредитних обавеза много већи од прираста годишњег БДП Србије.

Чак и укупно девизно задужење Србије, већ сада износи близу 80% националног БДП или 44,6% БДП у односу на јавни дуг, па у околностима већ уговорених кредитних аранжмана са финансијским институцијама али и тенденцијом динамичког задуживања привреде и банака извесно је да ће задуженост у наредним месецима далеко превазићи 80% националног БДП-а што је додатни критеријум презадужености једне земље.

Параметри спољног дуга према годишњој вредности извоза су такође прешли ту црвену линију, јер је спољни дуг већи за 2,4 пута од годишње вредности извоза Србије. Чак и у условима презадужености једне земље у односу на прилив девиза и годишње рате дуга, прешли смо такође ту опасну зону, пошто је годишња рата већа од четвртине прилива девиза у Србију.

Црне прогнозе су још реалније ако се зна да је већина кредита средњерочна и дугорочна са одложеним почетком враћања, па наредне године кад дође до пуног капацитета враћања кредита ће постати године борбе за финансијски опстанак земље. Додатни проблем је што се држава брже задужује од приватног сектора, али опасност лежи и у немогућности враћања кредита од стране приватног сектора, што „другим речима, значи потпуни колапс и општу великвидност привреде.

Пољопривреда је темељ сваке економије једне државе и земље које не реше питање аграра на прави начин не могу да реше ни остале економске проблеме. Некада јака српска пољопривреда, извозно оријентисана чак и са наметнутим европским прелевманима, са вишковима у житарицама, шећеру, месу, уљу, развијеним повртарством и воћарством данас је потпуно уништена како у базичном тако и прерађивачком делу.

Три године „проевропске и социјално одговорне“ владе значиле су и 200 000 мање крава музика, а извесно ће уследити несташница

говеђег и осталих врста меса. Некада је Србија извозила 30 000 тона меса у вредности од 270 000 тадашњих долара. Сада у Србији имамо 20 000 јунади, а потребно је око 100 000 јунади да би достигли одобрену извозну квоту ЕУ од 9975 т. Наравно, тај извоз је данас много мањи и он износи око 1700 тона¹.

Ако је војни и полицијски буџет већи од пољопривредног пет или више пута онда је сасвим јасно да је стратегија ове владе уништавање аграра.

Последица свега овога је смањење производње млека и меса која ће бити потпуно докрајчена и симболична. Иста судбина очекује произвођаче пшенице, кукуруза, малина, шећерне репе и уљане репице.

Посебан проблем привреде Србије су монополи и картели који разарају тржиште Србије и економију наше земље доводе на руб пропасти. То је посебно уочљиво у области млинско-пекарске индустрије, индустрије шећера, цемента, производњи и откупу малина или боровнице али и у секторима банкарства, осигурања, трговине. Влада упорно негира такво стање и ништа не предузима да се то противзаконито стање прекине.

Посебна прича је финансијски сектор који је охрабрен „мерама“ Владе и Народне банке Србије, монетарном деструкцијом цепа националну економију по свим шавовима. **Недопустиво високе камате и банкарске марже разарају привреду и грађане доводећи их до класичног дужничког ропства.** Потпуно погрешна политика курса динара и његова наводна одбрана је Србију коштала више од 3 милијарде евра за последње три године и то из иностраних кредита који нису донели стабилност курса али зато јесу стимулисали спољнотрговински дефицит, дестимулисали извоз индиректно извршивши удар на домаћу привреду. Оно што је посебно забрињавајуће је да су купци стране валуте у операцији одбране динара непознати и тајни, али није тајна да су те девизе преко страних банака завршавале у иностранству. Такође је недопустиво да су извозничке а стране фирме са представништвима у Србији девизни прилив задржавале на рачунима у иностранству и нису их враћале у Србију што би било једино нормално и законски исправно.

¹ Б. Боровић, Убиство Аграра са предумишљајем, саопштење за јавност, Београд 27. август 2010.

3. Опште стање српске привреде

На крају најбољи показатељ једне привреде у расулу су упоредни и статистички подаци привредних показатеља са земљама ЕУ и региона. **Србија је према свим тим показатељима, захваљујући раду ове Владе и њених експерата успела да постане апсолутни лидер зачеља у Европи.** Са инфлацијом од око 12% на годишњем нивоу претекли смо све своје суседе у региону и заједно са Украјином држимо последње место. Први смо и по уделу гладних у укупном становништву који чине 10%, по расту незапослености као и по укупној незапослености од 27%. Лидери зачеља смо такође и кад су зараде у питању, квалитет живота, куповна моћ становништва, брзина издавања грађевинских дозвола, броја индустријских радника и конкурентности ИТЦ технологија. Али изгледа да није све тако црно, јер поред тога што смо према многим категоријама светске банке убедљиви и неприкосновени лидер зачеља у Европи ми се можемо “похвалити” да смо успели да у нечему будемо далеко испред свих. **Наиме, први смо по порасту добити банака од 57%, по банкарским маржама већим од 4% у односу на европски од 1%, по висини каматних стопа готовинских кредита од 15% као и по приносу банака на капитал од 7% у односу на европске приносе од 0,5 до 3,5%¹.**

Резултат вођења наше економије добро је познат, иако се Влада стално хвали успесима на привредном пољу. Просечна плата, коју многи не примају (око 27% становништва) износи око 350 евра, док је она у Македонији за 10 евра већа, у Босни и Херцеговини просечна плата је 394 евра, а у Црној Гори 456 евра. О Хрватској и Словенији да не говоримо, тамошњи просек зарада далеко је изнад нашег (724 евра за Хрватску и 935 за Словенију). У међувремену, цене основних животних намирница су готово свуда уједначене, што природно у односу на приходе грађана, квалитет живота у Србији сврставају међу најгоре у Европи.

Ово су само неки показатељи, мораћемо набројати још неке како би слика била потунија: БДП у Србији је 4650 евра по глави становника док је БДП Црне Горе нпр. 4950 евра. По конкурентности информатичких технологија смо на 84. месту у свету, док су нам

¹ Б. Боровић, Лидери зачеља, Саопштење за јавност, Београд 8. децембар 2010.

најближи Македнци на 79., Хрвати 51. и Црногорци на 41. месту. Тако да о великим успесима наше Владе не треба даље говорити, цифре кажу све.

3.1.1. Незапосленост

Основни проблем Србије је висока незапосленост која по поузданим подацима износи 27% , а по званичним подацима РЗС је 22,1%. **У оваквим околностима немогуће је нормално водити економију земље и хитне економске мере Нове Србије иду у правцу решавања овог горућег проблема који прети да Србију претвори у социјалну бомбу посебно у светлу тенденција даљег повећања броја незапослености са извесном опасношћу потпуне хуманитарне катастрофе нашег народа. У следећим поглављима подрбно ћемо изложити мере за решавање овог проблема.**

3.1.2. Структура запослености

Ово је додатни проблем, комбинован са високом незапосленошћу, јер по последњим подацима РЗС број запослених у производњи је око 485 000, од тога у индустријској производњи 301 350 радника, 585 000 је запослено у јавном сектору, а 650 000 у услужним делатностима. Ако томе додамо и 1,1 милион незапосленог радно способног становништва онда је стање наше економије обојено најтамнијим нијансама. Неодрживост економског стања је могуће видети у односу 1,6 милиона пензионера и 1,7 милиона запослених што је невероватан апсурд ако се зна да је минимални економски оджив однос пензионера и запослених 1:3. **Проблем је могуће решити променом опшег економског амбијента али и конкретним мерама које предлаже Нова Србија попут редуковања али и субституције увоза, повољног кредитирања из будуће Државне развојне банке, посебно за обртна средства и куповину опреме, реформе пореза и доприноса на зараде запослених у производњи, укидање плаћања ПДВ унапред итд.**

3. Опште стање српске привреде

3.1.3. *Проблем величине пољопривредног поседа*

Он је посебно ограничавајући фактор за развој пољопривредне производње, јер је просечна величина поседа у Србији неколико десетина пута мања од просека у Европи и решавање овог проблема делом зависи од тренутка реализације процеса реституције и даље политике приватизације пољопривредног земљишта, као и процеса омогућавања пренамене тог земљишта у нпр. грађевинско земљиште. **Формирањем пољопривредних задруга би се могао превазићи проблем мале величине пољопривредног поседа у Србији, где би чланови будућих задруга удруживали средства и земљу у циљу остваривања својих интереса на основу тачно утврђених уговорних обавеза.** Питањем пољопривредних задруга бавићемо се у посебном поглављу.

3.1.4. *ПДВ*

Систем плаћања ПДВ унапред, односно одмах након фактурисања је непознат у било којој земљи Европе. Он се свуда наплаћује након реализације потреживања, негде чак до 7 до 15 дана након наплате. Спор повраћај ПДВ-а у Србији је такође проблем који нашу привреду додатно оптерећује а питање је техничке природе и проблем озбиљности једне државе.

3.1.5. *Дуговања државе према привреди*

Дуговања државе према привреди, директно или индиректно, су непојмљива појава у нормалним државама. То је проблем који доводи до ланчане реакције и опште привредне неликвидности чак толико велике да фирме узимају кредите за ликвидност уместо да ти кредити буду намењени новим пословним аранжманима и развоју.

3.1.6. *Високо финансијско оптерећење привреде*

Просечно оптерећење привреде разним државним обавезама генерално је вишеструко веће него у земљама Региона и ЕУ, а тичу се високих пореза и доприноса, велике лепезе такси и дажбина који су

испровоцирани хронично високим буџетским дефицитом и потребом државе да те намете стално повећава као и да своје лоше вођење економске политике превали на привреду. Наравно, то доводи до удара на привредну активност, отпуштања радника и општег смањивања активности у економији једне државе.

3.1.7. Недостатак Државне развојне банке

Недостатак Државне развојне банке је разлог високе презадужености привредних субјеката код банака чији је, прородно, једини интерес, максимизација профита. Садашња власт је повлашћеним третманом страним банкама омогућила монополски положај који је довео до тога да су у Србији највеће камате, накнаде и банкарске марже у Европи који наше фирме доводе на ивицу ликвидности и потпуне неконкурентности, посебно када је реч о нашим извозницима.

3.1.8. Немогућност наплате потраживања

То је рак рана српске привреде, повезана са лошим правосуђем и представља проблем који се законски мора регулисати. Нова Србија, између осталог, предлаже систем **мултикомпензација**, једнократних или у више наврата које би помогле рашчишћавању односа поверилаца и дужника. Ипак главну карику у овом систему односа представља неефикасно правосуђе. **Овај проблем је један од главних генератора спорог уласка страних инвестиција у Србију.** С друге стране, држава као највећи дужник је основни генератор ланчане неликвидности привреде и та чињеница обесхрабрује и обесмишљава залагање за нормално функционисање привредних активности.

3.1.9. Правна несигурност

И ово је такође огроман проблем који онемогућава нормално пословање у Србији и он је ограничавајући фактор страних, уопште нових инвестиција, скопчане са проблемима лоше реформе правосуђа. Урбана легенда је неефикасно и корумпирано правосуђе са раритетима непознатим европском правосуђу попут предмета „тинејџера“ (предмети стари до 19 година), који су разлог подсмеха

3. Опште стање српске привреде

нашем правосудном систему али су економске последице драматичне и несагледиве а најмање смешне.

3.1.10. Високи административни трошкови на локалном нивоу

Високе таксе и трошкови органа локалне самоуправе али и споре административне процедуре и корупција на локалном нивоу су проблеми који су релативно лако решиви. Нова Србија има за њих решења, јер њихово отклањање зависи од нас самих. Већина од тих административних трошкова су у домену дискреционог права локалне самоуправе, а њихове високе стопе су резултат нереалне жеље за додатним пуњењем буџета. Међутим, у крајњој линији високи трошкови одвраћају инвеститоре од улагања у локалну самоуправу.

3.1.11. Процедура јавних набавки

Законски добро замишљена, нажалост она се претворила у своју супротност са високом корупцијом, спором процедуром и неефикасном и исполитизованом Агенцијом за јавне набавке. Смисао јавних набавки је елиминисање корупције и постизање најповољнијих цена, а у пракси се то свело на увођење предходних бесмислених услова понуђачима који домаће компаније по правилу не могу да испуне што за последицу има олигополско померање понуде на много виши финансијски ниво од нормалног што ствара огромну штету државним финансијама.

4. **Управљање јавним финансијама**

4.1. **Буџет**

Нова Србија заступа принцип штедљиве државне администрације али без битног смањивања јавне потрошње, **јер сматрамо да јавна потрошња може бити добар стабилизирајући фактор привреди посебно у турбулентним економским ситуацијама. Акцент треба да буде на промени структуре јавне потрошње, а не на њеној величини.** Сматрамо да треба редуковати трошкове саме Владе и нагомиланог бириократског апарата у корист потрошње у инвестиције и развој привреде, јер упоредном анализом са другим европским државама видимо да је јавна потрошња Србије на нивоу европског просека, чак и испод њега.

Буџет треба планирати за период од три до пет година како би се добило на макроекономској стабилности са уграђеним принципима предвидљивости и извесности али и са променом саме структуре будућих прихода и расхода. Држава има своје функције без обзира на величину и богатство и непрестано инсистирање на драстичном смањењу јавне потрошње значи закидање на квалитету: здравства, просвете, социјалне заштите и безбедности, а то свакако није решење. Прерасподелом средстава и усмеравањем према инвестицијама, субвенцијама и развоју, на уштрб нерационалних трошкова Владе, може се утицати на побољшање привредног амбијента земље.

4. Управљање јавним финансијама

У оквиру буџета треба да се формирају тзв. програмски буџети који би имали за циљ остваривање зацртаних планова у одређеним секторима. Они не би урушили постојећи буџетски систем али би му омогућили ефикаснију организацију са тачно утврђеним надлежностима и одговорношћу у реализацији тих концепата.

Буџетска издвајања морају бити усмерена у циљу стимулације оних грана које ланчано активирају друге привредне гране, а то су грађевинарство, пољопривреда, енергетика и инфраструктура, дакле стратешке гране које упошљавају највећи број радних места. **Субвенције из буџета морају бити усмераване ускључиво у пољопривреду и субституцију увоза.** Субвенције у друге сврхе могу бити само изузетак.

Повећање издвајања за инвестиције јесте наш став, али како су буџетска средства, генерално ограничена за крупне пројекте од националног интереса, наше темељно опредељење је, да средстава за ту сврху се морају обезбеђивати првенствено концесијама или по моделу **јавно-приватног** партнерства. Досадашња пракса неконтролисаног задуживања мора бити заустављена. **Задуживање је једино оправдано ако је резултат прецизне економске анализе и не сме бити коришћено у циљу попуњавања буџетског дефицита, већ искључиво употребљено у улагања у велике инфраструктурне објекте са јасно израженим економским користима за државу и њене грађане.**

4.2. Политика задуживања

Србија је високо задужена земаља и по свим опште прихваћеним параметрима је прешла црвену линију задужености. Јавни дуг непрестано расте и у овом тренутку (средином 2011) је већи од 13 милијарди евра, а укупни спољни дуг прелази 23 милијарде евра. Са унутрашњим дугом од 5 милијарди евр, у коме је иначе држава главни и највећи дужник са више од 1 милијарду евра и тзв. косовским дугом, економска одрживост је опасно угрожена са претећим банкротом земље. Ако се посматра износ годишњих отплата главница и камата кредита узетих од стране државе, банака, грађана али и гаранција

државе овај дуг значајно прелази 25% вредности извоза роба и услуга што са сигурношћу показује високу задуженост државе. Ситуација је још гора у светлу чињенице да је износ отплате кредитних обавеза много већи од прираста годишњег БДП Србије.

Чак и укупно задужење Србије већ сада износи близу 80% БДП-а или 44,6% БДП у односу на јавни дуг, па у околностима већ уговорених кредитних аранжмана са међународним финансијским институцијама и тенденцијом динамичког задуживања привреде и банака извесно је да ће задуженост у наредних месеци далеко превазићи 80% националног БДП-а, што је додатни критеријум презадужености једне државе. И параметри спољнег дуга, према годишњој вредности извоза су такође прешли ту црвену линију, јер је спољни дуг већи за 2,5 пута од годишње вредности извоза у односу на дозвољених 2,2 пута. Параметар односа прилива девиза и годишње рате дуга је такође у корист овог другог, јер је годишња рата већа од четвртине прилива девиза у Србији, што је још један у низу економских параметара који говори у прилог тезе да је Србија високо презадужена државе.

Црне прогнозе су још реалније ако се зна да је већина кредита средњорочна и дугорочна са одложеним почетком враћања главница и камата, па наредних година кад дође до пуног капацитета враћања кредита ће бити године борбе за голи опстанак земље пред стечајем и банкротом. Иако се држава брже задужује од приватног сектора, реална опасност је и немогућност враћања кредита од стране приватног сектора што би, другим речима, значило да нас ускоро очекује потпуни колапс и општа великвидност привреде.

Дакле, потпуно промашена економска политика актуелне власти је довела до привредног суноврата и она је уместо мера опоравка изабрала пут неконтролисаног задуживања стварајући вештачки привид раста и развоја. У суштини, то је био покушај да се обезбеди унутар политичка стабилност зарад пуког опстанка на власти. Режим је задуживање користио и за бесмислену одбрану курса динара али и за финансирање буџетског дефицита који је настао такође вођењем безсмислене економске политике али и апсурдним политичким и квази економским потезима попут једностране примене ССП-а и прелазног трговачког споразума. **Фалсификујући статистичке податке власт лажно представља да није презадужена, а заправо**

је постала зависник међународног задуживања, чак је у последње време, почела да прави кредитне артанжмане са банкама у Србији, по врло неповољним комерцијалним условима. Ако томе додамо и задуживање путем емисија хартија од вредности, па и оне индексирани у еврима онда је јасно да је Србија у безнадежној финансијској ситуацији.

Зато Нова Србија стоји на становишту да се та погубна пракса мора прекинути и да се мора донети нови закон са драстичном рестрикцијом у погледу могућности и висине задуживања, почев од Републичке Владе до локалних самоуправа.

4.3. Јавно-приватно партнерство

Основни разлог због кога до данас није реализован ни један пројекат јавно приватног партнерства, а на којем инсистирамо, је непостојање законске регулативе склапања и реализације уговора о заједничким пројектима државе и приватних улагача. Доношењем закона који су неопходни за ову област је олакшано чињеницом да су овакве законе донеле све европске земље и на примерима њихове праксе и законодавства може се релативно брзо доћи до стварања правног оквира, а затим и приступити промоцији прилика за улагања по принципима овог модела, као и олакшице које држава и локалне самоуправе нуде за улагаче. Предлог Нове Србије би био да се у оквиру министарства задуженог за развој инфраструктуре формира канцеларија за ППП која би кадровски и инстиоционално била способна да одговори значају пројекта који би им били поверени.

Због успоравања процеса приватизације и неповољног инвестиционог амбијента, за значајна улагања домаћих и страних инвеститора тренутно изостају планови повећања привредних инвестиција у Србији. С друге стране, усмеравање средстава из буџета у социјалне фондове и државну потрошњу је довело до тога да изостају инвестиције у инфраструктурне пројекте. Потпуно је јасно да држава која из буџета троши готово 2/3 на социјалне трансфере и плате у јавној управи не може да финансира убрзани економски развој. Средства намењена капиталним инвестицијама се смањују

уместо да се повећавају, а јавни дуг се повећава без пратећих ефеката на изградњи инфраструктуре. Додатно задуживање земље доводи у опасност макроекономску стабилност, јер је укупни дуг близу 30 милијарди евра, што представља црвену линију после које следи банкрот државе. Greenfield инвестиције су заустављене, тако да је од укупних страних инвестиција само 1/5 намењена изградњи нових капацитета, а једини уговор о концесији који је Србија склопила за изградњу ауто-пута Хоргош-Пожега је раскинут. Држава је имала одговорност да обезбеди социјалну и економску инфраструктуру, што подразумева улагања у железничку, путну инфраструктуру, телекомуникације као и у образовне, здравствене, безбедоносне и друге објекте намењене задовољењу друштвених потреба. Зато је Нова Србија за модел финансирања развоја инфраструктуре Србије јавно-приватног партнерства, у коме се до извесне мере задржава учешће државе у испуњавању јавних потреба, па јој се смањује учешће у њиховом финансирању.

Основна идеја јавно-приватног партнерства лежи у бољем искоришћењу искустава и способностима приватног сектора у испуњењу потреба корисника услуга, при чему не долази до трајног преласка одлучивања или власништва на приватног инвеститора. Овај модел се односи на пројекте који имају дугорочну основу те је период њиховог важења између 10 и 30 година. Велика пажња у овим уговорима се поклања подели ризика остварених пројеката и у највећем делу ризике преузима приватни сектор, као цену учешћа у пројекту, али је правило да конкретан ризик треба да предузме партнер у пројекту који може боље да га контролише и неутралише.

Пројекте по моделу јавно-приватног партнерства можемо поделити на уговорне и институционалне. Уговорним пројектима се дефинише улога свих учесника у пројекту и одговорност за испуњење свих одредаба из уговора. Институционални модел јавно-приватног партнерства предвиђа формирање заједничког предузећа државе и приватног улагача ради финансирања, изградње, реконструкције, коришћења, одржавања и пружања услуга.

4. Управљање јавним финансијама

Основне предности овог модела су следеће:

- инвестиционе трошкове сноси приватни сектор
- плаћање корисника услуга према приватном сектору су у складу са учешћем у финансирању пројекта и сношења ризика тог пројекта.
- претежни део ризика сноси извођач пројекта.
- више фазе пројекта чини предмет набавке и може укључити пројектовање, испоруку опреме, изградњу, одржавање и коришћење у току експлоатације као и наплату услуга.

Прилика за примену модела јавно-приватног партнерства су бројне, јер су потребе за инвестицијама у Србији нарасле због дугог периода њиховог изостанка, као и нерационалног улагања у неким областима. Имајући у виду приоритете развоја економске и социјалне инфраструктуре у Србији по мишљењу НС најзначајније прилике за примену овог модела су:

- улагања у путну инфраструктуру (коридор 10), аутопут Јужни Јадран, гранични прелази и царинска складишта, наплате путарина, паркиралишта)
- улагања у енергетику (Јужни ток, Бански Двор, термоелектране, гасне електране, гасификација насеља)
- улагања у железничку инфраструктуру (Прокоп, електрификација пруга, Коридор 10, набавка теретних вагона)
- улагања у луке у Србији
- улагања у Телекомуникације (фиксна и мобилна телефонија, интернет)
- здравствене установе (хитне службе, упорављење медицинским отпадом)
- образовање (зграде факултета, домови за студенте)
- екологија (управљање отпадом, пројекти енергетске ефикасности, топлане)
- спорт (базени, дечија игралишта и мултифункционални објекти за спорт и рекреацију)

Главна карактеристика јавно-приватног партнерства је што јавни сектор не губи контролу над реализацијом пројеката ни у једној фази. Власништво је током целог периода уговора у рукама државе, а регулаторна тела имају непосредан утицај на реализацију пројеката у фази експлатације. Наравно, о реализацији пројеката се састављају врло детаљни уговори којима је прописан ниво заштите јавних интереса који се мора поштовати. Генерално, држава има одговорност за јавне услуге које се не могу преносити на друге субјекте, али ако је њихово пружање преноси већи број приватних партнера долази до конкуренције у квалитету пружања услуга и веће заинтересованости за економски положај грађана и привреде.

4.4. Пореска политика

Основна функција сваке пореске политике јесте да обезбеди разноврсну јавну потрошњу, односно, да служи финансирању основних функција државе и њених циљева у развоју њене економије. Пореска политика никако не сме да служи за пуко попуњавање буџета и виртуелних државних потреба, односно, да се третира као својеврсни рекет на имовину и привредну активност једне замље, већ мора да служи стимулсању производње, пословних активности, инвестиционе потрошње и расту БДП-а.

Пореска политика стога мора бити конципирана тако да **шири број пореских обвезника и генерално смањује висину стопе пореза**, односно, да подстиче оне који својом привредном активношћу доприносе отварању нових радних места и повећавању производње. Важан сегмент пореске политике, по мишљењу Нове Србије, је систем пореза и олакшица који би у крајњој линији имао за циљ равномеран регионални развој, односно, **концепт мањих пореза и већих олакшица инвеститорима који би улагали у неразвијене регионе Србије.**

Код пореза на укупни приход грађана сматрамо да систем

цедуларног¹ пореског система није примерен Србији и њеном тренутном развоју, већ бољег синтетичког² модела пореза који је у примени у свим развијеним земљама Европе. Као међукорак преласка са цедуларног на синтетички модел пореза би се могло увести тзв. пропорционално³ опорезивање.

Модел синтетичког, односно, пропорционалног опорезивања су већ уведени у већем броју европских земаља и они предвиђају да се стопа пореза повећава са примањима. Битна измена, по предлогу Нове Србије, би било увођење пореза на остварени приход од капитала где би се опорезовали приходи од камата на штедњу и наравно приходи од штедних записа НБС. У категорији пореза на доходак грађана, **порез на зараде треба укинути. Дакле, плаћали би се само доприноси по садашњим стопама, а укидање пореза на зараде би помогло привредним субјектима у њиховом пословању, а и смањило би се притисак за отпуштање радника.**

Такође, код пореза на укупан приход грађана предвиђамо увођење олакшица за кредитно задуживање, односно, одбијање од пореске основице годишњег износа плаћених камата, бар код дугорочних кредита за куповину непокретности, али и за потрошачке кредите приликом куповине производа домаће производње.

Код пореза на имовину неопходно је применити и **такозвано унакрсно опорезивање⁴ за ону имовину која нема покриће у**

¹ Цедуларни порески систем (британски или аналитички) је порески систем где се најпре опорезују поједини делови дохотка (цедули), применом пропорционалне пореске стопе, а затим се допунским порезом опорезује укупни доходак применом прогресивне пореске стопе ако он прелази законски допуштenu висину.

² Синтетички порески систем (немачки) се састоји од опорезивања укупног дохотка применом прогресивне пореске стопе.

³ Пропорционални порески систем (романски) је комбинација цедуларног и синтетичког пореског система, где се део дохотка опорезује порпорционалном или прогресивном пореском стопом или комбинацијом тих стопа. Допунским порезом се опорезује укупан доходак применом прогресивне пореске стопе ако прелази законом утврђену висину.

⁴ Унакрсно опорезивање је опорезивање у случајевима раскорака остварених прихода и вредности имовине.

оствареним приходима¹. Такође, код пореза на имовину измене морају да иду у правцу повећања квадрата стамбеног простора који се сматра луксузом, јер је непримерено да мера луксуза буде 15 м квадратних по члану домаћинства, већ много више и ту треба урадити скале примерену садашњем економском тренутку. Тако се стан од 100 м кв или у кућа са подрумом и гаражом од 150 м кв. не може сматрати луксузним стамбеним простором. Такође, стопа пореза на имовину која је повећана неколико пута мора бити смањена јер је економски неиздрживо плаћање тако високих пореза на имовину у стању општег привредног расула и велике стопе незапослености.

Нова Србија је прва инсистирала на изради **социјалних карата** становништва која би била основа вођења социјалне политике. Она би била основ за давање олакшица категоријама становништва са тешким социјалним статусом. У пакету тих социјалних мера би морала да нађе своје место и класификација плаћања различитих цена услуга и роба и то би се могло подвести под категорију посредних пореза грађана. Дакле, грађани би плаћали различите цене комуналних услуга и роба за основну егзистенцију, а држава би нашла моделе како да надокнади потенцијалне губитке, путем субвенција јавним предузећима и произвођачима тих роба или на начин олакшица према њима које би कंपезовале трошкове који би настали увођењем посредног опорезивања, односно, плаћања различитих цена за исте робе и услуге.

Већ смо поменули, да је велика грешка садашње пореске политике да новац од пореских обвезника иде на субвенционисање каматних стопа који само јачају профите у банкарском систему или на осигурање банкарских кредита који су иначе потпуно обезбеђени и непримерено скупи.

Увођење додатних „банкарских пореза“ је неминовност у условима економске кризе као лимитарње непримерено високих камата и банкарских маржи.

¹ Др. Ј. Томашевић, Финасијска политика Југославије 1929-1934, Загреб 1935, 183.

4. Управљање јавним финансијама

4.4.1. Акцизе и ПДВ

Акцизе и стопе ПДВ-а ни у ком случају не треба повећавати, јер би то изазвало директан притисак на раст цена, односно, инфлацију трошкова и деловало би дестимулативно на домаћу тражњу. Став Нове Србије је да би смањивање ПДВ-а обавезно морали применити на производе намењене деци и трудницама као и за производе намењене основној егзистанцијалној потрошњи. То је у складу са темељним залагањем Нове Србије у борби против беле куге и вођењем праведне социјалне политике засноване, на данас већ заборављеном, принципу солидарности нашег друштва.

Код акциза на енергенте треба успоставити систем клизних акциза, односно, висини акциза која би била обрнуто пропорционална ценама енергената. Дакле, цене енергената би биле фиксне, а акцизе би се мењале у складу са кретањем енергената на берзи чиме би се постигла укупна стабилност на тржишту. Познато је да повећање цене енергената директно утиче на инфлацију трошкова. Једино би акцизе на дуван и алкохол требало значајно повећати. Наравно, после истицања уговорних обавеза државе Србије и великих произвођача дувана који се сада налазе код нас.

5.

Монетарна политика

Ризикујући да доживимо одијум критика економских теоретичара, набеђених експерата и оних који су годинама водили погрешну монетарну политику, од бивших гувернера до министара финансија који су пропустили прилику да од динара направе домаћу валуту, **јасно стојимо иза решења о фиксном курсу динара или тачније програмираном кретању девизног курса**¹. Равнотежни ниво динара према еврџ би НБС у почетку, утврђивала унапред једном годишње, а касније сваке пете године, са највишим кумулативним годишњим променама од плус/минус 5%².

Зашто?

Зато што је динар одавно изгубио функцију мерила вредности и ово предложено решење би било једно од инструмената његовог поновног устоличења на место домаће валуте³. Такође, разлози увођења програмираног курса динара леже и у високој корелацији кретања цена и промени курса евра. Успостављање те корелације може бити предмет посебне анализе али је, посебно на дуги рок она

¹ Др. Ј. Томашевић, Финансијска политика Југославије 1929-1234, Загреб 1935, 41.

² М. Илић, Практикум за Владу која жели добро својим грађанима, Београд 2010, 68.

³ Др. М. Ћировић, Монетарна економија, The European Centre for Peace and Development, Београд 1987.

готово стопроцентна.

Следећи разлог је што би се увођењем фиксног, односно, програмираног курса уместо пливајућег смањиле шпекулативне активности на домаћем финансијском тржишту, повећала стабилност пословања и смањио ризик и несигурност привредника од нагле промене курса. Народна Банка Србије би имала предвидљиве девизне резерве које су итекако важан инструмент у рукама централне банке. **Стабилан курс би био увертира за формирање реалног курса, ни прецењеног ни потцењеног, који временом био достигнут на нивоу паритета куповне моћи Србије (ППП).**

Опште је мишљење, код креатора наше економске политике, да курс треба да буде резултат односа понуде и тражње на међубанкарском тржишту и да се само тако може достићи равнотежни ниво, односно ниво реалног курса. Пракса међутим, говори да то по правилу није тако и да се „равнотежни ниво“ фомира на погрешан начин који је погубан за привреду, као што је рецимо, периодични нагли раст динара без и једног реалног параметра који би ишао у прилог томе. Он по правилу расте вештачки из различитих разлога, попут периода повећане тражње за стамбеним кредитима, када су банке повлачиле из својих ино центара велике количине евра са великим раскоракм рочности, односно, краткорочних позајмница и дугорочних пласмана.

Уопште, стабилност нашег курса, а самим тим и наше привреде је препуштена шпекулативним операцијама банака и **програмирани курс би неутралисао ове шпекулације**. Ако се овом дода да се НБС врло често понаша као најобичнија комерцијална банака онда је то разлог више за увођење програмираног курса. Уосталом, како објаснити улогу НБС и њених интервенција на међубанкарском тржишту, ако је курс резултат понуде и тражње. Потпуно је невероватно да су те интервенције искључиво везане за одбрану курса продајом девиза из девизних резерви, а готово никада у ситуацијама када динара јача у односу на евро. Пракса одбране курса је Србију коштала готово 3 милијарде евра за предходне три године и то из ино кредита већином од ММФ-а, са нултим позитивним ефектима али са бројним негативним последицама по економију Србије и даљег генерисања кризе привредног система.

6.

Банкарство

6.1. Тренутно стање у банкарском сектору

Банкарски сектор у Србији чине НБС и пословне банке. Пословање банака је уређено Законом о банкама и у Србији тренутно послује 34 пословне банке. Ако посматрамо власничку структуру тих банака, видимо да је 20 у већинском власништву страних акционара, 4 су у већинском власништву домаћих физичких и правних лица, а 10 је у већинском, односно, мањинском власништву Републике Србије. Дакле, ако посматрамо удео домаћег и страног капитала од постојеће 34 банке, 28 је у власништву страног капитала.

Укупна билансна актива банака у Србији је око 2 200 милијарди динара од тога је у већинском власништву страних лица око 74%, а укупни капитал банкарског сектора је око 450 милијарди динара, што је далеко мање него у окружењу гледано у односу на број становника и величину територије. Број запослених радника у банкарском сектору је око 32 000, а укупни пласмани банака су отприлике око 1290 милијарди динара. Оно што забрињава и што ће на дуги рок морати бити промењено је висок удео страног капитала у банкарском сектору(74%), док је нпр.у земљама чланицама ЕУ тај број максимално достиже око 20%. Дакле, „крвоток нашег развоја и живота“ се у огромном делу налази у рукама странаца и то је с обзиром на природу тог капитала непремостив фактор даљег развоја наше привреде. Максимизирање профита, а не друштвени развој

је циљ страног капитала и то с обзиром на нереаговање државе то претвара банкарски сектор у Србији у типичног експлоататора и гробара наше привреде. Улога НБС у протеклих деценија је била таква да је штитила интересе банкарских картела, а не привреде и грађана, а њене потпуно погрешне мере попут, повећења референтне каматне стопе, висине обавезних резерви, емисије вредносних папира, вештачке ап्रेसијације и депресијације динара су гурали привреду и грађане у све већу провалију.

Релативно мали капитал страних банака, био је довољан да оне загосподаре нашом привредом и наметну јој зеленашке услове, уз благослов државе, која је предходно укинула далеко моћније домаће банке. Концентришући капитал од наших правних и физичких лица, те стране банке им тај исти капитал пласирају у виду зајмова по ценама од 15 до 30% на годишњем нивоу, разлажући ту цену на камате и разне текуће трошкове. У суштини наши грађани и привредници не користе страна средства него практично наша и то путем прикупљених депозита, штедње и средстава по виђењу на рачунима банака.

Улоге банака би и требале да буду ефикасно коришћење, концентрација и претварања новца у кредите ради брже репродукције и улагања у нове пројекте у циљу развоја друштва, а не плјачкање и урушавање српске економије као што је то данас случај. **Поред тога што експлоатишу српску привреду оне стварају њену трајну зависност од наметнуте неоколонијалне стратегије коју стварају кроз „политику“ тих страних банака.** У оваквим неоколонијалним и зеленашким условима наши привредници и грађани су принуђени да се задужују код њих уз понижавајућа средства обезбеђења као што су давање депозита, гаранција, девизних клаузула, права банака на повећање камата, права банака на измену уговора, што је јасан доказ да је циљ банака искључиво остварење екстра профита и никако репродукција, а о развоју и да не говоримо.

Каматне стопе (највише у Европи) стране банке су наментуле под изговором високог ризика, што је потпуно бесмислено и цинично с обзиром на поменута средства обезбеђења, па се с правом **намеће закључак државног патроната и бриге над профитом тих банака и постојања својеврсне интересне симбиозе политичара и стране банкарске елите.** Да то није тачно не би Божидар Ђелић, после

периода министровања у сектору финансија стекао вредност акција у Agricole банци у вредности од преко 11 милиона евра, не би бивши министар Питић постао председник УО Societe General банке, нити би Слободан Милосављевић после смене постао директор Intese у Риму.

Овај вазални однос државе према банкарским картелима доводи до непрестаног преливања капитала у банкарски из реланог сектора, који том приликом остаје без обртних средстава једући притом своју основу супстанцу¹. Нова Србија посебно упозорава да стране банке имају две добити, једну коју приказују државним органима и другу „скривену“ коју извлаче у своје централе у иностранству под лепезом шпекулативних радњи попут: гарантних уговора, уговора о коресподентским пословима, уговорима о ризику пословања на српском тржишту или уговорима о есконту и реесконту вредносних папира. Тако стране банке у Србији постају “легални” канали изношења и одлива капитала у туђе економије. Две крупне и директне штете због ових шпекулативних радњи су даље продубљивање спољнотрговинског дефицита као и хронични недостатак девизних средстава чиме се врши стални притисак на курс али и утаја пореза на ову скривену добит која је бар два пута већа од добити која се приказује државним органима Србије.

Дакле, док банке остварују високе добити које су у 2010 биле укупно око 25 милијарди динара, не рачунајући већ поменути дуплу скривену добит, привреда у истом периоду бележи губитке од 90 милијарди динара. Наравно, то је ненормална ситуација, јер нема те државе у свету где су банке здраве, а привреда болесна. Ми тврдимо да је то резултат погрешне економске политике али и спреге власти и банкарских картела који ће државу и привреду довести до потпуног банкротства, наравно под условом да се оваква пракса настави. Такође, нема примера у Европи да су банкарске марже вишеструко веће од маржи у идустији и трговини. Извлачењем новца илегалним каналима у иностранство банке присвајају сав вишак вредности који се остварује у Србији темељно разарајући њен привредни систем. Зато се политика у банкарској сфери мора променити радикално и то одмах.

Како?

¹ Народно благостање, Београд 1934, 56.

6.2. Мере против банкарских монопола

Гашењем СДК, а затим и укидањем домаћих банака, држава је дала природни монопол пословним банкама, првенствено страним, јер су грађани и привреда приморани да новац држе код њих, узимајући зајмове за вршење финансијских трансакција. Нормалне државе преко својих Централних банака контролишу банкарски сектор, као и сваког другог монополисту. Тако би и Србија требала преко своје НБС да врши ту контролну функцију. Међутим, она то није радила, чак напротив, претворила се у сервис тих истих банака. Покушај злоупотребе монополског положаја је природан и очекиван процес, он је увелико на делу у Србији и задатак државе је да га контролише и неутралише. Нова Србија зато предлаже конкретне мере које би обуздале ове банкарске монополе:

А) За све каматне стопе, као и банкарске провизије и накнаде НБС треба да одреди горњи односно максимални ниво, а пословним банкама треба оставити слободу одређивања камата на нижем нивоу које би биле у складу са пословном политиком банке,

Ова мера није антитржишна, већ би била донета у циљу сузбијања злоупотребе банкарског монопола. Оваква мера била је редовна појава на финансијском тржишту свих земаља ЕУ до пре двадесетак година када су имале сличне проблеме у функционисању банкарског сектора, као што их има Србија данас. Ова мера не представља суспензију тржишта, јер је тржиште добар регулатор само у ситуацијама релативно уједначене понуде и тражње за новцем, што у Србији данас то није случај, пошто је ниво монетеризације, односно, величина новчане масе, четири до пет пута мањи од потребног, тако да о тржишту као регулатору стога не може бити ни говора. Уосталом, у САД и ЕУ банке траже и добијају огромну помоћ од матичних држава из њихових централних банака, па се не говори о суспензији тржишта. Такође, у прилог овој анализи иде и чињеница да све већи број банака у Србији не дају и ниже камате и боље кредитне аранжмане. Напротив, и каматне стопе, банкарске провизије и накнаде, расту због лажног представљеног повећаног ризика кредитних пласмана на српском тржишту. Да ли се у том случају може говорити о тржишту кад држава преко НКОСК-Национална корпорација за осигуравање стамбених

кредита, гарантује банкама наплату 70% одобрених стамбених кредита иако банке имају невероватан арсенал осигурања, почев од хипотека, меница, жираната... ? Уместо да држава сличне гаранције даје у привреди, или бар само у пољопривреди, она гаранције даје баш банкама, са оваквим средствима обезбеђења и готово никаквим ризиком пословања.

Предлог Нове Србије је да максимална годишња камата буде 12% на годишњем нивоу, укључујући и индексације, а максимална разлика куповног и продајног курса највише 2% јер су чак и на овим курсним разликама банке додатно зарађивале и практично отимале средства својих клијената. Остали банкарски трошкови би били на просечном нивоу земљама чланица ЕУ. Од ове мере могу бити изузете једино камате на дозвољене и недозвољене минусе. Такође, банке могу слободно да одређују камате на пласиране кредите чији су извори из иностранства, дакле, на она средства које су банке саме обезбедиле.

Б) Банке ће моћи да спроводе индексацију само на орочена средства грађана или привреде, односно, да пре исплате уговорене каматне стопе индексирају орочене депозите и орочавају их за раст цена или курса. Банке ће моћи да индексирају и кредите које пласирају из ових извора, али тако да каматна стопа не може бити већа од 12% на годишњем нивоу. Пројектована инфлација Владе и НБС се може кретати на максималном нивоу до 5% годишње, те ће држава морати сносити трошкове индексирања преко пројектованог нивоа инфлације од 5%. Уосталом она и не може бити већа ако се примени оваква монетарно-кредтна политика, јер је инфлација увек резултат погрешне економске политике Владе.

У Србији на инфлацију утичу, промена курса евра, промена релативних односа цена на домаћем тржишту и погрешна монетарна политика. Једини фактор који утиче на инфлацију, а ван је домена Владе, је промена цене енергената на светском тржишту и зато остављамо простор за пројектовану инфлацију од 5% која увек може да покрије та колебања.

В) Банке не морају да плаћају никакве камате на депозите по виђењу привреде и грађана, али поменута средства ће моћи да пласирају по стопи упола мањој од осталих средстава. Дакле, масимално до 6% без могућности било какве индексације, јер за то нема никаквих разлога.

Средства из кредитних потенцијала који представљају депозите по виђењу банке, морају пласирати у дугорочне кредите за привреду и грађане. Ова мера је потпуно логична и исправна, јер грађани и привреда могу слободно да користе своја средства и нико их не може натерати да доносе одлуке супротне својим интересима.

Средство плаћања у Србији је динар и валутне клаузуле у пласманима кредита треба укинути. Најзад ниво инфлације ће бити мањи бар за ниво или висину финансијских трошкова.

НБС мораће да примени ове мере јер у Србији није на делу инфлација тражње, напротив, ње нема довољно. Али на инфлацију највеће дејство има инфлација трошкова, као и структурна инфлација, односно, диспропорције фактора производње, расподеле националног дохотка и стопе привредног раста. Дакле, оно што НБС већ деценијама пренабрегава је да узрок инфлације није инфлација тражње, иако је истина да је агрегатна тражња последње деценије порасла, али искључиво због веома ниске почетне тражње настале крајем деведесетих година. Такође, главна мера НБС у обуздавању инфлације је била и остала повећање референтне стопе што је потпуно погрешно, посебно кад упоредимо примере земља чланица ЕУ или сада евро зоне, где је ситуација потпуно обрнута, дакле, **ниска референтна стопа значи и ниску инфлацију.**

Да закључимо, банке никако не губе у односу на цену валуте или постојећу инфлацију, јер оне раде на принципу разлике пасивне и активне камате. Односно, камате по којој прикупљају средства и камате по којој пласирају средства. Овим мерама банке губе простор за шпекулације којима подижу курс евра. И на крају, овим би стране банке са централама у иностранству биле онемогућене да смањују кредитну изложеност у Србији, односно, повраћај кредита који су банке добиле од централа диктирале би отплату кредита пласираних домаћој привреди и код грађана.

Г) Потрошачки кредити за куповину стране робе били би одобравни само из оних средстава који банке самостално обезбеде у иностранству изузимајући иностранствена средства, која су резултат међудржавних уговора и кредита од стране других држава и међународних финансијских институција. Сва остала средства и потенцијали које банке обезбеде и прикупе мораће се усмерити на потрошачке кредите за куповину домаће робе. Тиме ће се постићи ефекат повећаног раста

БДП-а и смањити могућност инфлације због раста новчане масе. Ови кредити ће бити одобравани уз одређено девизно учешће, 20-25%, а банке би могле да повуку динарска средства из примарне емисије НБС за намену потрошачких кредита али би биле дужне да НБС-у продају девизна средства прикупљена по основу девизног учешћа.

6.3. Оснивање Државне развојне банке

Пре оснивање Државне развојне банке (у даљем тексту ДРБ) се мора донети Закон о Државној развојној банци, пошто садашња легислатива и Закон о банкама не познаје категорију Развојне банке, која би ближе уредила оснивање, функционисање и даљи рад ДРБ-а.

Оснивање Државне развојне банке је један од најважнијих корака у циљу јачања наше привреде и њена основна делатност би била кредитирање привреде, изградња инфраструктурних пројеката државе и локалних самоуправа, али и развој аграра као стратешке гране Србије у будућем периоду¹.

Пословање Државне развојне банке не би било на чисто комерцијалним принципима, а остварени профит би се делом реинвестирао у повећање кредитног потенцијала банке, а делом у проширење потенцијалних корисника кредита.

Нова Србија сматра да би Поштанску штедионицу као финансијску институцију у државном власништву са солидним почетним кредитним потенцијалом, требало трансформисати у Државну развојну банку, посебно у светлу велике мреже филијала у Србији, јер би се тиме повећала доступност за потребним кредитима предузећима и компанијама из свих делова земље. У каснијој фази ће бити отворене и филијале у иностранству, у циљу сервисирања потреба наших извозника. Обавеза Владе, министарстава и компанија у државном власништву, државних служби, агенција и локалне самоуправе била би та да буду депоненти ове новоформиране банке под истим условима које добијају у комерцијалним банкама у Србији.

¹ Велимир Илић, О развојној банци, део говора са Главног одбора Нове Србије, Чачак 19. јун 2011.

Кредитни потенцијал ове банке ће се повећавати емитовањем динара из примарне емисије, на основу поменутог ниског нивоа монотезације, односно, недостатака новчане масе и ова емисија не би изазавала никакве потресе нити инфлацију јер би била у корелацији са растом БДП, али тако да раст новчане масе буде много бржи од раста БДП све до успостављања коначног равнотежног нивоа.

Државна развојна банка би наравно давала знатно повољније кредите од комерцијалних, имала би и друге предности за кориснике кредита, почев од повећања ликвидности предузетника преношењем ризика пословања на банку, односно, државу уклањањем валутног ризика, јер би кредити били искључиво у домаћој валути, као и давањем банкарских гаранција и осигурањем послова.

Садашњи Фонд за Развој Србије, као и гаранцијски фонд, који издаје гаранције привредним субјектима, ће бити реинтегрисан у новоосновану ДРБ. Кредитни и гарантни потенцијал ових фондова, који су базирани на приватизационим приходима и издвајањем из буџета би такође били преусмерени у ДРБ. Будући да то не би био довољан кредитни потенцијал у развоју наше привреде, чак и уз придружени потенцијал Поштанске штедионице, неопходно је да се средстава за пласмане обезбеде из кредитних линија међународних финансијских институција: кредита других држава, средстава из буџета намењених капиталним инвестицијама али и издвајањем обвезница са гаранцијом државе.

Задатак Развојне банке био би и финасирање пројеката од националног значаја из области инфраструктуре који не доносе директан профит и нису интересантни приватном сектору, као и изградња непрофитних станова у руралним и неразвијеним подручјима.

7. Спољно трговинска политика

Висок спољно-трговински дефицит је хронични проблем Србије који генерише многе друге проблеме што је чињеница око које се сви слажу. Оно што забрињава је, да је начин решавања овог проблема постао опште место и своди се на трвдоглаво, а по нашем мишљењу потпуно погрешно инсистирање да је једини начин да се смањи овај дефицит повећање нашег извоза. Та заблуда се протеже још од времена бивше Југославије. Ако пак, погледамо структуру девизних прилива и девизних одлива, онда се логичким размишљањем долази до тога да ово није свакако једини начин решавања овог проблема.

Дакле, на страни понуде односно прилива девиза имамо: извоз роба и услуга, директне стране инвестиције, међународне кредите, девизне дознаке, приходе од приватизације од стране страних патрнера и потрошњу становништва. На страни тражње, односно, одлива девиза, имамо: увоз роба и услуга, отплате кредита, шпекулативне радње, изношење девиза из земље и штедња становништва. **Уравнотежење платног биланса је дакле, могуће вршити истовременим и координираним деловањем на повећање девизног прилива и смањењем девизне потрошње.**

Како би то изгледало у пракси ?

Ако говоримо о повећаном извозу, то је свакако начин да се овај дефицит смањи, али узимајући у обзир стање наше привреде, структуру производње, услове под којима наши потенцијални и садашњи извозници раде, пореска оптерећења, високу цену капитала,

нестабилан курс...онда не треба гајити превелика очекивања о револуционарном обрту и „стизању“ нашег неразумно високог увоза¹. Треба такође, нагласити да ниво нашег извоза није тако драматично мали, да је у овим условима чак и задовољавајући. Наравно, треба стимулисати његов раст кроз промену привредног амбијента и смањењем ограничавајућих елемената за његов убрзан развој, али се он сигурно не може означити као спасиоцем огромног спољнотрговинског дефицита, пошто он и није главни кривац за његово постојање².

Увоз роба и услуга пак, који је највећи генератор спољнотрговинског дефицита је на неразумно високом нивоу и износи готово 50% БДП и у односу на развијене европске и са Србијом упоредне земље он је виши за близу 20% јер се у тим земљама креће на нивоу трећине њихових БДП-а.

Посебно наглашавамо на намерно заборављену и замагљену чињеницу да је концепција развоја најбогатијих земаља данашњице заснована на расту задовољења потреба на унутрашњем тржишту домаћим производима и услугама, а не на расту извоза и сигурно не на расту увоза у те земље. То је логично и природно, јер се дешавања на домаћем тржишту могу усмеравати и контролисати, стимулисати и дестимулисати, што се сигурно не може рећи за инострано тржиште, посебно не из перспективе Србије, као мале економије где је њен утицај практично занемарљив.

Ако говоримо о узроцима дебаланса на стани тражње, односно, девизног одлива, онда је свакако прекомеран увоз, спољнотрговинска политика и стратегија морају бити усмерени на његово смањење, поготово што он директно утиче на раст курса и спољашњу задуженост земље. Као илустрацију, прекомерног увоза Србије која износи близу 50% БДП, треба упоредити податке за најбогатије земље света и њихов удео увоза у њиховим БДП-у. Дакле, код ЕУ је 11% , Јапана 12% , САД и Бразила 14 % , Русије 16%. Или земаља сличних по територији и становништву: Норвешке 20%, Финске, Данске и Шведске 30% или Аустралије 22%.

¹ Народно благостање, Београд 1933, 474.

² М. Илић, Практикум за владу која жели добро својим грађанима, Београд 2010, 73.

Такође треба упозорити на статистичку замку у коме раст увоза директно утиче на раст БДП-а, преко раста промета у трговини, али дугорочно разара економску будућност једне земље.

Како смањити неразумно висок увоз?

7.1. Царинска политика

Од 2000. године до данас је вођена потпуно погрешна царинска политика која је битно утицала на разарање привреде, конкретно производње у Србији¹. Висина индустријске производње од 2000. до данас није достигла индустријску производњу из 1998. или ни пола индустријске производње из 1989. упркос огромном расту задужености и иностраним донацијама, што је запањујући податак који тражи детаљно образложење.

Ако посматрамо увоз у Србију, висине царинских стопа учавамо да пун износ царина, па и ниских, наплаћујемо за 20% роба, на 55% роба смо смањили и онако ниске царине, а на 25% роба уопште не наплаћујемо царине. Последице су несагледиве, јер су готово потпуно уништиле домаћу производњу, донеле вишеструко мањи приход у буџет и потпуно дестимулисала улагања у нашу привреду, посебно у сектор директних страних инвестиција.

Зашто би неко улагао у Србију када може слободно са ниским царинама ту робу да увезе?

Или зашто би домаћи привредници улагали милионе евра у инвестиције за покретање производње када им је исплативије да за неколико стотина хиљада евра обртног капитала увезу ту исту робу из иностранства?

Дакле, излаз је у промени царинске политике, односно, повећања царина за готове производе али и за опрему у случају да постоји индустријски капацитети за њихову производњу у Србији. Те високе заштитне царинске стопе би се временом смањивале и уласком у ЕУ биле би скоро потпуно укинуте.

¹ Народно благостање, Београд 1933, 295.

7. Спољно трговинска политика

Сада се поставља кључно питање сукоба преузетих обавеза и потписаних споразума, посебно ССП-а и нове царинске политике? То јесте велики проблем, али би био решив уласком у преговоре са ЕУ, јер ћемо ако наставимо досадашњу царинску политику до 2020. „када се очекује пријем Србије у ЕУ, удвостручити спољни дуг Србије, са разореном привредом и уништеном производњом. Поставља се питање, да ли ћемо у том случају бити потребни и интересантни ЕУ са спољним дугом већим од БДП-а? Последњи догађаји из ЕУ и криза која их дрма говоре да то сигурно неће бити случај. Постоји велика опасност остварења најгорег сценарија, а то је да ћемо руинирати своју привреду а нећемо ући у ЕУ. Зато је реална нова преговарачка политика око царинских стопа, јер чак и ЕУ и СТО дозвољавају интервенционизам у случајевима тешког нарушавања спољнотрговинске равнотеже, што је нажалост случај у Србији.

Уосталом наша преговарачка позиција није тако слаба, јер смо у позицији купца, који за 5 милијрди евра више увози него што извози у односима са ЕУ, што ћемо и даље увозити робе које нису предмет промене царинске политике, али и робе за које се мењају царине на нешто нижем нивоу и посебно зато што су за разлику од наших политичара и економиста, европски политичари рационални и неће се одрећи купца као што је Србија, без обзира на промењену околност пословања. Уколико пак, ЕУ не прихвати понуђену промену царинске политике позивајући се на ратификацију ССП-а, онда би требало понудити друге варијанте „пеглања“ штете и то тако што би укупни годишњи дефицит био једнак збиру:

- годишњег обима директних инвестиција из ЕУ.
- годишњег прихода из приватизације који се оставрује од компанија из ЕУ.
- величине кредита за инфраструктуру и капиталне пројекте који се одобравају из ЕУ.

Уколико ЕУ не прихвати ни ове алтернативне предлоге онда треба добро размислити о уласку Србије у ЕУ, која би у овом случају одбијањем наших предлога постала наш економски непријатељ и свако пристајање на њене услове значило би пристајање на потпуну пропаст наше економије. Нова Србија мора јасно да каже да не пристаје на тај

услов. Дакле, наше интеграције се искључиво базирају на користима које има Србија, а не би имали штете за наше партнере. У супротном, пристајање на те услове сматрамо издајом националних економских интереса и на ту улогу Нова Србија никако не сме пристати¹.

7.2. Ванцаринске мере

Утицај лепезе ванцаринских мера није занемарљив али ни пресудан у решавању проблема спољно трговинског дефицита, а основни разлози су потпуно одсуство државне стратегије развоја и билансирање потреба али и вишкова наше привреде².

7.2.1. Дампиншке мере:

Примена ових дампиншких мера се налази у законима Србије и то су заправо таксе за увозне производе који улазе у Србију по дампинг ценама, односно, ценама нижих од тржишних. Али је ова мера поприлично нереална због одсуства државне политике и информација о тим производима али и невероватног полтронског става режима према партнерима „из ЕУ и иностранства“. Реално, ово је добра мера која представља испуњење предуслова које смо навели.

7.2.2. Субвенције

Субвенције су позитивна ствар за привреду Србије али је реални трошак за буџет и генерално нема велике економске домете, јер средстава из буџета за ову намену нема довољно да би доживели свој пуни економски ефекат. Наравно, говоримо о субвенцијама у односу на спољно-трговински и извозни аспект. Поред тога имамо и контрамере из земаља ЕУ и иностранства у виду компензаторних цена, а које Србија, иако има законски основ, не примењује из истих разлога као и код дампиншких цена. Наглашавамо још једном, да

¹ Народно Благостање, Београд 1933, 810.

² Др Предраг Бијелић, Нецаринске баријере у међародној трговини, Београд, 2004.

7. Спољно трговинска политика

субвенције морају ићи искључиво у област аграра и субституције увозних производа.

7.2.3. Преливмани

Преливмани су подизање набавне вредности увозних производа на ниво домаћих цена. Имају позитивне ефекте само за буџет, а негативне за купце, којима је логично да купују бољи и јефтинији производ од домаћег, у принципу, нема улогу заштитника домаћих произвођача.

7.2.4. Мере квота и контигената

Квоте и контигенте је могуће увести али са промењеном улогом државе која се мора поставити у улогу билансисте и преузети улогу регулатора од тзв.либералног тржишта, односно, када буде јасно шта јој треба, а шта јој недостаје, јер и тада мере уговорених квота и контигената би биле јединосмислене, јер су генерално ефикасне и утичу на смањење спољнотрговинског дефицита.

7.2.5. Квота-царина

Квота царина је царињење робе по нижој стопи, уколико је у оквиру државом одређене квоте и царињење по вишој стопи ван те утвђене квоте. То је добра мера али са тренутним ограничењем и са проблемима које смо у предходним тачкама објаснили.

7.2.6. Ино-задужења и отплата камата на кредите

Поводом прилива девиза путем инокредита, треба истаћи да они краткорочно утичу на уравнотежење спољнотрговинског биланса, али с обзиром на бесмислено и погрешно трошење тих девиза, углавном на одржавање курса динара и попуњавања буџетског дефицита, а не на инвестиције, и с обзиром на чињеницу на врло лошу рочност тих кредита, онда се овај прилив дугорочно посматрано претвара у својуопасну негацију. Ако се зна да на враћање главнице и камата инокредита отпада око 10% БДП-а, онда ће политика задуживања

довести до потпуног краха привреде и у комбинацији са потпуно погрешном спољнотрговинском политиком довести земљу у банкрот.

7.2.7. Дознаке наших грађана

Око 5 милијарди евра дознака наших грађана из иностранства су заправо, спашавале економију земље, почев од периода санкција према Србији, до данашњих **унутрашњих санкција** од стране владајуће елите. Повољна околност за нашу ситуацију је та што је њихов износ већи од годишњих обавеза Србије враћања иностраних кредита. Предлог Нове Србије је да дознаке наших иселјеника, људи из дијаспоре, не буду само пука помоћ „отаџбини“ него њихов превасходни економски интерес да активно учествују у привредном животу Србије. Постоје више варијанти за „каналисање“ новца од девизних дознака наших грађана изван земље, а једна од идеја је и укључивање у Развојну банку Србије, финасијску институцију која би стимулисала њихове трансфере према домовини, јер је недопустиво да већина тог прилива иде сивим и парасивим токовима, попут слања аутобусима на међународним линијама за Србију или зеленашких институција као што је „Трансфер новца“, које је чак антимонополска комисија означила као монополисте.

8.

Унутрашња трговина

Генерална оцена тренутног стања у Србији у области унутрашње трговине је општи неред, јако присуство монопола и одсуство сваке смислене државне политике са последицама раста неликвидности добављача, односно, произвођача и увозника у корист трговачких фирми, посебно великих трговачких ланаца. Прве жртве овог хаотичног стања у режији државе су добављачи, којима трговачки ланци плаћање робе пролонгирају на 150 или чак 180 дана¹. Они се понашају као типични монополисти, уцењују добављаче, тако да су ови принуђени да полако троше сопствена обртна средства, постајући неликвидни иако солвентни и бивају нужно, принуђени да се краткорочно задужују код банака².

Жртве су наравно и потрошачи, јер добављачи уцењени од трговаца дугим роковима плаћања, наметнутим високим рабатима и компензацијама, првим пуњењима, принуђени су да у цену своје робе укалкулишу високе камате, које тако достижу нереални ниво, већи бар за трећину од „нормалних“ цена. На тај начин ни „погодности“ према потрошачима, од стране хипермаркета, не могу да надокнаде трошак највећих цена у окружењу.

Ланчана реакција је покренута, тако да добављачи осим што узимају

¹ Р. Драшковић, Апел Родољуба Драшковића, председника компаније Swisslion Takovo, премијеру и министру правде Србије, Блиц 18.07.2011.

² Naomi Klein, No logo, Zagreb 2000, 111.

кредите за ликвидност, морају још да се задужију за кредитирање залиха готових производа и потраживања роба са истеклим роком.

Са друге стране ни трговачки ланци,наизглед безбрижни и краткорочно једини добитници, у овоме ланцу упадају у проблеме. Јер иако користе бескаматне кредите од добављача, на основу дугог рока плаћања и њиховог рекетирања, разним механизмима, попут већ поментих рабата, компензација или *feel listinga*, нужно се суочавају са великим проблемима, пошто је трговина заснована на принципима сличним пирамидалним штедњама. Дакле, траже се све дужи рокови отплате, неликвидни добављачи кроз извесно време то престају да буду, број хипермаркета расте у мери која далеко превазилази производни сектор Србије. Кад се у обзир узме и укупна количина увезене робе, неликвидност сама по себи, постаје део њихове свакодневне реалности. Права мера неспособне Владе, у последње три године је чињеница да су једне од првих, „владиних антикризних мера“ у давању субвенционисаних кредита привреди, отишле на готово 100% кредита за ликвидност, што је био аларм који Влада није чула.

Забрињавајуће је то што се ова ситуација одражава и на тзв. „мале трговце“, јер се општи ниво цена формирао на вишем нивоу. Дакле, на нивоу који су форсирали велики трговачки ланци.

На крају, губитник је и држава јер су неликвидни произвођачи, увозници али и трговци нередовне платише пореза и доприноса, ако уопште уплаћују те обавезе према држави. Продаја „Делта Макси групе“, белгијској „Делез групи“ разоткрила је монополисте и повлашћене компаније, који и поред тог повлашћеног положаја и краткорочне користи који су остварили нису успели да постану имуни на проблеме опште ликвидности, јер као што смо већ раније рекли, унутрашња трговина Србије све више личи на пирамидалне штедње из деведесетих година прошлог века, где су сви губитници.

Дакле, један од основних проблема у унутрашњој трговини је нереално дуг рок плаћања добављачима од стране трговачког ланца, тако да је једини излаз да држава донесе мере како би те рокове скратила на, по мишљењу Нове Србије, максимално 45 дана. Међутим, проблем је што ће општа неликвидност у овом сектору донети непремостиве препреке за већину фирми из области трговине. Једина решења су да држава „ускочи“, али не субвенционисаним

кредитима за ликвидност, него кредитима који би успоставили здраве односе у овој области и на тај начин вратили основне функције унутрашње трговине, под слоганом: **Узмиш - платиш**. Скраћивањем рокова плаћања била би поништена трошковна инфлација, нестале би унапред урачунате камате, због дугих рокова плаћања, омогућило би се смањење трговачких маржи и цена производа без прављења додатног губитака трговцима, док би највећу корист, у том случају, извукли директни потрошачи.

У истом пакету мера које би држава спровела морао би се ограничити радат, који збирно не би смео прећи 10%, као што је уобичајено у свим развијеним економијама, што би имало за последицу сличне ефекте као и наведено ограничење плаћања од 45 дана. Тада би нормално било да се трговачке марже слободно формирају и постале би ствар пословне или чисто трговачке политике, у складу са кретањима на тржишту, њиховом проценом и пројектованом добити¹.

Дакле, смисао предложених мера је враћање на чисто трговачке купопродајне односе, који би „расчистили маглу“ и спречили рекетирање добављача од стране трговаца, заштитиле интересе потрошача и у крајњој линији државе, коју једино последњих деценија нису штитили министри и ако им је то био основни задатак.

¹ М. Илић, Практикум за владу која жели добро својим грађанима, Београд 2010.

9. Борба против сиве економије

Велики обим сиве економије у Републици Србији у висини трећине БДП, је знак да привредни систем и његове институције лоше функционишу а последица су лошег вођења економске политике¹.

Према броју учесника сива економија је највише заступљена, у трговини (28,3%), пољопривреди (21,7%), занатству (18,8%), финансијским услугама (13,2%), грађевинарству (11,9%), образовању, култури и здравству (6,7%) итд.

Учешће сиве економије у укупној економији је по правилу, веће тамо где је већи степен планирања и регулације од стране државе, где постоје разне забране, компликована бирократска регулатива и високи порези.

Узроци настанка сиве економије могу се довести и у везу са пропустима и неефикасношћу у раду надлежних државних органа, разних институција, инспекцијских и пореских служби и сл.

9.1. Штетне последице сиве економије

- губитак пореских прихода државе(битан фактор буџетског дефицита)
- губитак великог дела регуларног тржишта;

¹ Мр Мирко Анђелић, дипломирани економиста.

9. Борба против сиве економије

- смањење или потпуни губитак финансијских прихода код легалних привредних субјеката.
- смањење техничке ефикасности производње роба и услуга;
- смањење броја запослених у регуларној зони пословања;
- непостојање правне и материјалне сигурности запослених;
- велико социјално раслојавање друштва на штету средње класе, итд.

Решавање проблема сиве економије захтева лепезу мера из области привредног система и економске политике. Као што су узроци који генеришу стварање сиве економије вишеструки, тако и њена реинтеграција у формалну економију мора бити ослоњена на више различитих метода.

Да би политика сузбијања сиве економије била успешна неопходне су мере које ће директно утицати на реалне узроке и механизме који доприносе њеном развоју и експанзији, а то су претерано високи порези и доприноси, претерана регулација економског живота од стране државе, слабост у функционисању државних органа и недовољна стимулација за нове привредне субјекте.

Значај оваквог начина реинтеграције сиве економије је у томе што се сужавање њеног обима постиже, не гашењем економских активности у сивој економији на бази административне репресије и законских санкција, него „сељењем“ тих активности у формални сектор уз одговарајуће повећање укупног друштвеног производа.

Оваквим ширењем формалног сектора на рачун неформалног шири се пореска основица чиме се омогућује већи раст јавних прихода уз непромењене пореске стопе (или смањење стопе оптерећења пореских обвезника уз непромењени обим буџета).

Политика која се не би ослањала првенствено на поменуте мере, већ на административне мере и казне без уклањања основних узрока, само би делимично смањила сиву економију, али не на трајној основи, јер не би у адекватној мери повећала активност у регуларном сектору.

9.2. Јачање административних способности као мера против сиве економије

Да би се постигли што већи планирани ефекти предходно примењених поменутих мера потребно је предузети и интензивне и крајње доследне активности од стране свих надлежних инспекцијских и других органа на јачању финансијске дисциплине, односно појачаним инспекцијским надзором путем акцијских контрола, изненадним проверама исправности у раду привредних субјеката који се баве прометом производа и услуга на домаћем тржишту. На тај начин би се код пореских прекршиоца створила несигурност и неизвесност код њихових незаконитих активности, што често доводи до тога, да они у својим проценама закључе да је интерес од такве добити мањи од ризика казне.

9.3. Неопходне мере и активности од стране државе

- побољшање сервисирања пореских обвезника (обавештавање, упознавање са прописима и правилима, итд.);
- предузети мере на ширењу схватања, код продаваца, као и код купаца, односно потрошача о оправданости јавних прихода и већим поштовањем пореског права;
- стварање моралног притиска, који би био усмерен на повећање сада слабог пореског морала, како би се елиминисале или смањиле негативне појаве код плаћања пореза;
- јачати казнену политику;
- обезбедити ефикасну сарадњу свих инспекцијских и других надлежних органа;
- скраћивати рокове у управном и прекршајном поступку;
- побољшати ефикасност у раду правосудних органа и
- скраћивање рокова за решавање предмета који се односе на кривична дела из привреде,

9. Борба против сиве економије

Смањење обима сиве економије је немогуће без истовременог пуног привредног развоја земље. Уколико формални сектор није у стању да запосли расположиву радну снагу из сиве зоне и обезбеди пристојне плате, тада би административно рушење сиве економије угрозило егзистенцију великог броја људи и довело би до повећања социјалне кризе.

Држава је дужна да обезбеди повољне услове пословања, а да привредне субјекте који послују на регуларном тржишту заштити од нелојалне конкуренције оних актера који послују у сивој зони и који не поштују законе и уредбе које је донела држава.

На поменути начин би се стекли повољни услови, односно омогућило би се свим учесницима “сивог бизниса” да “ПРЕСЕЛЕ” своје активности из нерегуларних робних и платних токова у регуларне и регистроване привредне активности.

Да закључимо, борба против сиве економије се мора водити паралелно са променом читаве економске политике и опоравка земље али ће свој пуни капацитет доживети у амбијенту нормалних економских односа и са применом предложених мера ће се свести на ниво који је подношљив и који постоји и у најуређенијим земљама света и неће битно угрожавати финансијски и економски живот Србије.

10.

Пољопривреда

10.1. Развој аграра

Србија је аграрна земља, како по проценту обрадивог земљишта(50%), тако и по броју становништва који се директно бави пољопривредом(500 000),по учешћу у стварању БДП-а, (преко 10%), као и чињеници да аграр остварује константни спољно-трговински суфицит. Производња хране и то посебно органске треба да буде наш приоритет, јер имамо све услове за убрзан развој овог сектора али се мора потпуно променити аграрна политика која је у овом тренутку усмерена против интереса произвођача и прерађивача. **Држава која не развија аграр и његово питање не решава на прави начин не може решити ни остале економске проблеме. Србија мора да храни своје становништво, то је једна од основних улога државе и то није само економско већ морално и социјално питање.** Зато аграр мора бити означен као стратешка грана, јер поред услова за прехранивање становништва она је основа запослености у руралним срединама, али и у развоју туризма, трговине, прерађивачке индустрије и низа других привредних грана.

Већ смо навели да је највећи проблем пољопривреде, поред вишедеценијске погрешне политике према аграру, величина поседа која је у Србији негде око 2 ха, док је у Европи 20 ха, а у САД-у чак 200 ха и то је ограничавајући фактор у развоју пољопривреде, који за последицу има да су цене наших производа увек веће од светских

берзанских цена. Превазилажење проблема величине поседа се може остварити оснивањем пољопривредних задруга али и развијањем тржишта земљишта. Повећање промета земљишта, у циљу његовог укрупњавања, се може остварити давањем повољних кредита за те намене, укидањем пореза на пренос власништва за ову врсту имовине и давањем субвенција за продају или закуп земљишта онима који имају земљишне површине које су мање од одређеног стандарда. Такође, процесе комасације треба афирмисати давањем одређених олакшица при плаћању трошкова државним органима.

Додатни проблем је што се из Србије, у навећем проценту, извозе непрерађени производи, уместо производа прерађивачке индустрије и у том случају је зарада од пољопривредних производа вишеструко мања. Најбољи пример за то је: извоз малине у ЕУ, јабука у Русију и шећерне репе у Хрватску. То је највидљивији резултат одсуства сваке државне политике у аграру, а добрим делом и присуства монопола који су и иначе под директном заштитом државе. Ограничавајући фактор су и застарела механизација, недовољна примена агротехничких мера, смањена употреба вештачких ђубрива и запуштени системи за наводњавање, који су и недовољних капацитета.

Став Нове Србије је, да се највећи и претежни део државних субвенција мора усмерити у пољопривреду, али не путем субвенционисаних кредита, који се практично претварају у субвенционисање банкарских профита, него директно корисницима по унапред утврђеним и јасним правилима и параметрима. Гарантоване откупне цене су кључ стабилног пословања у пољопривреди и тој теми ћемо посветити посебно поглавље у овом програму. Пошто смо аграр прогласили кључном привредном граном, онда и новац у тзв. аграрном буџету мора бити вишеструко већи него што је данас, те стога мора бити значајно већи, од рецимо, буџета за полицију, док је данас, ситуација управо обрнута. У ЕУ нпр. удео аграрног буџета у укупном буџету је чак 45 % и то довољно говори о значају производње хране, посебно у промењеним глобалним односима, где се 21 век проглашава веком борбе за храну, истина и веком борбе за воду

Држава такође, мора својим мерама да стимулише ефикасно коришћење пољопривредног земљишта, што би се остваривало уз помоћ пореске политике, док би крајњи циљ било смањивање

необрадивих површина, које сада чине готово половину укупних површина у Србији. Површине које су у поседу неземљорадника, старачких и мешовитих домаћинства који недовољно користе земљишне поседе, морају бити додатно опорезоване.

Нова Србија је за директне субвенције произвођачима, али је за промену садашњег приступа премирања само по хектару обрадиве површине, већ за комбиновано премирање. Држава мора бити присутна у организацији производње и пласмана хране, како се не би догађало да откупљивљчи, рецимо малина, вишеструко више зарађују од произвођача, јер ће то за последицу имати драматичан пад примарне производње, што се већ у Србији практично и дешава. Држава мора да учествује у развијању сопствене откупне мреже, или у комбинацији преко новооснованих пољопривредних задруга и мора да учествује у одређивању највише и најниже откупне цене. Она мора да буде и саветодавац потенцијалних пољопривредних произвођача, да води евиденцију и билансе робних вишкова и мањаква, да усмерава на прозводњу дефицитарних роба или роба које супституишу непотребан увоз и наравно да води политику и организацију заштите робних брендова и географског порекла производа.

Важан задатак је и ревитализација некадашње јаке индустрије пољопривредних машина, активирање већ поменуте политике царина која би заштитила домаћу машинску индустрију, али би значила и укидање царина на машине и опрему које се не производе у Србији. Такође, исти третман треба применити и код производње вештачких ђубрива, јер њихова примена у задњих петнаест година је опала са милион и по тона на мање од триста хиљада тона, што се директно одражава на пад производње пољопривредних производа.

Сточарство је данас на нивоу из 1910. у Србији, што је невероватан и драматичан податак, као и подаци да је број крава музиља за последње две године мањи за 200 000 грла. Некада је Србија извозила 30 000 т меса, а сада има мање од 20 000 јунади, што је такође катастрофалан податак ако се зна да је потребно бар 100 000 грла јунади да би достигли одобрену квоту извоза у ЕУ од 9 975 т, а данас је данас тај извоз тек око 1700 т. Држава такође мора да преузме улогу креатора стратешких праваца у сточарству, путем формирања кластера према потенцијалима посебних подручја.

Посебну пажњу треба посветити развоју органске хране, за коју Србија има одличне услове, а који се сада користе у занемарљивом обиму. Органска храна се у Србији узгаја на само 0.3% обрадивих површина, што је дупло мање у односу на светски просек, а 13 пута мање у односу на ЕУ. Производња органске хране за разлику од класичне пољопривредне производње доноси више прихода на мањи принос, што је шанса за будућност пољопривреде у Србији уз наравно побољшану, здравију исхрану читавог становништва.

10.2. Забрана генетски модификоване хране

Забрана увоза и производња генетски модификоване хране је за Нову Србију константа и стално опредељење и ми тај став нећемо мењати. Та забрана постоји и у садашњој законској регулативи али се у пракси она свакодневно крши и постоје бројни примери ГМО узгајања, рецимо ГМО соје, према директном признању самих државних органа, који не могу да одговоре какво је семе такве ГМ соје ушло у Србију и прошло контроле царинских органа и бројних државних инспекција. Оно што је посебно забрињавајуће су стални покушаји измене Закона о генетски модификованим организмима и само је притисак јавности, за сада, спречио да ова власт већ није донела низ законских мера и прописа која би ГМ храну легализовала на српском тржишту. Изјаве државних званичника, од потпредседника влада до министара, говоре о нашој оправданој бојазни о намерама радикалног заокрета и будућег дозвољеног увоза и промета ГМ хране¹. Евентуалним улазом у СТО, широм би се отворила врата овом злу данашњице које би трајно и дугорочно угрозило здравље нације.

10.2.1. Забрана производње по одредбама CODEX ALIMENTARIUS-a

Посебна прича са драматичним последицама по здравље народа је производња хране по одредбама овог злогласног кодекса. Храна произведена на овај начин се већ нашла на тржишту Србије и ако је то

¹ Б. Боровић, Скандалозна изјава наченице Републичке ветеринарске инспекције, Саопштења за јавност, Београд 27. јануар 2011.

у супротности са Ротердамском и Копенхашком декларацијом, чији је Србија потписник и који имају снагу наднационалног законодавства и не могу се имплементирати у национално законодавство. Према томе, не може и не сме се дозволити увоз такве хране на тржиште Србије.

То међутим, не спречава главног Републичког ветеринарског инспектора да изјави да је то добар и пожељан метод у производњи хране и да за ту изјаву не сноси никакве санкције.

А о чему је реч?

Codex Alimentarius¹ садржи обавезујуће одредбе о коришћењу

¹ Codex Alimentarius је скуп програма којима је главна намена „заштита здравља конзумента“ и осигуравање поштеног трговања храном те промоција координације свих прехранбених стандарда чију су обавезу преузеле међународне владине и невладине организације. Шта то конкретно значи?

- У трговачком спору између две државе које су чланица СТО она држава која је усвојила и која се придржава Codexa аутоматски добија спор.
- Codex Alimentarius дозвољава да се у производњи органске хране користе материје која као нпр. сумпор диоксид који може проузроковати алергијске реакције код неких људи, patrium nitrat (потенцијално карценоген), karagenin (утврђено стварање канцера дебелог црева) и etilen који се користи за смрзавање воћа и поврћа.
- Чланови Codexa Alimentariusa одбацују тврдње да су витамини и минерали додаци погодни за коришћење у превенцији, ублажавању или лечењу болести.
- У Codexu не постоје ограничења колико се различитих адетива сме стављати у храну и не постоји правило означавања ГМО хране.
- У Codexu се дозвољава коришћење 7 од 9 пестицида која су 1991 године забрањени на Штотхолмској конференцији на којој је учествовало 176 држава.
- Codex Alimentarius подржава озрачавање хране тзв. „кобалтним бомбама“ при чему се уништава 20-60 посто витамина А, D, Е и К те нешто мање витамина В и аминокиселина и беланчевина.

Последице наведеног су: Брже увођење Codexa у све чаланице СТО и пуно већа зарада фармацеутских компаније, јер људи постају зависни од лековима због негирања учинка било каквих других лекова. Могућност да нека тренутно неорганска храна постане органска, и наравно, повећање њезине цене, смањивања квалитета органске хране и на крају развијањеу превентивних болести конзумирањем лоше хране.

Др Матијас Пат, Др Новицки и Др Елма Рабинов, Пол и Антони Тејлор и

вештачког говеђег хормона раста и антибиотика у свим врстама меса намењених људској исхрани, што ће имати несагледиве последице за садашње и будуће генерације наших људи. Све врсте хране, по овим одредбама, би се морале јасно означити али се то у Србији, нажалост, не ради, чиме се потрошачи доводе у заблуду и користе производе штетне по њихово здравље. Обезбеђује се употреба генетски модификованог семена, али и враћање у употребу некада строго забрањених хибрицида попут: DDT-а, Lindana или Malentiona који су класични отрови и директно утичу на развој разних болести код људи. Такође, под овим одредбама ће бити смањена или забрањена употреба храњивих материја за људску употребу, као што су витамини, лековите траве или чајеви. Основни циљ овог монструозног плана је профит, али пре свега утицај на смањење отпорности код људи. За долазећи период Нова Србија има план и то је план најжешћег противника ГМ хране и производа из Codexa Alimentarius.

10.3. Оснивање пољопривредних задруга

Задругарство је у најбољој традицији српског друштва и пољопривреде. Задруге морају бити носиоци економског и социјалног напретка у руралним срединама и посебно у неразвијенијим подручјима. Оне ће имати утицај на креирање аграрне политике и сузбијање монопола на тржишту пољопривредних производа, односно, на његову понуду и тражњу. Држава треба, разним стимулативним мерама да подстиче индивидуалне произвођаче да формирају пољопривредне задруге. То је уз развијање тржишта пољопривредног земљишта, готово једини начин да се брзо и јефтино реши проблем величине пољопривредних поседа.

Пољопривредне задруге би било најбоље организовати на интересном принципу удруживања, где би се у задруге уносило приватно власништво над земљиштем и механизацијом, с тим да им заједничко буде организација производње и продаја односно пласман

многи други светски стручњаци сматрају да иза свега стоје фармацеутске куће, које ће оставривати огроман профит на продаји лекова проузрокованих конзумирањем ГМО хране.

производа. Уговором би се регулисали односи између индивидуалних произвођача као и заједнички послови обављања радова на формираном задружном имању.

Неопходно би било да се тачно унапред утврде накнаде за радне часове као и накнаде за коришћење парцела и пољопривредне механизације. Те накнаде би се исплаћивале задругарима по продаји производа на тржишту или Дирекцији за робне резерве Републике Србије. Целисходност и процену одабира гајења култура у ратарству и воћарству, или врсти стоке или живине, била би на члановима задруге али би одређена врста специјализације сигурно донела боље економске резултате. Задруге би имале стручне службе у којима би се привремено запошљавали чланови породица задругара, а држава би требало да разним повластицама усмерава чланове породица задругара ка професијама потребним стручним службама основане задруге.

10.4. Гарантоване откупне цене

Вишедеценијски проблем пољопривредника у Србији је потпуна неизвесност њихове производње и одсуство сваке врсте планирања који је основ здраве и продуктивне производње. Зато је неопходно да држава формира петогодишњи стабилни систем гарантованих цена уз евентуалну корекцију у висини годишње стопе инфлације. Државна дирекција за робне резерве откупљивала би производе по гарантованим ценама, на основу унапред закљученог уговора о откупу. Наравно, уговори би били закључивани пре отпочињања сетве, сађења, това и уопште пре почетка пољопривредне производње. Такође, уговором би унапред била дефинисана и откупна цена пољопривредних производа. Цене би се формирале тако што би њихова калкулација узела у обзир величину просечне парцеле у ЕУ и приноса који се добијају на толиком парцелама. Оне би се формирале на бази натуралних трошкова, земљишних ренти, трошкова радне снаге и пројектоване добити од 20% на годишњем нивоу. Слична методологија би се применила и за области сточарства, живинарства и других грана пољопривреде.

Дирекција би склапала уговоре првенствено са задругама, са другим фирмама које се баве пољопривредном производњом и са

10. Пољопривреда

независним пољопривредним произвођачима. У уговорима о откупу са задругама Дирекција би била обавезна да обезбеди репроматеријал у виду ђубрива, семена и горива. Она би морала плаћати откупне цене производа у року од тридесет дана од дана предаје производа, а у случају Задруга би била исплаћена само разлика између вредности откупљених производа и вредности испорученог репроматеријала и опреме.

Критичарима нашег става, који ће вероватно замерити овај нетржишни и благодан однос према пољопривредницима, морамо одговорити да много веће повластице од предложеног модела помоћи пољопривреди, већ сада, имају банкарима којима држава, рецимо, гарантује наплативост пласмана код стамбених кредита, гарантује им профит кроз субвенционисане кредите, док пољопривредни произвођачи, као носиоци реалне и стратешке гране привреде, страдају од те исте државе. Да подсетимо само да је држава годинама оперисала са светском откупном ценом за пољопривредне производе, иако је била свесна да због поменутих ограничења наши пољопривредници не могу бити конкурентни, каснила са исплатама откупних производа или обмањивала код релативних односа цена репроматеријала, опреме и пољопривредних производа. Да закључимо, држава новац за субвенције мора да усмери претежно у пољопривреду, односно, једино у сврху откупних цена, пошто за сада у Србији није могуће остварити рентабилну производњу у аграру. Такође, тај новац мора бити усмерен и за развој производње која би субституисала, односно, заменила увоз разноврсних пољопривредних производа.

10.5. Водопривреда

„Према води се треба односити не као да смо је наследили од својих предака већ као да смо је позајмили од својих потомака“

Воде су друштвено јавно добро које се у свим цивилизованим земљама поверавају држави на управљање. Овај јединствен ресурс, њене изузетне особине и животни значај за човека, за развој читаве људске цивилизације и целокупан живи свет захтева специфичан, одговоран и пажљив однос. Зато је управљање водама деликатан

задатак, јер се поред потребног обезбеђивања несметаног друштвеног и економског развоја суочавамо са нарастајућим проблемима у смислу све тежег обезбеђивања довољне количине воде доброг квалитета за све више заинтересоване кориснике, све сложенију заштиту од штетног деловања вода и све веће опасности од загађења вода и уништавања еко система.

10.5.1. Коришћење вода

Вода као неопходна животна потреба човека која се користи за пиће, спремање хране и хигијену, мора бити обезбеђена свим становницима Србије. То за сад нажалост, није случај јер и даље велики број становника нема трајно решено питање водоснабдевања, што мора бити приоритет који се не може одлагати. Такође, наводњавање земљишта је врло скромно и претежно је то тзв. „коришћење на лицу места“ што је ограничавајући фактор у развоју пољопривреде. Изградња нових система за наводњавање је животна потреба и не смемо дозволити да искључиво зависимо од утицаја метеоошких фактора. Тренутно се у Србији наводњава 105 ха земљишта, а потребно је најмање наводњавати 750 ха са 2,5 милијарди м кубних воде годишње. То је проблем који захтева коришћење транзитних вода, јер је потенцијал домаћих вода ограничен. Што се тиче вода за индустрију, тренутне потребе су 3 милијарде тона кубних, а у перспективи чак 5 до 6 милијарди. Повољна чињеница је што се највећи део искоришћених вода враћа у водотокове али и то да ове воде кореспондирају са оним за наводњавање. Употреба вода у хидроенергетици има простора за даље ширење, јер је вода обновљив ресурс. Употреба вода у енергетици мора бити координирана у оквиру јединственог водопривредног система, јер је заједнички интерес водопривреде и електропривреде изградња водних акумулација.

10.5.2. Заштита вода

Пораст привредних активности је управно-сразмеран степену загађења вода, па ће у очекиваној привредној експанзији коју предвиђа Нова Србија, овај проблем бити већи. Заштита квалитета вода је посебно значајна, јер је највећи део подземних вода који се користи за снабдевање

10. Пољопривреда

становништва у директној вези са квалитетом вода у водотоцима, па је то разлог више за појачане мере заштите капацитета вода.

10.5.3. Одбрана од штетног дејства вода

Због немогућности акумулација, односно, изравнавањем вода да адекватно одговори штетном дејству, потребно је, између осталог, прибећи пасивним мерама заштите од поплава, системског и кавалитеног одржавања постојећих обејеката и инетезивирању међународне сарадње. Посебно наглашавамо, да због драматичне промене глобалних климатских услова, потенцијалних извесних разарајућих поплава, треба прибећи појачаној изградњи насипа и водоутврда, а новац би био обезбеђен већим издвајањем из буџета Републике Србије и новоформиране Државне Развојне Банке.

У домену регулативе неопходно је доношење новог Закона о водама, који ће омогућити равномеран развој водопривредне инфраструктуре на целокупној територији Републике Србије. И уопште третирање овог ресурса као стратешког јер је то најбољи гарант остваривања дугорочних еколошких, социјалнијих и економских интереса нашег друштва.

10.6. Шумарство

Два главна циља државе у области шумрства су, с обзиром на њено власништво над овим ресурсом, да се овај капитал мора стално увећавати и да се мора остваривати профит на основу овог вредног државног блага. Наравно, да управљање шумама мора бити и у циљу остваривања еколошких интереса друштва али и јаке социјалне димензије. Иако шуме заузимају трећину укупне површине територије наше земље, односна око 2,5 милиона ха, неповољна околност је велико учешће шума лошег квалитета што је последица нестручног газдовања шумама у предходним деценијама, односно на непланско пошумљавање и нестручно неговање већ постојећих природних шума.

У области шумарства неопходно је доношење новог Закона о шумама и доношење нациноалног плана у области шумарства.

Основни циљеви политике Нове Србије у шумарству су:

- повећање површина пошумљавања
- подстицање развоја приватних шума и шумарства
- повећање квалитета шума

11.

Саобраћај

Саобраћај као грана мора бити мотор будућег развоја и опоравка привреде Србије, како преко изградње саобраћајне инфраструктуре тако и преко развоја и модернизације транспорта роба и превоза путника. Идеалан географски положај Србији обезбеђује улогу једног од најважнијих транзитних праваца у друмском, водном, железничком али и авио саобраћају и интермодалном транспорту у региону и Европи. Колико год тај положај даје шансу да у околностима даљег развоја инвестиција и модернизације, може бити кључни фактор убрзаног развоја земље, толико запостављање овог сектора доводи до опасности да он буде кочничар нашег даљег напредовања. Ситуација у којој се Србија данас налази је нажалост, ближа овој другој могућности, услед великих грешака и промашаја које су направљене у последње три године. Укидање уговора о концесији за ауто-пут Хоргош-Пожега је класичан пример таквог назадовања и велике историјске грешке али исто тако и потпуни застој у изградњи путне, железничке и инфраструктуре на Дунаву, говори у прилог овом ставу. Ако изузмемо једини успешан период развоја саобраћаја, од 2004 до 2007, за остале владе од деведесетих до данас се може рећи да су радиле све да ова грана стагнира и да уместо мотора у развоју буде ограничавајући фактор.

У Србији је саобраћај једна од најпрофитабилнијих и највиталнијих грана, што доказују подаци о кретању саобраћајних величина у последњој деценији упркос нашем тачном ставу да је као грана била запостављена. Просечан раст физичког обима теретног саобраћаја је

растао по стопи од 11,5%, дакле, дупло више од раста БДП-а, обим транзитног промета роба је повећан за десет година 6 пута, а превоз путника је растао по стопи од 3%. Број запослених у саобраћају је преко 100 000 људи што је 7,6% од укупног броја запослених у Србији који остварују 15% укупне бруто додатне вредности. Просечни годишњи девизни прилив од међународног друмског превоза је око 500 000 000 евра и то говори о великом потенцијалу ове гране, посебно у светлу чињенице да држава углавном није заслужна за ове успешне показатеље, чак је врло често била на супротним позицијама од привредника у саобраћају, рецимо, у споровима са банкама и лизинг кућама јер је готово увек подржавала зеленашку политику банака.

Када говоримо о саобраћају битно је разликовати стратегију развоја саобраћајне инфраструктуре од планова о модернизацији и развоју транспорта роба и превоза путника, али само условно говорећи јер они у принципу чине један систем. Генерални став Нове Србије је да саобраћајна инфраструктура мора бити у власништву државе са различитим варијантама и модалитетима експлатације те инфраструктуре у неком одређеном периоду у складу са финансирањем изградње те инфраструктуре нпр. путем вишегодишњих концесионих уговора или модела јавног-приватног партнерства.

У поглављу о политици задуживања Србије изнели смо наше залагање о редукацији и повећавању јавног дуга, посебно у сврхе потрошње и покривања буџетског дефицита. Међутим, задуживање за изградњу инфраструктуре би по нашем мишљењу било дозвољено и пожељно, како због реализације самих инфраструктурних пројеката тако и због обезбеђивања релативно јефтиних девизних средстава које би благотворно утицале на платно-билансну равнотежу Србије. Рочност тих кредита, каматне стопе и почек, односно, грејс период су за те намене врло повољни и били би употребљени за покретање читаве грађевинске оперативе у земљи. У комбинацији са моделом концесија и јавно-приватним партнерством, врло брзо би довели до експанзије која би подигла читаву привреду, а имала би дејство на већ поменути платно-билансну равнотежу. Међутим, приликом ових задуживања треба избећи услов императива међународних тендера, који практично дисквалификују наше домаће фирме. Наметнуте високе банкарске гаранције или показатељ биланса последњих година, који су редовни услови за добијање на тендеру, не иду у прилог нашим грађевинарима,

иако они могу ценовно и квалитетом изведених радова бити конкурентни страним компанијама. Најбољи доказ за ову нашу тврдњу су већ одржани међународни тендери за изградњу највећих инфраструктурних објеката у Србији, где су послове редовно добијале те стране фирме и као носиоци касније ангажовали домаће грађевинске фирме под понижавајућим финансијским условима. Треба ли наглашавати да је читав профит од тих послова, добијених преко наших кредита завршавао ван Србије. На тај начин посао добијају и без рада убирају профит инокомпаније што би најсличније било класичним закупцима у пољоприверди који зараде остварују преко леђа индивидуалних пољоривредника. **Треба ли подсећати да је првобитни циљ међународних тендера био нижа цена и бољи квалитет а у стварности је све супротно осим стандардног квалитета домаћих произвођача али са радом на ивици рентабилитета. У Србији коначно неко мора да гарантује да ће у нашој земљи за наш новац или за кредите које ми враћамо градити наше фирме са нашим материјалима и сигурно најнижом ценом и тачка. Тај неко је Нова Србија.**

11.1. Путна инфраструктура-стање и приоритети

Дужина путне мреже у Србији је 38 000 км, од тога на коридор 10 отпада 820 км, од чега је изграђено тек нешто више од 60%, а дужина путева првог реда је 4 890 км, дужина изграђених аутопутева је 650 км, путева другог реда 11 600 км, а дужина општинских путева је близу 24 000 км. По густини путне мреже далеко смо од европског просека, па изградња путне инфраструктуре мора бити приоритет сваке будуће државне власти јер ће у супротном предност потенцијала нашег транзитног положаја претворити у ограничавајући фактор нашег развоја.

По мишљењу Нове Србије за изградњу путне инфраструктуре је неопходно одредити прецизне државне приоритете, који не би зависили од политичке воље било које власти, већ би били резултат стручне анализе-економске, саобраћајне и геополитичке јер развој саобраћаја не може бити предмет страначке већ стратешке државне политике¹.

¹ Велимир Илић, Обнова путне инфраструктуре, Интервју, Правда, Београд 22.01.2010.

Став Нове Србије је да би изградња ауто-пута кроз Западну Србију, односно изградња ауто-пута „Београд-Јужни Јадран“, морала бити приоритет број један за државу Србију и да би је финасијски требало подржати уговором о концесији, како је и требало да се гради одлуком Скупштине Србије. Значај овог ауто-пута за Србију је велики, с обзиром на густину саобраћаја који се одвија на том правцу (сада кроз Ибарску магистралу) и због економских разлога повезивања са Црном Гором, која је дуго наш највећи увозник роба и услуга и индиректно са БиХ, која је трећи по реду увозник роба из Србије. Изградња ауто-пута би знатно развила привреду и туризам Западне Србије и Рашке области, а била би успостављена веза са луком Бар.

Завршетак друмског коридора 10, једног од најважнијих паневропских коридора је вишедеценијски приоритет државе Србије који је у последње три године практично заустављен, упркос добијеним средствима из Светске Банке. Проблем изградње овог коридора у последње три године је што су деонице које се сада раде, истина у занемарљивом обиму, плод трулог политичког компромиса, јер изградња деоница у Војводини и Прешевској долини без отклањања уских грала ништа битније неће изменити у проходности, брзини и безбедности на правцу од Средње Европе ка Јужној Европи и Азији. Три уска грла су Београд, односно, обилазнице код Београда и правци кроз Сићевачку, односно, Грделичку клисуру. Завршетак овог коридора ће коштати око 1,2 милијарде евра и то ће по мишљењу Нове Србије мора бити заједнички пројекат Србије и ЕУ, јер је тај коридор, саобраћајно гледано, општеевропско добро. Став Нове Србије, такође је, да се споје коридор 10 и будући пут Београд-Јужни Јадран и то би мултипликовало корист како у саобраћају тако и у области пољоривреде, туризма и опште привреде у Србији, а пројектни правац би био Појате-Ужице.

Сматрамо да су правци Нови Сад-Зрењанин-Вршац-Темишвар, као и правац Рума-Шабац-Зворник, веома важни за саобраћај и привреду Србије и то би била друга фаза изградње ауто-пута кроз Србију. Повезивање са РС и БиХ је саобраћајно недовољно и било би потребно изградити још два моста преко Дрине, један у доњем току кроз Србију и то би био заједнички пројекат са РС и БиХ и значио би компатибилност повезивање упоредних економија али и повезивање народа из та два ентитета и Републике Србије.

Да закључимо, изградња путних инфраструктурних праваца, који нису у рангу европских коридора би била потпуно у режији Србије, а најбољи модел су уговори о концесијама, посебно у садашњој економској и финансијској ситуацији Србије. Паневропски коридори пак, морају бити рађени уз помоћ ЕУ, њиховим активним финансијским учешћем, јер је досадашња пракса у изградњи ауто-пута нпр. кроз Словенију, Бугарску, Грчку и Румунију била таква, али и повољни кредити Међународних светских институција би овом приликом били добро дошли, што смо нагласили у предходном тексту.

11.2. Друмски саобраћај

Друмски саобраћај у Србији представља доминантан вид саобраћаја који у превозу роба учествује са око 55%, са око 130 000 возила и повећањем у односу на 2000. за 31%. Поред тога што је извршено одређено обнављање возног парка његова старост је и даље прилично висока, износи 15 година што се негативно одражава на техничку исправност, малу енергетску ефикасност, међународну конкурентност и сигурност у саобраћају. Тренутно у Србији послује око 600 предузећа која обављају међународни и унутрашњи друмски превоз роба али се у последње три године обим превоза смањило што због економске кризе у свету што због неповољних услова пословања и недостатка стимулативних државних мера. То се посебно односи на међународни друмски транспорт роба који је изразито извозна грана и као што смо већ напоменули просечни девизни прилив на годишњем нивоу је око 500 000 000 евра. Помоћ државе овом виду саобраћаја, мора ићи у правцу ослобађања дела акциза на гориво, посредовањем државе у обезбеђивању повољнијих кредита за обнављање возног парка, укључивање удружења транспотера у доношењу нових законских решења...

Ако пак, говоримо о друмском путничком саобраћају, онда је ту ситуација доста лошија. Старост возног парка је већа него у теретном саобраћају, а имамо проблем и што је приватизација ишла доста спорије него у друмском теретном саобраћају који је готово у 100% приватном власништву. То је разлог што се у Србији оставрује двоструко мање км

по становнику годишње него што је просек ЕУ који износи негде око 1270 км по становнику. Још алармантнија ситуација је у домену градског саобраћаја који није добро организован чак ни у највећим градовима и ту је простор за деловање, побољшавањем ефикасности, приватизацијом тог сектора и повећањем економске ефикасности тих предузећа.

Генерално гледано, висок удео друмског превоза путника и транспорта роба је лоша карактеристика нашег саобраћаја, у енергетском, технолошком, еколошком, организационом смислу и представља велико оптерећење за постојећу инфраструктуру. Дакле, чињеница да ни у једном сегменту друмског саобраћаја, почев од инфраструктуре до путничког саобраћаја нема довољно страних улагања сликовито говори о условима пословања овог вида саобраћаја. Нова Србија је урадила све да уђе страни капитал у друмски саобраћај, почев од закључивања првог концесионог уговора у градњи ауто пута на деоници Хоргош-Пожега, иницијативе о реконструкцији српских железница, изградња карго центра до приватизације националног авио превозника. Релативно мали утицај Нове Србије у две владе у којима је учествовала није допринео реализацији наших залагања и неразумевање економске реалности је довело до одустајања од нових пројеката. Нова Србија ће бити упорна у реализацији наведених циљева а регулација ће зависити од политичке моћи наше странке.

11.3. Железнички саобраћај

Кад говоримо о железничком саобраћају главни путни правци су паневропски коридор 10b и 10c и пруга Београд-Бар. Оно што карактерише овај вид саобраћаја је лоше стање инфраструктуре и превозних капацитета, велико техничко и технолошко заостајање и неадекватно управљање железничким саобраћајем. У Србији је само 1/3 железничке мреже електрифицирана, што је такође лоше јер је просек у ЕУ око 52 %. Од укупно 3800 км железница само 7,3% су двокосечне пруге што је велика сметња у обављању и брзини превоза, док је у ЕУ тај проценат близу 40%. Железнички саобраћај је најперспективнији саобраћај и он је у условима модерне железнице и најбржи на растојањима од 1000 км, бржи чак и од авио саобраћаја. Железници је потребна тек 1/3 земљишта коју заузима ауто-пут истог

капацитета, комплементарна је са другим видовима саобраћаја, троши упола мање енергије него у друмском саобраћају и од њега је далеко еколошки прихватљивија. Модернизација железнице подразумева њено оспособљавање за све облике комбинованог саобраћаја и формирање мултимодалних логистичких центара. Такође је, значајно поменути и могућност саобраћајног повезивања са другим коридорима, лоцираним у непосредној близини као што је коридор 4.

У овом тренутку је неопходно рехабилитовати и модернизовати око 1000 км магистралних пруга, односно, изградити око 26% комплетне железничке мреже и за то је потребно око 4 500 000 000 евра које је могуће обезбедити из кредитних средстава, јер се тај новац може брзо вратити кроз експлатацију, док би директни ефекти били упошљавање огромне грађевинске и железничке оперативе Србије. Наравно, главни приоритет је побољшање паневроског коридора 10, јер се на 1/4 поменуте мреже одвија више од 1/2 укупне активности железнице Србије.

Лоше стање инфраструктуре и возних средстава условљавају недопустиво мале брзине возова, у просеку свега 28 км на час, док су минимално допуштене брзине у ЕУ 50 км на сат.

Што се тиче обима саобраћаја на пругама коридора 10 кроз Србију трензит је растао око 25% годишње, а девизни приход од 60%. Међутим, поменуто стање инфраструктуре ограничава овај раст који би био далеко већи од 14,5 милиона тона робе наспрам 106 милиона тона који иде друмом. О заостајању железнице најбоље говори податак да је само пре 30 година удео железнице у робном транспорту износио око 40 %, тек нешто мање него у Немачкој и Француској данас.

Најважнија деоница за реконструкцију и модернизацију коридора 10 је Ниш-Димитровград, јер је то једина деоница на коридору 10 која није електрифицирана. Поред овог коридора неоподно је завршити пругу Ваљево-Лозница, где треба уложити око 120 милиона долара с обзиром да је изграђено око 30% капацитета.

Један од најважнијих инфраструктурних пројеката у железници је изградња железничке станице Прокоп у Београду, ослобађање Савског анфитеатра и пресељење садашње железничке станице на нову локацију у Прокопу уз измештање свих железничких

11. Саобраћај

капацитета и технолошких операција. Овим би ослободили око 80 ха најексклузивнијег земљишта у центру Београда. На тај начин би Савски анфитетар постао најзначајнији пословно-комерцијални, туристички и културни центар у Југоисточној Европи и извор значајних прихода за град Београд и Србију.

Што се тиче железничког путничког саобраћаја он се у Србији може реално увећати за 10 до 15 пута, а то се лако може доказати упоредним анализама са развијенијим земљама Европе, јер су железнице основни вид превоза путника између градова у оквиру једне земље и чињеницом да се тај капацитет остваривао у Србији пре тридесет година.

Посебан велики пројекат у оквиру железничког саобраћаја је изградња Метроа у Београду који би трајно растеретио саобраћај у главном граду и имао стратешки значај, а начин финансирања пројекта вредног око 1,5 милијарди евра би био преко уговорених концесија или по моделу јавно-приватног партнерства.

11.4. Водни саобраћај

Повољне економске и географске карактеристике за теретни, путнички и туристички водни саобраћај и потенцијали унутрашњих пловних путева са укупном дужином од 1680 км и густином већом од европског просека су велика развојна шанса Србије. Оно што забрињава је што су ти потенцијали недовољно искоришћени и дуги низ година без значајних улагања, па је укупни допринос водног саобраћаја, практично, данас маргиналан. Упоређујући, рецимо, промет роба на коридору Рајна-Мајна-Дунав од 150 милиона тона са прометом роба на Дунаву од Линца до Костанце који је шест пута мањи, закључујемо да је читава инфраструктура недовољно развијена и искоришћена, а кроз Србију пролази највећи део Дунава у дужини од 580 км или скоро 23%. Имајући у виду да је промет у Костанци у значајном порасту и да сада достиже близу 60 милиона тона, онда је неопходност улагања у овај вид саобраћаја још видљивија. Растом производње US Steela, чији је речни промет порастао са 400 000 на 2 000 000 тона и потенцијалима производње минералних ђубрива у Прахову и Панчеву од више од

1000 000 тона, као и потреба превоза овим видом саобраћаја житарица и производа нафтне индустрије отварају се могућности да Србија Дунавом, преко лука на њему, буде основа за значајне инвестиције и допринос запошљавању великог броја људи.

За развој водног саобраћаја су поред пловних путева исто тако важне и луке и транспортна флота, али су у сва три сегмента потребна значајна улагања, за модернизацију и будући развој водног саобраћаја код нас. Улога државе је да створи услове за привлачење инвеститора и чији би приоритет био коришћење потенцијала водног транспорта. Дужина пловних путева у Србији је око 580 км на Дунаву, око 210 км на Сави, 164 км на Тиси, на Бегеју 77 км, Тамишу 41 км, Хидросистем Дунав-Тиса-Дунав дугачак је 610 км. Приоритет за развој водног саобраћаја је модернизација лука и робних терминала у којима би се вршило складиштење и дистрибуција роба, прихватила отпрема контејнера и технолошки сервис за интермодални транспорт. На свакој од 8 лука на Дунаву, две највеће на Сави и Сенти на Тиси, је потребна темељна реконструкција и модернизација које би биле оспособљене за вршење поменутих операција на којима би се повећала мала искоришћеност капацитета, који у овом тренутку износи око 30%. Наравно, да је за овако малу искоришћеност разлог и пад индустријске производње у Србији, али пре свега технолошка заосталост лука и неизграђени технолошки системи за комбиновани и интермодални транспорт.

Иако је речна флота у Србији је доста стара и технолошки заостала, Србија у укупној Дунавској флоти партиципира са око 10%.

Путнички водни саобраћај у Србији има углавном транзитни карактер и води претежно из Немачке и Аустрије у виду крстарења ка Црном мору. Међутим, ова грана саобраћаја има стални тренд раста и представља важно место у развоју трговине и туризма. Овај вид саобраћаја је претрпео велика оштећења приликом НАТО бомбардовања али је након чишћења речних корита, НАТО граната и остатака порушених мостова доживео раст али само до нивоа једне половине остварених услуга у односу на 1999.

Дунавски коридор или паневропски коридор 7 је један од најважнијих саобраћајних, европских путева и најважнији водни пут на континенту. С обзиром на чињеницу да је речни транспорт

11. Саобраћај

најјефтинији вид транспорта и да се очекује његова велика експанзија јасно је да је он за Нову Србију приоритет у развоју саобраћаја. И ЕУ је то означила као стратегијски саобраћајни пут, па је у склопу реализације и повезивања Балтичког са Црним Морем обезбедила око 50 милијарди евра што је велика шанса за Србију да узме удео у међународној подели саобраћаја речним путем. Дакле, за Нову Србију је Дунав један од највећих развојних потенцијала Србије.

Стратешки циљеви у овој области у наредном периоду морају да буду:

- Јачање сарадње са земљама подунавског региона.
- Опремање лука и развој интермодалног и комбиноваог саобраћаја.
- Привлачење страних инвеститора у циљу развоја речног саобраћаја.
- Развој капацитета за бродоградњу и ремонт бродова.
- Развој превоза путника трајектним саобраћајем у урбаним срединама.
- Развој туризма и риболова.
- Развој образовних структура у области водног саобраћаја.

11.5. Авио саобраћај

Комплекс ваздушног транспорта у Србији чине авио компаније и аеродроми, а регулаторну функцију врше Дирекција за цивилно ваздухопловство и Агенција за контролу лета.

Стратегија развоја авио саобраћаја мора да иде у правцу осигурања, високе сигурности у транспорту, константне модернизације, реконструкције развоја ваздушних лука и усклађивањем са међународним стандардима у овој области.

Што се тиче националног превозника ЈАТ-а, по мишљењу НС, приватизација или докапитализација овог јавног предузећа је стратешки приоритет, јер без обнављања и јачања флоте нема реалних услова за опстанак на међународном тржишту, поготово у чињеници да је ступањем на снагу, Споразума о отвореном небу, конкуренција

постала све већа. Психолошки став грађана о успешности и доступности тзв. low cost компанија које ће побољшати квалитет авио превоза у принципу ће однети ЈАТ-у значајан део традиционалних дестинација према европским метроплама. Наравно, упркос залагању Нове Србије о убацивању тих low cost компанија потребно је обавестити грађане о квалитету услуга тих компанија.

Долазак стратешког партнера за ЈАТ и даље зависи од експанзије, значја и пословне ефикасности аеродрома у Нишу, Београду и њихову позицију јасно треба дефинисати у процесу преговарања о стратешком партнерству и авио саобраћају. Дакле, приватизација националне авио компаније је ствар националне стратегије али сматрамо да свако одлагање његове приватизације у овом тренутку, значи његово даље економско пропадање.

Изградња великог карго центра при аеродрому Никола Тесла је велики национални пројекат и у склопу је реалног претварања Београда у један од највећих чворова у Европи, а сигурно највећег у региону. Такозвана „Београдска платформа“ је убројена у европске приоритете, Европске комисије, с обзиром да се ту укрштају друмски, железнички и коридор 10, Дунав или коридор 7, а Београд је иначе идеална дестинација за тзв. ХАБ (НАВ),односно, саобраћајно авио чвориште за Европу, па би изградња мега карго центра била један од највећих националних пројеката последњих година. Уосталом, пројекат је био активиран и започет почетком прошле деценије и прекинут је афером међународног тендера за изградњу који је целу ствар одложио до даљнег. Приоритет је, по мишљењу Нове Србије, ревитализација тог пројекта који би Србији и Београду дао карактер регионалног саобраћајног чвора и у финансијском смислу донео велике предности, уврстивши нашу земљу као центар ваздушног саобраћаја у Југоисточној Европи.

11.6. Мере саобраћајне политике

Систем мера саобраћајне политике треба да обезбеди ток остваривања предходно постављених циљева. Стога и систематизација мера треба да одговара систему постављених циљева како би се

11. Саобраћај

обезбедила повезаност одговарајућих циљева и мера за њихово остваривање¹.

11.6.1. Мере у правцу темпа развоја појединих саобраћајних грана и структуре саобраћајног система

У овој групи постоје две подгрупе мера и то:

1) Мере у правцу реафирмације железнице и повећања њеног учешћа у укупном обиму саобраћаја уз бржи развој водног саобраћаја.

2) Мере у правцу уравнотежења темпа моторизације и смањивања удела друмског саобраћаја тј. преоријентација превоза на железнички и водни саобраћај, а посебно оних превоза који им већ природно гравитирају.

11.6.2. Мере у правцу реафирмације железнице

а) Неопходно је Законом дефинитивно утврдити основну мрежу главних пруга које ће омогућити:

- повезивање главних сировинских произвођачких и потрошачких региона у унутрашњем саобраћају и
- укључивање мреже наших магистралних пруга у мрежу европских железничких магистрала и тиме омогућити снажан подстицај развоја међународног и транзитног железничког саобраћаја

б) Изградити динамички план довршења процеса модернизације и електрификације постојеће мреже као и изградње нових пруга које ће хомогенизовати мрежу. Све постојеће и нове пруге треба да задовоље критеријум постизања брзина од 160 км/ч.

в) Обезбедити затварање финансијске конструкције реализације поменутог плана чији носилац мора бити држава.

г) У оквиру посебног закона о организацији железнице довести организационо стање железнице у склад са њеним карактером као великог техничко-технолошког система и тиме обезбедити боље

¹ Проф др. Небојша Коларић

коришћење постојећих капацитета, пословност на саобраћајном тржишту и побољшавање квалитета услуга.

д) Спровести одговарајуће организационе мере на железници у погледу технологије и концепције реда вожње као што су:

- сегментација саобраћајног тржишта путничког саобраћаја и увођење брзих Intercity возова са високим комфором;
- увођење посебних нових возова на дугим релацијама (посебно у међународном саобраћају) са кушет и спаваћим колима;
- увођење посебних туристичких и сезонских возова са могућношћу транспортовања путничких возила (ауто-возови) али са таквом технологијом транспорта која обезбеђује сигуран транспорт возила, без њиховог оштећења као и максималну уштеду времена при пријему и преузимању возила у транспорт.
- модернизација, механизација и рационализација технологије у превозу робе.

11.6.3. Мере у правцу уравнотежења темпа моторизације

Ове мере треба да обезбеде глобално рентабилнију поделу рада између саобраћајних грана на саобраћајном тежишту, а посебно у робном саобраћају.

а) Сегментација робног камионског саобраћаја на краткотрајни друмски превоз (50-100 км) и дуголинијски. Кратколинијски друмски превоз треба стимулисати одговарајућим фискалним мерама, док дуголинијски треба преусмеравати на железницу, јер је она за њих глобално рентабилнија. Регистрација камиона, у том смислу треба да се врши у односу на врсту превоза коју ће вршити (кратколинијски или дуголинијски).

б) Ограничавање превоза камионима за сопствене потребе само на краћим растојањима и за специјалне превозе и оптерећивање овог типа возних паркова посебним таксама у случају да се баве дуголинијским превозима.

в) Транзит тешких камиона преко државне територије вршити железницом што производи вишеструко позитивне друштвено економске ефекте.

11. Саобраћај

д) Прописивање обавезног задовољења најстрожијих европских норми за сва моторна возила, а која се тичу негативних утицаја на окружење (бука, емисија издувних гасова...)

11.6.4. Мере у правцу хомогенизације и интеграције саобраћајног система

Посебним мерама треба обезбедити интегрисање саобраћајног система и рационално коришћење сваке саобраћајне снаге у односу на њену глобалну (друштвену) рентабилност. У том смислу саобраћајном политиком треба обезбедити стимулисање развоја интегралног транспорта и то следећим мерама:

а) изградњом робних терминала у великим индустријским центрима као и великим саобраћајним чворовима и лукама. Ове терминале организовати према техничко-технолошким захтевима одвијања процеса производње и услуга које врше тако да представљају комплетирану компоненту саобраћајног система.

б) организовањем посебних пословних заједница (удружења) за интегрални транспорт у којима би се према економским интересима повезала предузећа, произвођачи робе за контенеризирање и саобраћајна предузећа.

в) финансијским и фискалним мерама (банака и државе) обезбедити и стимулисати набавку контејнера и механизације за интегрални транспорт контенерским терминалима.

11.6.5. Мере за повећање учешћа наших саобраћајних предузећа у међународном саобраћају и посебно развој транзитног саобраћаја

Наш предлог мера је:

а) Стимулисање и усмеравање већег обима транзита на железницу (посебно у дуголинијском саобраћају) изградњом одговарајућих капацитета пограничних станица и оспособљавањем транзитних пруга велике брзине.

б) Одговарајућим прописима и мерама убрзати царинске и друге формалности у пограничним станицама.

в) Стимулисати комбиновани лучки транспорт развојном политиком и политиком цена.

г) Реципрочном политиком давања дозвола у друмском саобраћају обезбедити учешће домаћих саобраћајних предузећа у међународном саобраћају.

в) Стимулисање међународног комбинованог саобраћаја.

11.6.6. Мере у правцу штедње енергије и заштите животне средине

а) Изградња брзих електрифицираних градских железница, у градском и приградском саобраћају.

б) Ограничење кретања камиона изнад одређене тонаже (3,5 т) у дане викенда и празника.

в) Група мера и санкција за загађивање ваздуха и терена у друмском саобраћају.

г) Усмеравање токова роба и путника према „чистим“ саобраћајним гранама (електрифицираној железници) које су под једнаким условима конкуренције на саобраћајном тржишту способне да пруже одговаравајућу саобраћајну услугу.

11.6.7. Мере у правцу повећања безбедности саобраћаја

Повећање безбедности саобраћаја омогућиле би следеће радње:

а) Изградња нових репертоара постојећих саобраћајница и њихово оспособљавање да поднесу антиципирани обим саобраћаја у дужем периоду будућности у друмском и железничком саобраћају.

б) Кредитним и фискалним мерама за обнову флоте у ваздушном саобраћају као и њено редовно одржавање. Посебним законским мерама регулисати бенефиције летачког особља и контроле лета у стимулативном смислу с обзиром на посебне и тешке психо-физичке услове рада.

в) Техничко-технолошка модернизација средстава сигнално-сигурносних уређаја на железници као и праћења физичког одвијања саобраћаја.

11. Саобраћај

г) Мере за доследно поштовање и спровођење закона о безбедности саобраћаја (у друмском) као и доследно спровођење ригорозних санкција за њихово непоштовање.

д) Хитна обнова хоризонталне и вертикалне сигнализације на укупној инфраструктури друмског саобраћаја према приоритетима.

12.

Телекомуникације

Ово је грана која је више од других у Србији пратила технолошки развој и приближила се тржиштима Европе и региона, направивши значајан раст и развој у протеклих десетак година¹. Добра државна политика у овом сегменту привреде за резултат је имала повратак у државно власништво дела Телекома Србије², изузетну добру приватизацију Мобтела чија је продаја била условљена немогућношћу да држава поседује два мобилана оператера, а затим је уследило регионално ширење Телекома Србије куповином Телекома Српске и још једног мобилног оператера у Црној Гори. Такође, увођење трећег мобилног оператера на српско телекомунационо тржиште повећало је конкуренцију у овој области и означило много боље услове за кориснике мобилне телефоније Србије.

У фиксној телефонији је такође дошло до увођења најсавременијих технологија, од дигитализације фиксне мреже до развоја интернета. Међутим, код уласка другог оператера фиксне телефоније долази до одређених поремећаја, првенствено што није постигнута најбоља цена при продаји лиценце, али и до неочекиваног поскупљења цена фиксне телефоније, уместо смањења и побољшања услуга што би се могло очекивати увођењем конкуренције и укидањем монопола. Један од основних разлога за то је што су регулаторна тела у овој области

¹ Наоми Клајн, Доктрина шока, Београд 2009, 348.

² Тачније речено, враћено је 29% од Италијана, а Грци држе 20%. Пошто су Грци сада у кризи било би повољно купити њихов пакет акција.

неспособна да изврше демонополизацију телекомуникационих услуга и што по мишљењу Нове Србије треба ићи у другачији начин рада и контроле „независних“ регулаторних тела, пре свега РАТЕЛ-а, пошто се, уместо стварне независности, ово тело претворило у трансмисију појединих политичких странака.

Када говоримо о продаји Телекома, наш генерални став је да ово најпрофитабилније српско предузеће НЕ ТРЕБА ПРОДАВАТИ. а избор менаџмента који води ово предузеће треба радикално променити, потпуно искључити политику из овог домена и извршити департијизацију утицаја на пословну политику овог јавног предузећа. Искуства најачих и најразвијенијих европских земаља, као што су нпр. Немачка или Норвешка говоре нам да је државно већинско власништво над телекомуникацијама исправно опредељење, јер су нпр. Теленор и Дојчетелеком у већинском власништву својих држава, а Теленор је до скоро био чак у 100% већинском власништву Норвешке државе.

По мишљењу Нове Србије чак и продаја мањинског дела Телекома треба сачекати нека боља времена, јер се никад у време криза не продаје, поготово не најпрофитабилнија предузећа. Напротив, време је за куповину регионалних предузећа за телекомуникације.

Циљеви у домену телекомуникација треба да буду:

- Развој телекомуникационе инфраструктуре, потпуна дигитализација фиксне мреже, раздвајање двојника и апсолутна доступност интернета и увођење пакетских телекомуникација.
- Увођење електронског друштва, јер је то услов интеграција са остатком света и доношење регулативе која ће темељно уредити ову област.
- Измена закона и прописа о регулаторним телима у Телекомуникацијама која ће обезбедити деполитизацију, ефикасно управљање и пуну примену закона у овој области.
- Ефикасно коришћење радиофреквенцијског спектра и боље коришћење капацитета телекомуникационе инфраструктуре.
- Подизање квалитета телекомуникационих услуга и смањење цена тих услуга и довођење на ниво примерен тренутном стандарду наших грађана.

- Улазак мањих инвеститора у област специјализованих сервиса, посебно у области бежичног интернета.
- Законско уређивање у области кабловских телевизија која ће јасно уредити ову област, јер је тренутно стање такво да влада приличан неред и нетранспарентност на пољу коришћења и издавања лиценци за кабловску ТВ.
- Легализација инсталираних капацитета само ако су ти капацитети сагласни прописима и уколико се усклађивање не изврши у датом року забранити рад таквим оператерима.
- Безбедност телекомуникационог сектора.

13. Грађевинарство и станоградња

Грађевинарство је привредна грана са највећим секундарним ефектима, односно, највећим међусекторским утицајима. Међутим, у Србији је данас ова грана на издисају и то је велики проблем који додатно оптерећује тешке економске прилике у земљи. И пре кризе која је захватила и овај сектор, вођена је погрешна политика недовољног коришћења домаћих грађевинских ресурса и капацитета индустрије грађевинских материјала. Грађевинска оператива у Србији се практично није битније развила због неразумног односа државних органа према њој. Често безразложно ангажовање страних компанија, у пословима крупних државних пројеката, је нашим грађевинским предузећима намењивало улогу обичних подизвођача која су пословала на ивици рентабилитета, док су огромни профити одлазили ван Србије и то новац који је издвајан из буџета или из кредита којима смо се задуживали у иностранству. Велике српске грађевинске компаније, оптерећене лошим билансима из предходних деценија, најчешће изазваним дуговањима државе према њима, тешко су долазиле до свежег капитала или се радило о прескупим финансијским аранжманима код страних банака из Србије. То је изазвало негативне ефекте смањења конкурентности на домаћим али и страним традиционалним тржиштима српских компанија. Држава ничим није помагала овој грани, чак је била директна препрека њеној санацији и развоју на начин описан у предходном поглављу. Нова Србија је убеђена да се грађевинска политика мора променити, јер осим периода 2004. и 2007., када је дошло до благог развоја

грађевинарства, све остале мере предходних влада су биле погубне по ову важну грану привреде. У том смислу Нова Србија сматра, да је замах домаћег грађевинарства могућ организовањем великих капиталних пројеката уз искључиво ангажовања домаћих компанија, а начин финасирања би био по већ поменути моделима финасирања као што су модели: концесија, јавно-приватног партнерства, неинфлаторне емисије преко НБС, али и из међународних кредита уз претходну јасну анализу економске исплативости ангажованих кредитних линија. Изградња путне инфраструктуре, мостова, тунела, станова, насипа и речних утврда би дугорочно обезбедила велике послове домаћим грађевинским компанијама које би у међувремену, ојачале до нивоа конкурентности, чак и на иностраним тржиштима која су пре неколико деценија доносиле значајне девизне приливе нашој земљи.

Што се тиче станоградње она је тренутно на најнижем нивоу у последњих неколико деценија, а тржиште некретнина је на нултом или занемарљивом степену и за то има више разлога.

Неразуман раст цена некретнина пре кризе је класичан пример инфлације трошкова и узрочно-последично повећање цене некретнина. Главни кривци за скок цена грађевинских објеката су корисници грађевинског земљишта, јер су они подигли цену земљишта осам пута, иако је цена објеката у пуној експанзији била повећана три пута. Имајући то у виду, као и раст објективних трошкова, инвеститори и извођачи су у посматраном периоду покушали да рационалним пословањем изграде и продају некретнине по пристојним ценама. Наравно, потрошене су резерве раста цена који је нудила спремност купаца да купе стан мање квадратуре и на мање жељеној локацији. Тако су цене порасле преко мере коју су купци спремни да плате.

У том смислу, мере које предлажемо ће омогућити да сви добијају, па чак и корисници грађевинског земљишта, наравно у нормалним оквирима, јер у супротном ће бити блокирана свака инвестициона градња.

Закони донети у области грађевине су кочнице развоја ове гране и неопходна је корекција постојећих закона који ће бити последица постављања реалне основе и примера из праксе и који ће утицати на развој, а не на гушење грађевинарства и станоградње.

13.1. Пренамена пољопривредног земљишта

Закон о изменама Закона о пољопривредном земљишту донет је у мају 2008.године и декларативни циљ тог закона је било онемогућавање енормног богаћења новобогаташа који су по багателним ценама куповали пољопривредно земљиште у процесу приватизације. Нажалост, потпуно исправну намеру законодавца је закончила неажурност катастра грађевинског земљишта што се и даље води као пољопривредно земљиште. Тако је примена наведеног Закона довела да се већ формиране грађевинске парцеле оптерете додатним наметима, јер су инвеститори земљиште купили као грађевинско, а не као пољопривредно, плаћајући пуну цену грађевинског земљишта која се додатно оптертеђује трошковима пренамене. Зато је неопходно да законодавац објасни поједине одредбе овог закона прецизирајући да се оне односе само на пољопривредно земљиште до кога су инвеститори дошли у процесу приватизације или на оно земљиште чија је пренамена настала након доношења закона. Међутим, држава је незаинтересована, аутистична и све ради против интереса грађевинарства као гране, не схватајући реалност и тако темељно нарушава грану која мора бити мотор развоја и напретка.

И нови Закон о планирању и изградњи из августа 2009. је доживео свој фијаско у пракси. За годину и по дана примене овог закона у Београду је издат занемарљив број дозвола за градњу, чиме је директно уочен развој грађевинарства у Београду и Србији. Главне позитивне новине овог Закона су требале да буду:

- замена права коришћења грађевинског земљишта власништвом
- регулисање односа код пренамене земљишта из процеса приватизације
- легализација бесправних објеката

Нацрте закона у свим областима па и у грађевини треба да пишу струковна удружења а посао Владе треба да буде да парцијалне интересе струковних удружења усклади са државним интересима. Само тако се подиже жељени квалитет закона. Овако, предлоге закона пишу бирократе из министарстава који не познају стварни

живот, посебно у области у којој одлучују и то компензују потпуно непотребним или понављајућим захтевима у законима. Добијање дозволе за градњу само је једна у низу беспотребно искомпликованих процедура. Дакле, процедура за добијање грађевинске дозволе и контролу у току градње објекта треба свести на следеће:

- Јавно треба објавити услове који су важни са становништа комерцијалне вредности једне парцеле, односно, услови који ће бити формализовани у локацијској дозволи, попут намене објекта, коефицијента заузетости, изграђености и спратност објекта.
- Локацијска дозвола би требала да садржи и остале услове који су значајни са урбанистичког аспекта. Она је непотребно оптерећена условима за инфраструктуру и о тим условима би требао да брине инвеститор, а не држава. Локацијска дозвола би била издата у року од 7 дана, на основу поднетог захтева који не би садржавао никакву документацију. За њу није битно да ли носилац захтева власник парцеле, јер локацијска дозвола не омогућава изградњу већ само израду пројекта¹.
- Инвеститори би требало да се појаве пред државним органима и кад предају главни пројекат за добијање грађевинске дозволе, где би поред пројекта архитекте пројекат садржавао и сва захтевана документа попут доказа о власништву, локацијској дозволи и лиценци. Седам дана је довољно да инвеститор добије грађевинску дозволу или евентуално пренамењен пројекат што би био крај сусрета инвеститора са државном администрацијом.
- Дакле, непотребно је подносити државним органима идејне пројекте, пројекте инсталација, пријаверадова, потврде о изведеним темељима, јер је то однос између архитекте и инвеститора и није везан за државне органе и у том случају би требало запослити додатни и огроман број државних административаца за послове који уопште нису потребни.
- Грађевинска инспекција би била једино надлежна за инвеститоре који немају дозволу, за легалне инвеститоре би биле надлежна комунална и радна инспекција. Јер инвеститор који има дозволу за градњу би имао сусрет са грађевинском инспекцијом само у

¹ М. Илић, Практикум за владу која мисли добро својим грађанима, Београд 2010.

случајевима након пријаве надзорног органа, због неодговарајућег квалитета материјала и сличне технолошке неправилности.

- Против инвеститора који гради без дозволе грађевинска инспекција доноси решење, налог за рушење бесправног објекта, који по аутоматизму прослеђује тужилаштву. У даљем поступку то је посао тужилаштва јер у супротном долази до повољне климе за неког локалног партијског намештеника и извесног рекета или корупције.
- Инвеститор који поседује дозволу за градњу не треба да има посла са грађевинском инспекцијом до техничког пријема објекта, тада инспекција, а не овлашћене и наметнутете агенције проверава техничку исправност објекта, по приложеном пројекту. Уколико све одговара дозволи за градњу инвеститор за максимално 7 дана добија употребну дозволу.

Када се решења из нашег предлога НЕП-а дода финасирање по фиксној каматној стопи преко ДХБ(државне хипотекарне банке) кроз санацију пензионог фонда, повећаног кредитног потенцијала банака преко раста нивоа монетаризације, односно, продужења рока за који се одобравају кредити за куповину станова у новоградњи долази се до жељеног циља.

13.2. Легализација грађевинског објекта

Дугорочни проблем у Србији је питање процеса легализације грађевинских објеката, који је покретан у више наврата али су резултати били занемарљиви а проблеми су се све више усложњавали и повећавали. Нови закон, такође, показује исту тенденцију, а последице и резултати су већ сада видљиви и то је потпуна парализа процеса легализације који генерише нове проблеме стварањем негативне климе у грађевинству и стимулацијом нове нелегалне градње.

Нерешавање огромног броја захтева за легализацију држава губи велики део новца који би јој увек био на располагању да нема ове својеврсне системско-бирокуратске парализе у процесу легализације. По мишљењу Нове Србије, системска грешка свих донетих законских

решења у области легализације грађевинских објеката је што нису узимали у обзир реалност да се легализација грађевинских објеката мора вршити по својеврсним *lex specialis* законима који у принципу не би стриктно били наслоњени на постојећу законску регулативу у области грађевинарства, већ би признавали фактичко стање на терену.

Покушаји увођења власника нелегалних објеката у легалну процедуру су потпуно погрешни јер би они то већ сами урадили да испуњавају критеријуме за добијање дозвола за градњу по важећој законској процедури. Једина дилема која би се постављала пред државне органе је да ли се објекат, уопште, може легализовати или не може и под којим условима. На пример због препрека вишег интереса изградње стратешких инфраструктурних пројеката од јавног значаја, угрожавања безбедности постојањем тих објеката, природе терена на којима су објекти изграђени и.т.д.

У случају непостојања тих препрека приступило би се примени тог “*Lex specialis*“ закона. Била би извршена општа легализација на основу пројеката са терена. Држава би извршила наплату надокнаде по квадрату уз одбитак висине уложених средстава инвеститора у изградњи инфраструктуре од дела који се плаћа за уређење градског грађевинског земљишта. Технички део посла би био неспоран и лако изводљив ако би се ишло по овоме предложеном моделу утврђеног циља опште легализације грађевинских објеката.

Енергетика мора бити стуб развоја привреде Србије, а стабилност ове гране је предуслов стабилности целокупне економије државе и значајан фактор за страна улагања у Србију. Нове инвестиције у енергетику и постојеће компаративне предности Србије ће нашу земљу сврстати у најпожељније место за улагање у региону, посебно у светлу потписаног гасног споразума са Руском федерацијом, али и модернизацијом постојећих енергетских капацитета као и улагањем у нове видове енергије, посебно оне обновљиве.

Треба нагласити да у области енергетике већ постоји добра законска регулатива која омогућава пун развој енергетике и са те стране у постојећој легислативи не постоје ограничавајући фактори развоја ове гране. Стратегија развоја енергетике мора ићи у правцу власничког и организационог реструктуирања, растом домаћег енергетског потенцијала, повећањем ефикасности производње и потрошње енергената, увођењем нових технологија и повећањем учешћа обновљивих извора енергије у укупном енергетском потенцијалу Србије. С тим у вези, Нова Србија посебно инсистира на коришћењу обновљивих, еколошки чистијих енергетских потецијала наших река, ветра и сунца, које је у Србији потпуно занемарено. Исплативост инвестиција у овим областима расте по највећим стопама енергетских инвестиција.

Што се тиче развоја и коришћења нуклеарне енергије, Нова Србија има велике резерве за коришћење ове врсте енергије, јер

многобројни примери у свету, а посебно у Јапану, у последње време, говоре о високим безбеносним и еколошким ризицима које доноси коришћење ове врсте енергије. У ситуацији симболичног коришћења алтернативних обновљивих извора енергије, чврст став Нове Србије, по питању градње нуклеарки је јасан, а то је увођење мораторијума на коришћење ове врсте енергије.

Критеријум за сва улагања у енергетски сектор морају бити дефинисани на бази биланса ефикасности, тржишних и еколошких принципа. Србија мора бити део паневропског енергетског тржишта и стаће у енергетици директно ће диктирати темпо страних улагања у нашу земљу. Предуслов пуне паневропске енергетске интеграције је пролазак паневропских енергетских коридора за транспорт нафте и гаса, изградња нових капацитета енергетских извора и пуна интеграција читаве енергетске инфраструктуре у регионалне и међународне енергетске системе.

14.1. Циљеви у развоју енергетике

Главни циљ енергетске политике је уредно, рационално и стабилно снабдевање становништва и привреде електричном енергијом и другим енергентима уз прихватљиве цене за тренутни стандард у Србији. У сврху остварења овог циља потребно је рационално употребљавати енергију, постизати већу енергетску ефикасност и уложити средства у нове енергетске изворе уз повећано коришћење обновљивих извора енергије.

У циљу рационалне употребе енергије и повећања енергетске ефикасности, неопходно је радити на субституцији употребе електричне енергије за потребе грејања, како у домаћинствима тако и у привреди са постепеним преласком на алтернативне изворе енергије, пре свега на гас. Такође, у циљу већих потреба за енергетском ефикасносношћу и модернизацијом постројења у производњи, неопходна су додатна улагања у наш енергетски систем, због чега је потребно донети дугорочну стратегију енергетског развоја Србије, како би се енергетски потенцијал могао ускладити са реалним животом у земљи и како не би даље додатно оптерећивао, већ оптерећене кућне

буџете грађана и произвођача. На тај начин енергетски потенцијал не сме бити кочница привредног и друштвеног развоја већ његов стимулатор што нам позиција транзитног енергетског центра у какавој се наша земља реално може наћи у будућности, у великој мери омогућава. Стратегија енергетског развоја Србије мора о овим аспектима водити рачуна, како би повећали степен енергетске ефикасности и модернизације, посебно, у дистрибутивним енергетским центрима.

Код увођења нових извора енергије посебну пажњу поред поменуте енергије воде ветра и сунца, треба посветити могућности експлатације помоћу нових технологија сагоревања угља, биомасе и отпада, али и искоришћавањем уљаних шкриљаца и биомасе за производњу нафте.

Такође, коришћење енергије воде је недовољно и зато је потребно, нарочито у руралним срединама где се намерава покретање данас у великој мери замрле пољоривредне производње, стимулирати изградњу малих хидроцентрала које могу значајно допринети повећању хидроенергетског потенцијала локалних самоуправа, а тиме и читавог електросистема уопште.

Улагање у пројекте са гасним технологијама (конбиновањем гасно парних циклуса) могу се обезбедити додатна укључења електричне и топлотне енергије са значајним повећањем степена искоришћењности енергије природног гаса. Став Нове Србије је да улога државе треба да буде у циљу заштите домаћег енергетског сектора, даље заштите животне средине и строгог вођења царинске политике у области енергетике, а локалним самоуправама треба препустити планирање и спровођење политике енергетске ефикасности која би довела до јачања локалних и регионалних енергетских система за санирање сопствених потреба. На тај начин, не само да би се повећала енергетска ефикасност него би се остварио и значајан допринос регионаланом развоју земље уз постепено економско и политичко јачање значаја локалних органа власти у укупном привредном животу земље.

14.2. Енергија природног гаса и нафте

Један од стратешких праваца у развоју енергетике у Србији је повећање коришћења енергије природног гаса. У том смислу,

стратешки циљеви привредног развоја Србије се остварују кроз изградњу инфраструктуре коришћења гаса, преко сигурности снабдевања, повећања енергетске ефикасности, заштите животне средине и равномерног регионалног развоја.

Зато се Нова Србија залаже за пуну примену Споразума Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области нафтне и гасне привреде, који ће омогућити изградњу магистралног гасовода кроз територију Србије (Јужни ток) и даљу изградњу гасоводне мреже на читавој територији Србије. Подземно складиште гаса у Банатском Двору капацитета 800 милиона м³ природног гаса, као и изградња нових складишта на територији Републике Србије су ултра стратешки приоритет нашег програма. Такође, неопходно је и учешће Србије у планирању и изградњи паневропске и регионалне инфраструктуре за транспорт гаса, као што су интерконеције гасних коридора са Румунијом (Арад-Мокрин), Бугарском (Ниш-Димитровград-Дубница), Македонијом (Лесковац-Врање-Куманово), Републиком Српском (Мали Зворник-Бијељина), Хрватском (Сомбор-Сотир-Осијек).

Гас је чисто фосилно гориво и важан предуслов за развој индустрије и сектора услуга. Када се обезбеде поуздане и јефтине испоруке гаса онда се гас лако може употребити за производњу струје. Гас се такође, користи у многим индустријским гранама, као што су петрохемија, индустрија пластике и фармацеутска индустрија. То је разлог зашто се у свету повећава употреба гаса, што је велика шанса за привлачење великог броја инвеститора који су својим активностима користе гас као погонско гориво, што ће у некој перспективи нужно довести до већег запошљавања у овој привредној грани.

Финансијски ефекти споразума са Руском федерацијом крећу се на нивоу од 1,5 милијарде долара и годишњим приходом од 200 милиона долара од транзита кроз Србију. Ипак оно што је најважнији ефекат овог споразума је да ће Србија постати део европске енергетске мреже и важно транзитно чвориште. Због тога ћемо имати веће могућности даљег улагања у изградњу нове енергетске мреже у Србији финансиране директно из добити од транзита кроз нашу земљу.

Нова Србија се залаже за изградњу паневропског нафтовода од Костанце у Румунији, преко Панчева до Трста, што ће се позитивно

одразити на нашу енергетску стабилност и додатно појачати, како смо већ истакли, регионални и транзитни значај наше земље.

За даљи развој нафтне привреде неопходна је модернизација рафинерија, изградња нових транспортних праваца, налажење нових лежишта, као увођења система и мера ради праћења заштите природне средине. Тиме ће се остварити већа сигурност снабдевања али и финансијски ефекти, због наплате такси за пролаз нафте. Очекујемо да ће НИС после модернизације постати регионални лидер са производњом деривата врхунског квалитета. Набавком нафте од директног произвођача Србија ће осим сигурности директног снабдевања истовремено постаћи и сигурност набавних цена, пошто НИС постаје део једног од највећих нафтних произвођача.

14.3. Производња и пренос електричне енергије

Поред већ поменутих циљева, Нова Србија се залаже за ревитализацију и проширење већ постојећих енергетских капацитета, као и за њихову замену у блиској будућности другим алтернативним видовима производње енергије, како би смо добили јефтинију струју за наше грађане и индустрију. Такође, смо указали на транзитни положај нашег укупног енергетског система, међу којима електроенергетски систем заузима посебно место. Улагањем у оспособљавање преноса електричне енергије кроз нашу земљу, повећавамо транзитну улогу нашег електроенергетског система. Међутим, овде морамо нагласити, једну јако важну компоненту која доноси штету нашим грађанима и привреди, а то је монополизација у трговини електричне енергије која приморава наше грађане да често плаћају нереалне цене електричних услуга. **У току кризе, треба редуковати или забранити приватним компанијама да се баве пословима дистрибуције и преноса електричном енергијом. Ова област мора бити у државном монополу, све док се не обнови електроенергетски потенцијал и не постигне енергетска стабилност што је основни предуслов бржег и ефикаснијег социјално-економског опоравка наше привреде и грађана у условима економске кризе.**

15.

Рударство

Рударство, као грана је један од стубова који носе терет нашег друштвеног развоја¹.

Главни задаци рударских истраживачких радова су:

- Откривање нових лежишта
- Отварање нових рудника

Ово је посебно битно за руднике метала, али је нажалост овај захтев је потпуно занемарен, па су многи Институди престали са својом основном делатношћу. Последица свега тога је да не располажемо новим резервама ни у металима, неметалима и угљу, па чак ни у нафти ни у земном гасу, а приоритет Србије је истраживање лежишта нафте и гаса. Посебно наглашавамо потребе истраживања количине површинских и подземних вода, поготовто термалних, које се користе за бањска лечења и искоришћавање њихове топлоте енергије.

Минералне сировине имају велики значај за ову државу и њихове резерве су државна тајна. То је привредни ресурс од посебног националног значаја, па је у жижи интересовања сваке владе њихово правилно истраживање и газдовање са њима.

¹ Проф др Ранко Боровић

Зато ће Нова Србија уложити све напоре за следеће фазе активирања њиховог истраживања:

- Истраживање свих минералних сировина које постоје и које се могу пронаћи на територији наше земље
- Истраживање нафте и земног гаса
- Лежиште геотермалних вода.

Нова Србија ће се свесрдно заузимати да се експлоатација минералних сировина обавља по европским стандардима уз благовремено решавање правних и економских проблема око експропријације земљишта, а потребно је да то буде праведно, да се не догоди штета за објекте и осталу имовину. Нарочито смо заинтересовани за експлоатацију довољних количина угља, главног производа у производњи електричне енергије. Императив Владе треба да буде обезбеђивање новца за ту сврху. Наравно, при експлоатацији рудних сировина треба стриктно водити рачуна о грађанима и мерима спровођења заштите животне средине и побољшању радних услова у свим животним срединама. Површински копови и одлагалишта не смеју остати попут руралних површина и пустара и морају се рекултивисати да се не би погоршавао пејзаж терена. Дакле, Нова Србија се залаже за домаћинско газдовање минералним сировинама и инсистираће на обезбеђивању средстава у циљу нормалне производње у површинским коповима.

На крају, врло важна порука Нове Србије је да се мора извршити правилна расподела средстава између термоелектрана и рудника, а Нова Србија ће се посебно ангажовати на обезбеђивању инвестиционих средстава и опреме уз мање царине у склопу нашег става око дегресивних царина и ангажовања страног капитала у експлоатацији рудника. Настојаћемо да се лежишта што правилније и потпуније искористе како би се повратила уложена средства за истраживање, концентрацију или селекцију минералног богатства Србије.

16.

Наменска индустрија

Некада је у Србији наменска производња запошљавала преко 20 000 високо стручних кадрова разних профила од електро-техничке, машинске и хемијске струке. У једном периоду она је била носилац технолошког, научног и привредног развоја земље, истовремено обезбеђујући огромне девизне приливе. Без обзира на промењене геостратешке и политичке прилике и одређена ограничења ове гране привреде, Нова Србија сматра да би у наредном периоду требало обезбедити најбоље услове за научно истраживачки развој наменске производње како би се поново успоставило технолошко и научно лидерство и како би се привукли врхунски млади инжињери и стручњаци за рад у овој индустрији. Наравно, тиме би добили и нове импULSE у развоју српске привреде уопште. Извоз који је оствариван у прошлости је био завидан. Наменска индустрија је била понос тада јаке, читаве металске индустрије, а њен технолошки ниво је оцењиван као један од водећих у свету.

Како је највећи део производних капацитета војне индустрије и даље сачуван и с обзиром на чињеницу да и даље постоји интерес наших традиционалних тржишта за нашим производима, као и висока спремност запослених за развијање ове производње, опоравак наменске индустрије намеће се као приоритет од изузетног значаја. Извоз лаког наоружања и муниције може бити увећан али је неопходно обезбедити средства за технолошко повећање производње и за финасирање извоза, Нова Србија ће преко оснивања Развојне банке

обезбедити средства за наменску област у ову сврху. Треба наравно, нагласити да овај и овакава извоз неће бити претња међународном миру, да ће бити усклађен са одлукама УН као и међународним повељама којих се Србија иначе придржава.

Један од праваца реформи и модернизације у наменској индустрији намеће могућност остваривања стратешког партнерства са светским технолошким лидерима у овој области попут: Русије, Кине и САД-а, по чему ће се одлуке доносити на основу детаљно урађених економских и безбедоносних студија и процена.

У условима економске кризе, када је неопходно обезбедити сигурност грађана и даљи развој наше економије, понуда сарадње са технолошки супериорним страним инвеститорима са нашом наменском индустријом довела би до повећања продуктивности, новог запошљавања, повећања извоза, а ефекти раста у овој индустријској грани би били плодотворни за све друге сегменте српске економије.

17.

Социјална политика

Оно што је држава дужна и што мора да уради је да обезбеди минималне услове за живот грађана, односно, пре свега да прехрани свој народ који то није у стању да уради због недостатка посла који му држава није обезбедила¹. Хуманост једног друштва се огледа у односу државе и друштва према: деци, пензионерима, лицима са посебним потребама и незапосленим грађанима. Држава дакле, има социјалну одговорност према њима и не може пребацивати ту одговорност на привреду, предузетнике и НВО.

У садашњим условима најмање 750 000 људи је у зони сиромаштва и на ивици глади са сталном тенденцијом пораста тог броја. **Основни задатак државе је да нађе решење за стабилну егзистенцију сваког њеног грађанина.**

Садашња власт је својом неспособношћу допринела да за последње три године буде отпуштено око 450 000 радника са извесном пројекцијом да ће до краја године без посла остати још додатних 100 000 радника. Највећем ризику сиромаштва су изложена лица ниског образовног профила, незапослена и издржавана лица, лица старија од 65 година и деца, сеоско становништво, лица са инвалидитетом као и избегла и расељена лица.

¹ Д. Радлке, Тржишни привредни модели, Социјална тржишна привреда у Савезној Републици Немачкој. Немачки институт за развојну политику, Берлин 1995. 16.

НС предвиђа значајно повећање финансијске помоћи свим угроженим катагоријама становништва.

Како?

Пензије ће одмах бити веће након санације пензионог фонда, иначе описаног у поглављу о пензионом фонду и неће бити зависне од буџетских средстава јер ће пензиони фонд расти из године у годину независно од политичких нагодби или величине буџета Републике Србије.

Незапосленост је рак рана наше економије која генерише све остале економске проблеме и антикризне мере из програма НС иду у правцу смањења или потпуне елиминације незапослених у Србији. **Технички посао смањења незапослености би био спроведен преко Државне организације рада на начин описан у поглављу о овој новој државној организацији.**

Држава, поред тога мора предузети неколико мера социјалне заштите према свом становништву, као што су:

- Контрола цена основних животних намирница и заштита грађана од њиховог неконтролисаног раста.
- Смањење ПДВ-а на основне животне намирнице (хлеб, месо, млеко, уље)
- Смањење ПДВ-а на производе намењене деци, старијим и болесним особама.
- Продужење трајања исплате накнаде за случај незапослености за 12 месеци.

Економско збрињавање социјално угроженог становништва није питање развоја већ опстанка. Проблеми економске сигурности ових група становника су повезане са обезбеђивањем понуде радних места и садашња директна издвајања за њихово збрињавање треба заменити програмима упосљавања и подстицања њихове пословне покретљивости на основу повећања њихових квалификација али и мотивација тражења запослења¹. Посебни програми помоћи долажења до радног места преко норми морају бити развијени за лица

¹ Велимир Илић, Интервју, Печат, Београд 18.03.2011.

која су остала без посла услед дејства Нове економске кризе. **Многи од њих, па и читаве породице су додатно угрожене чињеницом да су њихова примања оптерећана отплатом кредита, а имовина хипотеком. За такве људе мора постојати алтернатива, јер економска криза не сме бити разлог њихове трагедије. Циљ је да се свим грађанима омогући живот достојан човека, запослење, социјална и здравствена заштита.**

Нова Србија ће учинити све да се последице кризе што више ублаже, а њихов терет праведно распореди, посебно водећи рачуна о најугроженијим групама становништва.

18. Санација Пензионог фонда

Србија је годинама суочена са проблемом исплата пензија који озбиљно прети да паралише економски живот у Србији и дугорочно оптерети буџет Републике Србије¹. Пензиони фонд Републике Србије, практично није фонд него је проточни бојлер уплата за пензију из буџета и ситуација је таква да постоји реална опасност потпуне обуставе исплата пензија за више од 1 600 000 корисника у Србији. Реформе пензионог фонда и модели који се помињу неће решити проблем чињенице да је фонд предходних деценија потпуно испражњен и да је готово 1/4 популације у Србији угрожена криминалним пражњењем пензионог фонда који је некада предствљао стабилну категорију. Нова Србија, изгледно има једини начин да реши питање санације пензионог фонда и то дугорочно, јер сви предложени модели из света су заправо, редукација права садашњих корисника пензионог осигурања али још више њених будућих корисника. Главни камен спотицања свих тих модела је заправо, покушај да се редукују права садашњих и будућих корисника пензионог осигурања увођењем бесмислених повећања граница одласка у пензију, што је крајње нехуман и антинародни став.

Нова Србија има решење за санацију пензионог и инвалидског осигурања на дугорочним основама и врло амбициозно и конкретно предлаже ту санацију у максималном периоду од пет година.

Како?

¹ М. Илић, Практикум за владу која мисли добро својим грађанима, Београд 2009, 43.

Пре него што предложимо модел санације пензионог фонда још једном морамо напоменути, да је ниво монетизације у Србији, односно, количина новчане масе, далеко испод потребног. Као што је човеку потребно 5 литара крви за нормално функционисање, јер му мање од две литре крви угрожава живот, тако је и привреди потребна „финасијска крв“, односно, довољна количина новца за нормално функционисање. Дакле, чак и неvezано са санацијом пензионог фонда ниво новчане масе се мора повећати у максималном периоду до пет година за ниво преко 13 милијарди евра у динарској противвредности. Та монетарна аномалија се мора превазићи преко неинфлаторне емисије од стране НБС по утврђеним критеријумима које смо предходно изложили. То је питање опстанка српске привреде и за Нову Србију овде не постоје никакве дилеме.

Конкретно, што се тиче санације пензионог фонда, цела операција би се обављала преко новоосноване Државне хипотекарне банке као самосталне банке или дела Државне развојне банке, која би била у 100% власништву ПИО фонда и имала би тзв. мала овлашћења, односно, радила би у почетку само за домаће тржиште. Суштина би била у следећем, да би ДХБ требала да кредитира куповину станова у новоградњи. Емисија новчане масе из НБС према фонду би се одвијала тако што би Централна банка емитовала најмање 1 милијарду евра у динарској противвредности годишње и то бескаматног кредита на 100 година са грејс периодом од 50 година. Влада би сукцесивно позајмљивала њена средства ДХБ-у као накнаду за ненаменски потрошен новац у прошлости. ДХБ би пак, тим новцем кредитирала куповину станова по фиксној годишњој каматној стопи од 4% и то у динарима без било каквог индексирања. Рок отплате би био најмање 50 година, јер би корисника кредита и његове обавезе наслеђивали његови правни наследници. ДХБ би новац од ПИО фонда добијао по каматној стопи нижој од 3% на годишњем нивоу. Фонд ПИО би могао да користи средства ДХБ-а за текућу потрошњу тек кроз пет година, када би имовина ДХБ-а требало да буде једнака једногодишњем износу исплаћених пензија у Србији. То би био тренутак за који би се могло рећи да је фонд ПИО потпуно саниран и то без и једног евра из иностранства и без било каквог оптерећења према буџету Србије.

Зашто?

Зато што би кроз ануитетно враћање кредита, на рок кроз педесет година највише била отплаћивана камата, односно, била би остварена велика зарада у време највеће потребе фонда ПИО за додатним средствима. Током времена, потреба за повлачењем средстава из ДХБ-а би опадала готово исто као приходи од камате на одобрене стамбене кредите. Оно што је важно рећи је да би ДХБ одобравала кредите по следећим условима:

- куповина станова би била искључиво у новоградњи и то на целокупној територији Републике Србије.
- станови не би били на елитним локацијама појединих градова.
- корисници кредита би били аутохтони становници тих градова
- куповина станова до 75 м² не би имала никаквог учешћа
- корисници кредита би могли бити само лица која немају непокретности или који их имају али са неодговарајућом површином.
- сви материјали који се уграђују на објекту морају бити домаћег порекла.
- новац за куповину стана, биће сукцесивно исплаћиван инвеститорима у зависности од динамике извођења радова, фаза по фаза.
- купљени стан служиће као хипотека ДХБ-у због гаранције отплате кредита.

19. Борба против незапослености и Државна организација рада

Незапосленост¹ је централни економски и политички проблем у Србији и отварање нових радних места је највећи и најважнији задатак било које следеће Владе. Сваки четврти радно способни грађанин у Србији је незапослен и то прети социјалној експлозији и урушавању ионако крхког економског и политичког система земље². Веома је важно наћи модел за убрзано смањење броја незапослених, чија примена може бити привременог карактера до успостављања подношљиве стопе незапослености, после чега би тај знатно смањени број грађана без посла ушао у зону одговорности социјалне политике економски оснажене државе. Подразумева се да те мере не смеју угрозити макроекономску стабилност нити дугорочну тржишну орјентацију наше привреде.

Нова Србија сматра да велике кризе захтевају храбру примену чак и нековенционалних економских решења или решења која су у другим околностима и временским размацима у прошлости давала добре антикризне резулате у сузбијању економске рецесије³.

¹ Д. Радлке, Тржишни привредни модели, Социјална тржишна привреда у Савезној Републици Немачкој. Немачки институт за развојну политику, Берлин 1995. 32.

² Naomi Klein, No logo, Zagreb 2000, 169.

³ Народно благостање, Београд 1934, 455.

Један од основних начина повећања запослености, изласка из рецесије и опоравка наше привреде је у повећању државних трошкова и улагање у капиталне инвестиције од стратешког значаја, па и оне радове који нису профитно атрактивни за приватни сектор али би довели до значајног повећања запослености. Основно питање је начин финасирања ових пројеката и Нова Србија види ту резерву у недовољној величини новчане масе, односно, ниског нивоа монетизације. Као и у случају санације пензионог фонда, државног задуживање код НБС-а за финасирање инфраструктурних пројеката, решило би истовремено, два крупна економска проблема-неифланторном емисијом би се покренула општа инвестициона активност, а ублажио би се и на крају елиминисао проблем огромног недостатка новчане масе у оптицају. Управа или министарство за јавне и капиталне радове би по овом моделу финасирала државна предузећа и установе, градове и општине, институте и агенције од јавног интереса као и домаћа приватна предузећа. Услови зајмова би били да предложени послови буду од социјалног интереса и опшег јавног значаја, да њихово извођење смањује незапосленост и оживљава привреду, да дужник пружи гаранцију извршења радова и отплате дуга. Рокови и зајмови би били пласирани на период не мањи од 10 година са могућношћу продужења. Материјали који се користе за изградњу би морали бити искључиво домаће производње, а запошљавали би се само грађани наше земље. Ово би делимично значило суспендовање делова Закона о јавним набавкама или би се донео нови Закон о јавним радовима који би садржавао наведене одредбе.

Овај модел би подразумевао изградњу путева, зграда, регулисање река и канала, наводњавање и одводњавање, давање зајмова железници за модернизацију и електрификацију пруга, изградњу тунела и мостова...

Паралелно са изградњом ових стратешких пројеката држава би финансирали и пошумљавање државног земљишта, изградњу шумских путева и заштиту шума.

Читав овај пројекат запошљавања мора бити технички вођен од новоосноване Државне организације рада, која би преузела и унапредила посао од стерилне, инертне и бирократизоване Националне службе за запошљавање. Оснивањем ДОР-а би се делимично

централизовало и унапредило тржиште рада, а ДОР би била у обавези да утврди јасне критеријуме запошљавања нових радника водећи рачуна о старосној структури, образовном профилу, брачном стању, месту становања, броју тренутно запослених у ужој породици. ДОР би имала привремене функције у периоду до завршетка планираних јавних пројеката. Њен рад би после овог периода био устројен на нешто другачијим основама али би и даље задржала улогу креатора и коректора тржишта рада али само у јавним и државним службама и тицала би се положаја државних чиновника и намештеника.

Улога би јој била између осталог отклањање дисбаланса за радним местима у државној служби. И у регионалном и територијалном смислу вршила би улогу својеврсног кадровског децентрализатора у областима државних послова.

20.

Демографска политика

Једна од кључних и стратешких начела Нове Србије је свакако демографски препород Србије и наравно демографски препород Срба у њој. Срби су једини народу у свету који у историјском поимању времена релативно брзо могу да изгубе просту већину у својој матичној земљи. Стопа смртности у многим деловима Србије, а нарочито тамо где су Срби већинска популација је већа од наталитета. Ако томе додамо и огромне миграционе процесе и одливања становништва слика добија своје најтамније нијансе. Извесно је да ће Србија уз Мађарску, Ирску и Израел ускоро постати једна од ретких земаља чија ће дијаспора бити бројнија од њене матице.

На делу је потпуна промена демографске мапе Србије и неконтролисано преливање становништва из села у град, при чему села остају празна и насељена старцима, упркос компаративним предностима Србије, као што је производња хране. Нажалост, демографска слика земље ограничава тај наш привредни ресурс и уз претпоставку да Србија ускоро постане најперспективнија држава Европе што је по моделу Нове Србије врло могуће, извесно је да јој то неће дозволити њен биолошки потенцијал. Изузев, наравно, да увеземо милион радника и сва права која даје ЕУ, а то кошта.

Дакле, ниједан озбиљан ревитализациони, привредни, реформски захват попут денационализације и реституције нпр. није могућ без демографског преображаја Србије.

Шта да се ради?

Да се наравно стимулише наталитет, да се ради на новом повратку домаћег миграционог таласа, да се стимулише повратак селу али не само као повратак пољопривреди, него као месту живљења¹.

¹ Као што смо раније рекли, свако село треба да има задругу, где је запослен барем један инжењер агрономије и 3 пољопривредна техничара, затим ветринарску станицу са најмање 1 ветеринаром и 2 до 3 ветеринарска техничара, у месној канцеларији потребан је један правник, затим потребно је да село има апотеку са једним фармацеутом и неколико техничара, амбуланту са лекаром опште праксе и неколико техничара, поштанску станицу са економистом и неколико службеника, зубну ординацију са зубаром и два помоћника, основну школу са десетак до двадесет наставника и професора, према потреби треба отворати и дечији вртић са помоћним особљем, дом културе са биоскопом и библиотеком, фудбалски терен и друге спортске садржаје. На тај начин у сваком српском селу формирао би се један друштвени слој од 20 до 50 високообразованих људи и исто толико са средњом стручном спремом који би представљали својеврсну сеоску елиту која би природно подигла село на виши духовни, друштвени и економски ниво. Када би се овај број помножио са 2000 до 3000 економски одрживих села у Србији, добили би смо број од 40 до 100 000 високообразованог становништва у овим срединама, што би у великој мери смањило незапосленост високообразованог кадра, подмладило сеоско становништво (јер би посао на селу добијали махом стручњаци који су тек завршили факултете). Дакле, млађи људи, чији би таленти и животна енергија у тим срединама дошли до пуног изграђаја, образовало га, уз помоћ задруга и ликвидације накупаца економски осамосталило и привредно ојачало. Тада више неће бити срамота живети на селу, остати на селу и удати се за сељака. Сељак, газда, домаћин, то је име које ће се изговарати са поносом, а не у пежоративном смислу као што је то данас случај. То је човек који живи поштено, на својој земљи од свога рада и који производи материјално добро. Када капитал почне да се слива у села и када се формира својеврсна локална интелигенција, која нам данас недостаје, демографски просперитет је неизбежан. Село само по себи успоставља природну селекцију међу људима, оно ће граду давати најбољу, најбистрију, најздравију децу, способну да уче и да се образују, док она која то не желе, остајаће на имањима која ће им у сваком тренутку омогућавати остварење материјалне егзистенције. Тако се ствара снажан интелектуалац али и снажан радник, домаћин, произвођач. Тако се стварају јаке породице које могу да носе терет државе и друштва. Само на тај, и ни на један други начин Србија се може обновити и препородити. Када своју политику, економију, идеологију буде базирала на ова два здрава елемента, сељаку и интелектуалцу, а не као данас што почива на болесним основама, бирократама и криминалцима.

Живети у селу и радити у Стоткхолму је идеал сваког Швеђанина¹.

Како то урадити?

Када је у питању неколико стотина хиљада иностраних имиграната у задње две деценије, проблем треба отклонити развојем демократске и правне инфраструктуре које омогућава отварање предузећа без бирократских процедура, вишегодишњим пореским олакшицама, државним и хипотекарним гаранцијама за уложени девизни капитал, повољним кредитима и фигуративно речено и одређеним бројем бесплатних авио карата годишње на релацији Београд-садашња адреса.

Дакле, питање наталитета је условљено применом претходних државних мера, а то су повећање породилског одсуства, награда за свако ново дете, повећање дечијих додатака и омогућавање мајкама са петоро и више деце права на пуну пензију ако то оне желе и наравно, бесплатни смештај у обдаништима, бесплатни уџбеници у основним школама, пореске олакшице за одећу обућу и дечију опрему, Нова Србија то сматра јединим начином за спровођење правилне демографске политике.

Дабоме, да подмлађивање Србије подразумева јасно вођену медијску кампању, софистицирану и духовиту али не и превише агресивну. Такође, Нова Србија ће предложити оснивање министарства за Демографски препород. Тако ће повратак људи на село, изградња квалитетније путне мреже и подизање општег квалитета живота који подразумевају отварање амбуланта, културних садржаја и обданишта мора бити наш првенствени задатак...

Да, то кошта, али алтернатива је село старости и изумирања, село са мирисом чамовине и иловаче, село без плуга и мотике, село без хране и оваца, али и градови са школама без ђака или са младим нараштајем васпитаним у кафићима и на саджајима ТВ риалитија и тада, наравно, Србији спаса нема.

Зато ће стратегија демографског препорода бити усклађена са предложеним економским мерама, односно, у функцији борбе против беле куге, биолошког нестанка Србије и Срба у њој.

¹ Сениша Ковачевић, драмски писац

21.

Дијаспора као економско-демографски потенцијал

Годинама уназад Србију спасавају њена дијаспора и њено село, а управо су то две категорије које су највише запостављене од стране државе што је и данас случај. Невероватно са колико понижења и потцењивања су третирани ови економски и демографски спасиоци Србије и српског народа. Дознаке дијаспоре су годинама на нивоу од 4 до 5 милијарди долара годишње и у БДП-у учествују између 10 до 12%, зависно од године коју посматрамо, што представља једини изванредан доток девизних средстава у Србију. Ако се томе дода да је регионална усмереност у најнеразвијеније области Србије, онда се значај дијаспоре знатно повећава. Укупне директне инвестиције наше дијаспоре у Србију за десет година су се попеле на око 700 милиона евра, али је то ипак занемарљиво у односу на остала страна улагања или у односу на потенцијал наше дијаспоре у свету. То најбоље говори о погрешној државној политици према дијаспори које се мора под хитно променити што је стратешко опредељење Нове Србије.

Дијаспора има и демографски значај, јер одлазак из земље, нарочито у последњих двадесет година и посебно високо образованих људи је својеврстан удар на Србију правилно описан и назван као „одлив мозгова“. Наравно, то утиче на депопулацију, односно, смањење прираштаја и демографског старења. Све то нарушава и конкурентност привреде једне земље и представља ограничавајући фактор било каквог развоја и напретка. Податак који је објављен да

се ради о 5 000 доктора наука и 300 000 високо образованог кадра само у последњем таласу исељавања из Србије је запањујући ако се зна да је то готово у равни са високо образованим кадром који је остао у матици. При томе, велики број наших људи је високо котиран у државним, економским, просветним, здравственим, спортским и културним институцијама земаља у којима тренутно раде и живе, са великим утицајима у тим друштвима, што налаже промену државне политике у смислу укључивања тих потенцијала за потребе промоције Србије и српске економије у свету. Велики број тих људи су угледни и крупни бизнисмени и привредници према којима је досадашња државна политика била фактор одвраћања уместо фактора стимулисања њиховог инвестирања у привреду Србије.

Три категорије наше дијаспоре и три различита статуса од исељеника у САД, Канаду и Аустралију, до националних мањина у окружењу, па све до наших грађана на привременом раду, треба третирати равноправно са истим заједничким циљем, а то је постепени повратак матици, било трајног или повременог карактера. За то су свакако, потребни промењене околности са обезбеђеном перспективом, кроз повољне услове за улагање стеченог капитала у матицу и социјална инфраструктура као у развијеним земљама из којих долазе. Примери повратка дијаспоре у матицу у Пољској и Ирској говоре о великој предности оствареној повратком дијаспоре у економском погледу, бржим глобалним интеграцијама у економске, научне, образовне и културне токове, посебно у време економских криза. **Зато је приоритет Нове Србије привлачење дијаспоре матици, трајно или повремено.**

Како?

Нова Србија сматра да би требало применити неколико мера у том циљу који би поред емотивних разлога био додатно довољан разлог за повратак дијаспоре у Србију. Предуслов овог процеса је одобравање сталног боравка и радне дозволе нашим људима у Србији условљен различитим законским решењима о држављанству у земљама из којих долазе. Доношењем и применом подстицајне пореске политике за улагање дијаспоре у матицу је приоритет наше државе, јер је ненормално да такве олакшице добијају страни инвеститори и страни држављани али не и наша дијаспора, чак ни наши грађани и привредници из Србије.

21.1. Мере

А) Бесплатна додела земљишта или продаја по ценама испод тржишних је један од начина да се дају одређене субвенције инвеститорима. Наравно, оне морају бити повезане са одређеним условима који инвеститор мора да испуни, а тичу се запошљавања, технолошке опремљености, сопственог учешћа у финасирању пројекта и др. Сасвим је несхватљиво да у одобравању оваквих повољности дијаспора нема одређене предности у односу на друге улагаче из иностранства, док нпр. друге земље својој дијаспори чак и после неколико деценија прекинутих веза, без знања језика и само на основу доказаног порекла дају права на стицање имовине, трајног боравка, радне дозволе, бесплатног школовања, а касније и држављанства.

Б) Неопходно је ојачати мрежу организација српске дијаспоре која би била укључена у све токове и пројекте, а које рализују институције државе, привредних асоцијација и локалних самоуправа. На тај начин са довољно информација и уз непосредно учешће је могуће очекивати пуни допринос дијаспоре економији Србије, чиме би се повећала спремност људи на повратак уместо трајног исељења.

В) Већина земаља из региона су већ донеле своје законе о реституцији и обештећењу грађана којима је имовина одузета у току или након Другог светског рата. Услов за остварење права на реституцију је био да се ради о грађанима који сада имају држављанство те земље. У Србији није донет тај закон, што је био ограничавајући фактор повратка дијаспоре у Србију али нови предлог закона Владе иде у правцу који неће бити праведан у процесу реституције и враћања одузете имовине и Нова Србија ће уложити амандмане на тај законски предлог, јер се тиче праведне накнаде за многе наше грађане који сада живе у дијаспори.

Г) Клубови исељеника и имиграната многих европских земаља лобирају за своју матицу у земљи у којима делују, на ширем међународном плану, тако да и Србија мора направити такву државну стратегију, зашто је неопходна системска сарадња српске дипломатије са организацијама које представљају нашу дијаспору. Дипломатија Србије мора да постане спона између ових институција и матице,

али и организација дијаспоре међу собом, а не да их дели као што је сада случај. Док друге земље финасирају своју дијаспору, како би поспешили њено окупљање и очување односа према матици, досадашње власти су више тражиле него што су нудиле помоћ.

Многи наши млади људи ношени таласима миграција, школовали су се у иностранству, стицали виша знања у науци и струци, налазили адекватна запослења и насељавали се у тим земљама. Они су у српском законодавству често наилазили на бирократске препреке које су их све више удаљавале од земље из које су дошли, као што су бесмислене процедуре, нострификације диплома, чиме су често подвргаване дипломе са најпознатијих светских универзитета, како би практично њихов повратак у Србију био стално спутаван. Такве процедуре не смеју нам се понављати. Ти људи, њихов рад и њихово знање морају бити посебно уважавани, управо због тога што носе у себи вредност једног новог животног искуства са којим су се срели и које је нама неопходно у нашем друштвеном развоју. **Научићемо да живимо и да правилно водимо државну и националну политику тек кад будемо научили да ценимо искуство других људи, можда потпуно супротно од нашег. Кад будемо поштовали памет и успех. Тек тад наш успешан човек из иностранства у матици ће се осећати слободно и пријатно, а не као бела врана коју нико не разуме и не жели да види у своме окружењу, као што је до сада био случај.**

22. Равномеран регионални развој

Србија се одликује значајним разликама у нивоу развијености појединих региона. Ако се узме у обзир степен социјалних разлика мерен нивоом незапослености уочићемо разлику која се креће у односу готово 1:10.

Такође, Србију карактерише демографско пражњење које је нарочито уочљиво на регионалном нивоу, где се у појединим општинама годинама бележи негативан природни прираштај. Последица таквог стања су и значајне разлике у цени физичког и људског капитала, па се просечна зарада по општинама креће у односу чак и 1:15. Цене земљишта је изложена много већим разликама које иду и до 300 пута, јер је рецимо, хектар земљишта уз ауто-пут код Београда по цени од 1 000 000 еура, а у неким другим срединама највише до 3 000 еура. Последњих година 8 од 10 динара инвестираних у Србији уложено је у кругу од 50 км од Београда. Пољопривреда која је најзначајнија грана у Србији, а по нашем мишљењу и стратешка, је одлуком државних власти потпуно девестирана и запостављена, а доказ за то је непрестано смањење средстава из буџета Републике Србије за пољопривреду. Сви показатељи развоја говоре у прилог дивергенције, а не конвергенције регионалног развоја.

Државне институције које делују у домену регионалног развоја немају довољан капацитет или га не користе на најбољи начин. Сва финасирања из овог дела су заснована на средствима из Фонда за развој Србије и ретких донатора, што ниуком случају не може бити подстицај за равномерни регионални развој.

Имајући у виду садашњу економску кризу, питање равномерног регионалног развоја добија на значају, јер ће последице кризе бити теже у оним деловима државе који су до сада били неразвијени. Нова Србија зато сматра да је потребно створити законске услове за стварање претпоставки за давање фискалних подстицаја инвеститорима за повећање броја и побољшање услова кредита намењених производним делатностима у недовољно развијеним општинама. Новооснована Развојна банка, по концепту Нове Србије, ће имати посебну улогу за остваривање тог циља. Нова Србија стога сматра да се регионални развој мора посматрати као интегрални део укупног друшвеног развоја, а не као маргинална и засебна димензија. Она такође, настоји да основни мотив, за веће и систематичније ангажовање државе у овој области, мора бити превазилажење регионалног развојног несклада који данас спутава привредни развој и захтева неповољне миграционе токове. Посебна опасност коју морамо предупредити је да велики стратешки важни простори не буду непокривени, а њихови ресурси неискориштени, што би логично, довело до прекомерне концентрације становништва у развијеним центрима. То би имало негативне последице у економској, социјаланој, просторној и еколошкој сфери. Нова Србија ће зато посебно водити рачуна о подручјима са посебним развојним проблемима, кроз инвестиције и стимулисање прилива капитала у неутралисању њихове структурне слабости.

Примарни циљ нашег залагања за равномерни регионални развој је доношење нових институционалних решења, јер досадашња пракса говори да развој неразвијених подручја није само последица недостатка примењивања политике регионалног развоја, него пре свега недостатка системских и институционалних регулаторних механизма.

Главни циљ политике Равномерног регионалног развоја је економска, институционална и привредна интеграција Србије. У том смислу Нова Србија предлаже следећа решења:

- Унапређење фискалних подстицаја за привлачење инвестиција у неразвијеним подручјима.
- Бесплатно давање замљишта стратешким инвеститорима у тим подручјима.

- Формирање развојних институција на националном и регионалном нивоу.
- Формирање испоставе у регионалним центрима Државне развојне банке.
- Усмерења дела новца из приватизације за подстицање пројеката на неразвијеном подручју.
- Ослобађање плаћања пореза на добит инвеститора на том подручју.
- Снижавање провизија и гаранцијског фонда за пројекте који долазе на неразвијена подручја.
- Израда студија о потенцијалима сваког региона
- Повољније кредитирање одређених привредних грана карактеристичних за неразвијено подручје.
- Фискална децентрализација.
- Посебна социјална бригаа о радницима који су остали без посла у неразвијеном подручју.
- Формирање економских зона од посебног значаја за регионални развој.

Туризам је једна од најбрже растућих привредних грана у свету и у свим земљама се сматра стратешком облашћу која доприноси привредном расту, запошљавању, уласку страних инвестиција а за нашу земљу је од изузетног значаја због балансирања нашег спољнотрговинског дефицита. Одлив девизних средстава није условљен само оствареном визном либерализацијом или жељом наших грађана да виде друге државе, него и недостатком озбиљне туристичке понуде у Србији. Дакле, туризам представља идеалну грану привреде за субституцију увоза, односно, спречавања трошења девизних средстава у иностранству. Поред тога, туризам је радно интензивна делатност, па је у директној вези са решавањем нашег основног привредног проблема, а то је висока стопа незапослености.

Сектор туризма у ЕУ генерише више од 4% БДП-а са око 2 000 000 предузећа и преко 8 000 000 запослених. Узимајући у обзир и гране повезане са туризмом (пољопривреда, саобраћај, трговина), учешће у БДП-у расте чак и до 11%, са учешћем у укупном броју запослености од 12%. У Србији ће учешће туристичке али и угоститељске привреде износи око 4,7%, што је знатно испод учешћа туристичко-угоститељског потенцијала у БДП-у околних земаља. Тако Мађарска, која нема море, има учешће ове области од 6,7%, Чешка 10,4%, Словачка 12,6%, или Аустрија 14,5%, што само по себи говори о недовољној искоришћености туристичких потенцијала. Ако погледамо туристичко угоститељску привреду Србије, од 1950 предузећа 1280

су хотелско угостиљског типа или 65%, а 660 чисто туристичког или 35% са укупним бројем запослених од 23 000 радника. Тренутно се највећи број капацитета налази у бањско планинским центрима, док се туристичка понуда одвија, кроз туризам великих градова, транзит и на етно и еко туризам, као и научички туризам на Дунаву. У Србији се у 2010. укупно одмарало 2,2 милиона туриста, а годишњи приход је износио око 900 милиона долара, што је далеко мање од земаља у региону.

Модел финасирања туризма у Србији до данас је био издвајање из буџета, која су за 2010 износила 4,4 милијарде динара. Нова Србија овај модел сматра погрешним, јер се никад из буџета не може издвојити толико новца колико је потребно за туристички бум који би требао да се деси у Србији, како би успели да остваримо основни циљ ове привредне гране, већу запосленост становништва, страни девизни прилив, повратак дијаспоре и измену општег имиџа наше земље и региона.

Идеални модел финансирања туризма, по Новој Србији је модел јавно-приватног партнерства, а значио би стратешку сарадњу јавног и приватног сектора и пословне изградње туристичке инфраструктуре. Вредност оваквог модела финансирања је у већ поменутом смањењу потрошње из буџета, са значајним повећањем пословне ефикасности што је посебно значајно у условима економске кризе, пошто би држава улагала само земљиште и ресурсе док би приватни сектор улагао новац. Оно што би био државни задатак, је побољшање саобраћајне инфраструктуре и омогућавање брже и квалитетније доступности туристичких дестинација, побољшавање локалне инфраструктуре, (отпадне воде, водоснабдевање, чистоћа и едукација кадрова у области менаџмента у туризму), док би се приватницима омогућило несметано улагање у овај сектор, са знатним смањењем исувише компликоване и скупе бирократске процедуре, уз изванредан степен пореских и других олакшица, како би ова привредна грана заживела.

Значај туризма није само привредног већ и едукативног карактера како за развој локалне и регионалне привреде тако и за подизање једног вишег нивоа пословне свести код наших грађана. Наши грађани ће се постепено навикавати на госте у свом окружењу којима поред забавног треба да понуде и културно историјски садржај који је

код нас у поприлично руинираном стању. Грађани Србије углавном слабо познају своју околину, културно историјске споменике, флору и фауну. Улагањем у сектор туризма и услуга, долази природно до брже едукације становништва, изградњом угоститељске инфраструктуре и увођењем нових стандарда. Комплетна околина постепено се фокусира на онај културно-историјски или природно географски садржај на који до тада није обрађана толика пажња. То је наизглед мали и базначајан корак, али представља један од најважнијих путева повезивања наше земље са светом и успостављања трајније комуникације са стандардима који тамо владају, уз истовремену обострану корист како за нас тако и за госте који долазе. У том контексту држава ће морати да побољша туристичку регулативу, ојача институције туристичке инспекције, повећа значај туристичко-угоститељске едукације, чији ће главни циљ бити успостављање високих туристичко-угоститељских стандарда којима ћемо морати да се прилагодимо уколико желимо да остваримо значајну корист из ове привредне гране.

23.1. Бањски туризам

Представља велику шансу Србије, са огромним потенцијалима, због природних ресурса које Србија поседује. Тренутна ситуација је катастрофална јер имамо бање, а немамо базене. Примери Мађарске или Словеније, могу нам бити добри, јер су ове државе, са далеко мањим бањским потенцијалом али великим улагањима у инфраструктуру, успеле да направе праве мале туристичко-угоститељске индустрије који су постали мотори развоја ових држава. Богатство геотермалних вода сврставало је Србију на почетку 20 века, међу водеће земље у Европи али готово никаква улагања је сврставају на само зачеље бањског туризма.

Поред класичног бањског туризма, велика шанса су изградња модерних аква паркова, погодних за летовања, а не само за викенд аранжмане. Требало би одабрати више локација у Србији за изградњу тих аква паркова као што је рецимо Кањижа на северу, Богатић на западу, Бела Црква на Истоку, Прибој у Рашкој области, наравно и познате бање као што су Врњачка, Матарушка, Пролом, Соко бања. Поред бања потребно је наравно користити и потенцијале великих

језера у Србији , као што су Палићко, Власинско, Сребрно. Избор за улагања у велике инфраструктурне пројекте би требао да буде условљен одговарајућим бројем становника који гравитирају према овим центрима, како би овај туристички садржај постао погодан и за викенд туризам.

23.2. Планински туризам

Планински туризам је релативно развијен у Србији са великим центром на Копаонику, Старој планини као великим потенцијалом, Златибора, Гоча, Дивчибара и Мокре Горе. Ипак, то је далеко од тога да је на задовољавајућем нивоу с обзиром на идеалне природне одлике наших планина. Понављамо да би у модернизацији изградње туристичке инфраструктуре било неопходно укључити модел јаво-приватног партнерства који би довео до експанзије у овој грани туризма.

23.3. Етно туризам

Етно туризам је у релативној експанзији али, осим значајних дестинација попут Дрвенграда или Сирогојна, још не даје довољне ефекте, првенствено због одуства добре саобраћајне и комуналне инфраструктуре. Поред класичних етно села могли би смо да стимулишемо изградњу села која обележавају одређену епоху у Србији. Села којима би све било подређено комплетном историјском периоду (Орашац, село Првог српског устанка, Таково, Тршић, Сремски Карловци, Виминацијум, Гамзиград, Смедеревска, Београдска, Петроварадинска и Нишка тврђава). Дакле, прави туристички етно времплов. Следећа локација коју би требало максимално експлоатисати јесте Ђердапска клисура (Голубац, Лепенски Вир). Увале Дунава на потезу Голубац-Кладово могле би се уредити и организовати као мини насеља која би била организована по истом принципу, временских периода али и по принципима старосне доби, где би једна увала била за децу до 18 година, друга за људе између 20 и 30 годна али и за научне и уметничке кампове.

Због изражених тенденција асоцијализације људи, најлакши начин њихове ресоцијализације би био кроз групе које су им сродне по навикама и интересовањима. Зато овај потез треба планирати и на другим локацијама, а Ђердапска клисура би била пример за то.

23.4. Агро туризам

Агро туризам доживљава бум у Европи и то је велика шанса Србије и он је комплементаран сеоском туризму и могао би деловати као једна целина. У суштини то би значило привлачање страних али и домаћих туриста у наша села где би у данима одмора туристи проводили дан истоветно као и људи из наших села. Дакле, припремали би храну узету из сеоског домаћинства на истоветан начин као домаћини, учествовали би у сеоским радовима. Наравно, предуслов свега тога је да се поред аутентичног сеоског домаћинства, појединим туристима омогући одређен степен цивилизације, попут приступа интернету прилагођеном типичном сеоском амбијенту.

23.5. Историјски туризам

Посебан сегмент развојне шансе у туризму нам омогућава богато архелолошко, архитектонско и уметничко наслеђе и нарочито наслеђе српских средњевековних манастира, који су у свету посебно високо вредновани и цењени¹. Србија је земља богате историјске и културне традиције, на раскрсници путева и цивилизација, место где су се догађала најразноврснија културолошка преклапања која су иза себе оставила бројне слојевитости чијих вредности, у великој мери, нисмо свесни. Циљ историјског туризма је очување и јавна презентација изузетно великог и значајног културног блага која се данас налази у тешком положају. Главна институција овог вида туризма је организовање Музеја. Ми имамо Музеје у којима је на нашу велику жалост запослен неквалификовани кадар. То морају бити места од посебног интелектуалног и духовног значаја за живот

¹ Бојан Драшковић, историчар и књижевник

једне нације, у њима се морају запошљавати пре свега млади, стручни кадрови којима треба омогућити да својим знањем и способностима дођу до изражаја и да то културно-историјско благо на прави начин презентују генерацијама које долазе. Њихов рад мора бити умрежен и централизован, повезан са просветним системом, локалном самоуправом и надлежним министарствима којима је у главном итересу да пронађу средства за складиштење, чување и претнацију тог материјала. Музеји су нам више деценија празна места на која нико не долази и за чије се поставке ретко ко интересује, споменици културе, такође су нам у руинираном стању, уосталом и привреда, држава и цео систем друштвених вредности.

Уколико би се покренуо историјски туризам, наше градове не би смо могли препозати, увек би постојао, релативно јефтин и свима доступан културни садржај, који би едуковао како наше грађане, омладину и децу школског узраста, тако и странце, људе из дијаспоре жељне нових сазнања. Прича о Праисторији, Римљанима, Византији, Средњовековној Србији, Угарској, Османлијском царству, устанцима, Србији 19. века, Краљевини Југославији, Другом светском рату, Маршалу Титу и његовој држави, само су део богатог репертоара које би могли понудити страном и домаћем госту. Око ових места ницали би пригодни кафеи, баште, док би млади волонтери могли изводити тематски одржане преформансе.

За овај вид туризма биле би везане и бројне манифестације, од локалног, регионалног и националног значаја са циљем да привуку како домаћу тако и инострану јавност на место од изузетног историјског и културног значаја.

23.6. Медицински туризам

Један од праваца нашег туризма поред бањског као дела здравственог туризма је специфични медицински туризам. То би укратко значило да би, посебно страни туристи, користили здравствене услуга класичног типа, попут операција и услуга стоматолошких радника. При том цео аранжман за странце, посебно богате, би био далеко јефтинији него што би их иста услуга коштала у земљама из којих долазе. Рекламу

би на најбољи начин одрадили наши људи из дијаспоре који већ знају предности оваквог типа здравствених услуга.

Наравно, треба поменути предности и шансе конгресно-пословног туризма, туризма лова и риболова, наугичког туризма и урбаног туризма, попут београдских сплавова, великих спортских догађаја...

Туризам као привредна грана је идеалан за организовање локалних радова. Да би туристичка понуда била комплетна потребно је уредити излетишта, паркове, споменике културе или камп насеља. Тиме се ангажују велики број запослених, помаже се грани која субституише увоз, троши се домаћи грађевински материјал и брендира се извозни производ Србије. **То је много ефикаснији и практичнији начин трошења новца из буџета, него што је субвенционисање високих камата на кредите или давања додатних гаранција на банкарске пласмане.** Уколико ипак желимо да све ово успе у области туризма морамо значајно подићи ниво чистоће на међународним путним правцима и у туристичким центрима. У ту сврху би из гломазног и прекобројног државног апарата вишак запослених могли запослити као **еко чуваре и еко инспекторе.**

24.

Заштита животне средине

Нова Србија заштиту животне средине ставља чак испред економског раста државе и њеног технолошког развоја. Наравно, да је могуће да су ове две важне тенденције помире али је најважније да животна околина у Србији никада не буде жртва технолошког напретка, јер би се у том случају изгубио сваки смисао тежње НС да је здравље човека и очување здраве природне средине врхунски принцип одговорне државне политике. У том смислу, врло је важно реализовати концепт одрживог развоја земље. Суштина таквог развоја заснива се на изради и реализацији модела који на квалитетан начин задовољава друштвено-економске потребе и интересе грађана, а истовремено уклања и знатно смањује утицаје који прете или штете животној средини и природним ресурсима. У циљу реализације овог концепта треба истовремено и равноправно развијати одрживу економију, одрживо друштво на бази социјалне равнотеже и заштиту природе рационалним располагањем природним ресурсима.

24.1. Управљање отпадима

Са урбанизацијом и индустријализацијом и последицама нерационалног коришћења ресурса долази до повећаног стварања отпада. Неконтролисано одлагање отпада без одговарајућег третмана има за последицу загађење животне средине изнад граница одрживог

природног капацитета. Нарушавање природне равнотеже наноси штету пре свега квалитету живота као и развоју економије земље, умањујући њене потенцијале у производњи хране, развоју туризма, као увећавање издвајања за лечење људи, биљака и животиња.

Концепт који је изнуђен због ситуације са неконтролисаним коришћењем природних ресурса, подразумева повећање материјалне еколошке и енергетске ефикасности производње у тзв. „читавом циклусу производње“. При томе траспаретност еколошких карактеристика производа и начина његове потрошње, као и широка партиципација јавности, имају прворазредан значај за његову одрживост.

Управљање отпадом мора бити у циљу смањења насталог отпада као и употреба отпада као секундарне сировине и његовог враћања у производњу. Материјали који се враћају у производњу тзв. рециклабилна сировина морају проћи кроз прописану поновну обраду да би се појавили као нови материјал. Поред економске користи, ово је идеални начин смањења директне употребе ограничених природних ресурса.

Отпад је велики проблем цивилизације, како са становишта еколошких проблема тако и на равни здравствене и технолошке, грађевинске и економске штете. Када се посматра само чврсти отпад, чији је третман најмање захтеван у процесу улагања у рециклаже долазимо до поменутих штета. Годишње се у Србији прикупи око 2,7 милиона тона комуналног отпада, од којих се већина уопште и не третира већ се децедно разграђује и загађује човекову околину. Земље ЕУ успевају да смање количине комуналног отпада класификацијом, издвајањем амбалажног отпада, папира, пластичног, електронског и технолошког отпада. Мотивацију за третирање ове врсте отпада кроз процес рециклаже и безбедног одлагања налазе у економском пословању, високим еколошким таксама али и у цени коју предузећа за рециклажу плаћају испоручиоцима. Зато је по мишљењу Нове Србије важно успоставити мрежу локалних предузећа која се баве рециклажом комуналног отпада, затим одредити адекватну политику цена тог отпада која ће бити у функцији здраве животне средине у нашој земљи.

Коришћењем отпада као извора енергије, могуће су значајне уштеде, а још веће када се отпад враћа у производни процес. Као пример ових процеса наводимо пропорције у рециклажи папира.

Да би смо добили 2 т папра неопходно је користити 1,2 т отпадног папира, али се истовремено штеди и вода, јер се њена потрошња смањује за 8 000 литара по тони, а употреби се дупло мање електричне енергије. Колико је рециклажа папира велики потенцијал за унапређење стања животне средине говори податак да је рециклажом половине светске потрошње папира могуће обезбедити очување шума на површини од 800 000 м².

Коришћењем отпада као алтернативног извора енергије Србија може да оствари значајне уштеде са аспекта смањења потрошње енергије, а привреда да оствари отварање великог броја радних места и остварење профита кроз директне домаће и стране инвестиције.

Стимулисање запошљавања у областима заштите животне средине и отварање тзв. зелених послова, ЕУ ће остварити кроз преусмеравање чак 40 милијарди евра, што је значајан финансијски ефекат јер ће део бити усмерен и према српској привреди. Еколошки одговорне државе разним субвенцијама подстичу грађане, предузећа и велике трговинске ланце у сакупљању и рециклажи отпада као и замену употребе нпр. пластичних амбалажа, док у нашој земљи чак ни сакупљачи нису изузети плаћања пореза, а о субвенцијама за сада нема ни говора.

У развијеним земљама велике компаније које продукују веће количине амбалаже морају једном годишње да поднесу извештај институцијама које брину о заштити животне средине о стању отпада које су произвеле и сакупиле, средствима које су намениле да се смањи употреба штетних материја у процесу производње. Код нас регулатива не постоји, па не можемо да сазнамо количину фармацеутског отпада из Галенике или о стању нуклераног отпада из Винче или о одлагању било које врсте медицинског отпада, као ни о стању и преради канализационог отпада који се слива у наше реке.

ДОДАТАК

Упозоравали смо, нису нам веровали

Саопштења за јавност Нове Србије

Еутаназија српске привреде

Власти у Србији систематски, грану по грану, националне привреде, својим анти-економск им и анти-националним мерама, доводе у стање пропадања и нестанка. Да би, потом, законским решењима легализовали намерну смрт или еутаназију некада моћне привреде. Колатерална штета, њиховог рада, су радници без посла и народ на ивици егзистенције.

Десет година обмана и неолибералних бајки, данас не представља ништа друго до планске еутаназије оних делова привреде који су некако успели да опстану после свих удара пљачкашке транзиције. Овде треба народу отворено рећи, да се нипошто не ради о незнању актуелних власти него о планираном убиству српске економије и привреде зарад отварања простора за стране шпекулантске компаније, који су, уз корумпиране српске политичаре, једини добитници десетогодишњег транзиционог лудила.

Зато, свака партијска „самокритика“ на главним одборима владајућих странака делује цинично, закаснело и неискрено. Оне су налик изјавама заштићених сведока у процесу који ће се одвијати против **економских плаћених убица српске привреде.**

Београд 3. март 2010.

ПКБ и Телеком – У чему је разлика

Последњих месеци у два гиганта српске привреде одвијају се потпуно супротни процеси, у једном се ради о подржављењу ПКБ-а, а у другом о приватизацији „Телеком-а Србије“. На први поглед нема ништа заједничког у овим двама Владиным одлукама, чак би се могло закључити да су у питању две потпуно опрезне концепције власничке структуре предузећа, која свака на свој начин, оличавају управљање ресурсима од државног и националног интереса. Тај утисак појачава изјава премијера Цветковића, да је државно управљање предузећима рецидив комунизма, неспојив са „модерном економијом по моделу ЕУ“ којој Србија иде у сусрет. Међутим, право питање је, шта заправо представља одустајање од приватизације ПКБ-а, његово подржављење и уступање власништва Граду Београду.

Одговор ове мистерије треба тражити у преговорима са ММФ-ом и условима коју намећу Влади Србије, „мисионари“ ове организације. Да би добила новац од ММФ-а, за спас буџета и одржавање (нереалног) курса динара, српска Влада мора ићи у приватизацију „Телекома“ уз предходно драматично повећање цена услуга, као прирему за повољније стартне позиције страног купца („Дојче Телекома“). То што је „Телеком“ предузеће које ради са озбиљним профитом ММФ уопште не интересује, јер је интерес ове организације супротан интересу државе Србије. Када новац од ове приватизације буде потрошен (углавном на јавну потрошњу), доћи ће на ред нова мисија ММФ-а, овога пута по „ЕПС“ и тако редом.

Насупрот томе ПКБ се не сме приватизовати, бар не у овом тренутку, јер би будући купац дошао у посед земљишта на коме се налазе будући озбиљни инфраструктурни објекти, па би држава, односно Град Београд морали платити велики новац том власнику. Због тога би требало поздравити одлуку о преузимању ПКБ-а од стране Града, иако је суштина од одустајања од законом орочене приватизације свакако другог карактера. Она се састоји од тога да се променом намене земљишта знатно смање пољопривредне површине овог комбината, како би у крајњој линији, дошло до коначног одустајања од производње хране. То је основни циљ ММФ-а према земљама у транзицији који су представници овог Фонда изнели нашим званичницима.

На жалост то нико у Србији не сме да призна, да смо у раљама ММФ-а и Светске банке, које над земљама у развоју врше својеврсну реколонијализацију, односно претварање суверених држава у обичне територије са номиналним владама и наметнутом економском политиком.

Нико не сме да призна да ни једна земља није успела да се развије по моделу ММФ-а. Напротив, обавезно се улази у дужничку кризу са самњеним платама, пензијама, разореном пољопривредом и индустријом, укидањем државних школа и болница, смањењем или потпуним укидањем социјалне и здравствене заштите...

Ово мишљење у светској економији данас је већ постало примеса, која једино не важи за нас. Државу коју владини „експерти“ гурају на пут без повратка.

Београд 15. мај 2010.

Угрожен биолошки опстанак нације

Државни приоритет свих приоритета мора бити биолошки спас њених грађана, односно, спас од глади, сиромаштва незапослености, немогућности лечења, али и доношење низа мера којима би се зауставило демографско самоубиство наше нације.

За сваку нормалну и одговорну власт то би био задатак број један, у овој тешкој и алармантној ситуацији, али не и за актуелни режим у Србији **који не жели да види како њени грађани умиру од глади, док је нацији све болеснија и депресивнија. Да је сваким даном све више оних који врше самоубиства, јер немају шта да једу и да због своје понижавајуће и безазлене ситуације често дижу руку на своје најближе.**

Изјаве челника режима о социјално одговорној Влади делују карикатурно и гротескно, док грађани не могу да купе хлеб и лекове, копају по контејнерима, а они одлучнији, природно, се окрећу свету криминала.

Зато је задње време да „државници године“, „најевропљани“, „лаурати европских награда“, миљеници ММФ-а и **лицемерни власници сиротињских имовинских карата**, коначно оду из наших живота и уступе место обичним људима који ће, за почетак, успети да прехране своје сународнике, омогуће основно лечење, врате им наду да нису заборављени, да нису пуки статистички податак на Јавном сервису државе Србије.

Крајње је време да морални и духовни наследници Марије Антоанете коначно и неповратно оду из наших живота и пусте нас да живимо од свог рада, по правилима која сами одаберемо, а не по диктату белосветских „усређитеља“, којима је профит важнији од живота људи.

Београд 12. јун 2010.

Cost benefent анализа уласка у ЕУ-кључ разумевања будућег пута Србије

Све државе на свом путу ка ЕУ радиле су озбиљне Cost benefent анализе њиховог уласка у ту организацију, оне су углавном биле предмет јавне дебате, између научних институција привредника и грађана, где су се квантифицирано и јасно супростављали аргументи о трошковима, користима и ризицима уласка њихове земље у ЕУ.

Једино власти у Србији беже од овакве анализе, па су расправе у нашој јавности, по овом питању, пуне идеолошких, културолошких, емотивних оптерећења и предрасуда без правих аргумената и информација на ту тему.

Резултати истраживања јавног мњења и подршка уласка Србије у ЕУ, од близу 70%, је плод инерције изазване медијском буком о путу без алтернативе. Чак и политичке странке реагују по тој матрици, било да је реч о позицији или опозицији, јер створена је клима у којој је политички погубно тражити једну овакву анализу, пошто политичка странка, у том случају, ризикује етикетирање од стране „јавности“ као противника придружења Србије у ЕУ.

Парадокс, је што би након овакве анализе резултати истраживања јавног мњења били вероватно слични, али се у јавности зарад јефтиног политичког имица ствара негативна поларизација и конфротација, без стварног објективног разлога.

Једино поштено, према својим грађанима, а свакако једино озбиљно и могуће је урадити под хитну Cost benefent анализу нашег уласка у ЕУ, чиме би се избегло свако даље нагађање даљег пута Србије.

Београд 14. јун 2010.

Дужничко ропство Србије

Србија се већ сада налази у клубу високо задужених земаља, по готово свим параметрима међународних финансијских институција, а то ће за последицу имати дугорочно угрожавање минималне стабилности привреде и одрживе економске активности и извесно нам прети сценарио приближан грчкој кризи или оној у азијским земљама крајем деведесетих година.

Ако се посматра износ доспелих годишњих отплата главница и камата по узетим кредитима државе, привреде, банака, грађана али и гаранција државе, он значајно прелази дозвољени критеријум од 25% вредности извоза роба и услуга а то са сигурношћу показује високу задуженост државе а ситуација је још драматичнија јер износ отплате кредитних обавеза далеко премашује прираст годишњег БДП Србије.

Чак и укупно девизно задужење Србије, већ сада износи 76,6% националног БДП-а или 36,6% БДП у односу на дуг државе или на укупан јавни дуг. У околностима већ уговорених кредитних аранжмана са ММФ-ом, Светском банком, ЕИБ-ом, ЕБРД-ом, и даљим динамичким задуживањем привреде и банака, извесно је да ће задуженост прећи 80% националног БДП-а, што представља додатни критеријум презадужености једне земље.

У садашњој ситуацији погрешне економске политике која провоцира недопустиво низак ниво извоза роба и услуга, који је знатно зависан од спољних фактора, нашој економији спаса нема.

Београд 20. јун 2010.

Приоритет је прерасподела сиромаштва

Највећи проблеми Србије данас, су сиромаштво и глад који угрожавају сам биолошки опстанак нације. Поред тога, што су сами по себи, понижавајући и несхватљиви, у једној природно богатој земљи, они генеришу све остале проблеме, од основног здравља, менталног разарања појединца и друштва, културног, моралног, образовног, демографског суноврата нације до сасвим природног заокрета наших грађана и омладине ка криминалу, корупцији и сивој зони као извору зараде у недостатку легалних извора за минималну егзистенцију.

Јавно питање режиму и Влади Србије, који је рецепт за преживљавање породицама које немају ни једног запосленог, дакле без икаквих прихода, а таквих је у Србији на стотине хиљада? Питање свих питања данас је, даља прерасподела сиромаштва-богатства државе и народних ресурса са гладним народом?

Власт је, очигледно, у својој бахатости и саможивости поверовала у лажи које сама пласира, о стандарду који се поправља, изласку из кризе, светлој перспективи коју нам нуди, тражећи притом још коју годину стрпљења и стезања каиша од изгладнелог народа. У ситуацији где и дириговани провладини синдикати говоре о „побуни гладних“ крајње је време за доношење хитних мера социјалне политике за голи опстанак народа, који би премостио време до потпуног опоравка националне економије.

Београд 27. јун 2010.

Цветковићева анализа рада Владе је морално иритирајућа и економски карикатурална

Упркос аутопохвалама владе Републике Србије о билансима двогодишњег вођења државе, статистички подаци стања српске економије, а нарочито компарација са земљама из окружења, тешко „терете и оптужују“ Кабинет премијера Цветковића, јасно показујући да је наша економија у много горем положају него пре јула 2008., а што је још драматичније она је назадовала у односу на своје комшије, земље западног Балкана.

Тако је просечна плата од 320 евра најмања у Европи. Дакле, мања и од Македоније где је просечна плата 330 евра, Босне и Херцеговине 394 евра, Црне Горе 456 евра и наравно Хрватске 724 евра и за нас недостижне Словеније са 935 евра.

По депресијацији домаће валуте смо убедљиви лидер у региону, а по стопи инфлације од 6,6% смо испред Босне и Херцеговине и Македоније.

По висини БДП-а, 4650 евра по глави становника, смо далеко испод Словеније и Хрватске, док нас је Црна Гора претекла са БДП-ом од 4950 евра, тако да нам друштво на дну лествице праве само још увек Македонија и Босна и Херцеговина.

Незапосленост од 19,4% је значајно већа него средином 2008. иако смо и по овом параметру нешто бољи од Македоније и Босне и Херцеговине, док су све остале земље испред нас, укључујући Црну Гору са 14,7%, Хрватску са 15% и Албанију 17%.

Непристојно је хвалити себе самог и нечасно је подваљивати народу са погрешним чињеницама али би најбољи опис самоанализе рада српске владе од стране премијера Цветковића био да је она морално иритирајућа и економски карикатурална.

Београд 08.07.2010.

Телеком-доказ штеточинског владања

Продаја Телекома је живи доказ штеточинског рада Владе Србије, који ће скупо коштати наше грађане у годинама које следе, јер ће држава остати без најпрофитабилнијег Јавног предузећа, а грађани добити вишеструко веће цене у фиксној и мобилној телефонији. Уследиће наравно, масовна отпуштања радника, страна контрола свих комуникација, па и полицијских и војних и свођење Србије на пуког потрошача услуга **државних страних компанија**.

Наравно, остаћемо и без сигурног профита од неколико стотина милиона евра годишње, удела у телекомуникацијама Републике Српске и Црне Горе, профита који ће одлетети у иностранство и само из једног јединог разлога, да режим зарад голог опстанка на власти употреби приватизациони новац за попуњавање буџетске рупе, трошењем у паразитску државну администрацију попут рада беспотребних Агенција, сулудог субвенционирања страних инвеститора и најважнијег-покретања „пројеката“ пред наступајуће изборе, којима ће показати како се у Србији ради и да ће бити боље.

Посебан скандал представља ангажовање Siti Global компаније као приватизационог саветника приликом продаје Телекома, с обзиром да је та компанија корпоративни брокер Дојче Телекома, најозбиљнијег такмаца у овој куповини.

Ако се наводи Нове Србије покажу као нетачни, спремни смо да нас јавност прогласи политикантима, незналицама и странком лоших намера и као такве јавно дисквалификује.

Београд 11. јул 2010.

Нова монетарна политика или пропаст

Нови гувернер НБС Дејан Шошкић мора да направи радикални заокрет у монетарној политици и политици курса динара, јер би континуитет и наставак политике предходника од Динкића, преко Кори Удовички па до Радована Јелашића, водио земљу у убрзану финасијску пропаст са изгледним банкротом у његовом мандату, чиме би био означен као један од кључних људи пропасти националних финасија.

Он мора да призна да је задуживање од 2 милијарде евра за одбрану курса довело до емитовања, односно, знатног повећања новчане масе којима су банке и тајкуни покуповали евро из девизних резерви Србије и неповратно их избацили у иностранство.

Он мора да призна да је „Бечки споразум“ највеће економско понижење Србије у последњих деценија, гарантовањем неким банкама сигураног профита у замену за опстанак на нашем тржишту, а народу Србије сиромаштво, глад и незапосленост.

Он мора да призна да криза није прошла, јер нису уклоњени њени узроци, а да је вероватан њен наставак, чак и продубљивање.

Он мора да призна да дуг никада не можемо вратити, чак када и под притиском ММФ-а распродамо све јавне системе.

Он мора да призна да српским финасијама управљају страни банкарски картели и да им је то омогућила НБС и његови предходници.

Он мора да призна да се курс не може бранити постојећом политиком и да се мора наћи нови модел „одређивања“ курса националне валуте.

Све то г-дин Шошкић мора да призна како би монетарну политику поставио на друге основе у циљу развоја привреде, стимулисања извоза и рестирктивног приступа задуживању земље.

Београд 14. јул 2010.

Бонуси прво отпуштеним и незапосленим

Нова Србија сматра да је новчана помоћ државе потребна најпре отпуштеним и незапосленим радницима, а онда и запосленима који не примају плате и пензионерима али чак и онима чије су плате испод нивоа реалне потрошачке корпе, дакле укупном броју од 85% популације која је гладна или на ивици глади, по статистикама европских економских института и то из предвиђених буџетских средстава за бонусе и средства добијених смањивањем непристојно високих плата државних службеника.

Исплата бонуса од 5000 динара је оглодана кост, која је бачена међу незапослене и отпуштене раднике, пензионере, запослене без плате и најугроженије из јавног сектора. Режим је прибегао још једном социјалном и маркетиншком трику и бацио коску најугроженијима да се гладни и полугладни боре око ње и тако забављени не примете да је проблем предубок и нерешив са овим режимом на власти.

Ако би имали минимум људског поштења, а немају га, оставке би одмах дали, због чињенице да им је бар једна половина грађана гладна, премијер Цветковић, министри Драгутиновић, Динкић и Расим Љаић који је директно одговоран за социјалну политику у овој „социјално одговорној Влади“.

Београд 17. јул 2010.

Ми смо лидери, ми смо нај!!!

Србија је данас лидер у региону и само злуради могу да јој оспоре ту улогу и место јер:

- градимо три највећа моста у Европи
- градимо најновији метро у Европи
- градимо два најсавременија ауто-пута коридор 10 и Јужни Јадран
- градимо најновију нуклеарку у Бугарској
- у кризи једини купујемо луке-луку Бар нпр
- бићемо највећи извозник хране у Европи
- имамо најмање плате у Европи
- најмањи БДП у Европи
- најскупље гориво у Европи
- највећу Владу у Европи
- најмање судова у Европи
- највише незапослених по броју становника у Европи
- највећег извозника аута у Европи
- највеће субвенције за отварање радних места у Европи
- у самом смо врху по задужености у Европи
- имамо највише школарине у Европи
- највише мафија у Европи
- најсиромашније политичаре у Европи
- највише избеглица у Европи
- најмањи стандард у Европи

Београд 19. јул 2010.

Како нас је претекла Црна Гора и сустигла Македонија?

Светска економска криза можда и може да буде изговор Влади Републике Србије за рецесију и укупан економски пад, али упоредна анализа са земљама у региону које су такође биле на удару негативних светских економских кретања показује фрапантне и депримирајуће податке о заостајању српске економије у односу на њих, као и бележење компаративних економских минуса од 2008. до данас. Ти компаративни подаци говоре да је за последње две године, Србију значајно **претекла Црна Гора и готово сасвим сустигла Македонија**, а да се разлика у економским показатељима у односу на Босну и Херцеговину и Албанију смањила **са трендом да се ускоро српска привреда нађе на економском репу Европе**.

Тако да је просечна плата од 320 евра најмања у Европи, дакле мања и од Македоније 330 евра (394 БиХ, 456 ЦГ, 724 Хрватске и 935 Словеније). Ситуација је још гора уколико се овај параметар комбинује са незапосленосћу, јер **процент од 20,7%** за Србију бољи је једино у односу на Босну и Херцеговину а исти у односу на Македонију и лошији у односу на Хрватску, Албанију и Црну Гору.

Према извештају ЕВРОСТАТА, по **напретку у легислативи и гиљотини прописа** смо иза Црне Горе и Хрватске, слични са Македонијом. Према истом извештају по куповној моћи становништва и богатству смо иза Црне Горе и Хрватске.

По конкуретности **информатичких технологија ИТЦ, смо 84. у свету**, што је далеко иза Црне Горе која је на 41 месту, Хрватске на 51. месту, Македоније 79. месту.

По **депресијацији домаће валуте** смо убедљиви лидер у региону, а по стопи **инфлације** (6,6%), смо испред Босне и Херцеговине и Македоније.

Према стопи БДП-а (4650) смо далеко испод Словеније и Хрватске, Црна Гора нас је претекла док нам дрштво праве још увек Македонија и Босна.

Београд 20. јул 2010.

Одбрана динара је напад на економију

Одбрана динара је напад на српску економију, њен извоз, државне девизне резерве и конкурентност домаће привреде. Последње повећање српског извоза је производ статистичке грешке, односно, неспособности Народне банке и Владе Србије да самоубилачким трошењем девиза из резерви спречи депресијацију иначе прецењеног динара. Невероватна чињеница је да режим истрајава на моделу који не доноси ништа добро српској економији, осим малој групи увозника и банкарских шпекуланата.

Квартално „усклађивање“ курса динара је далеко делотворнији модел који би сачувао резерве, обезбедио стабилност пословања, стимулисао извоз и повећао конкурентност српске привреде у иностранству.

Пример Пољске, која је једина у Европи избегла кризу, чак бележећи привредни раст од 2,5% је поучан и може постати путоказ будуће монетарне политике Србије. Пољска Влада је девалвацијом злата, прво средином 2009., затим још једном у мају 2010. спречила пад привредне активности и значајно повећала извоз учинивши пољску привреду најконкурентнијом у Европи, избегавајући притом задужења ММФ-а и других међународних институција.

Београд 22. јула 2010.

Србија је економски вазал

Потпуно је јасно да Србија не води самосталну економску политику, већ само испуњава налоге међународних финансијских институција, посебно ММФ-а и да та политика води нашу економију на пут без повратка. Ова ситуација је већ виђена у економској историји и личи на однос опасног зеленаша и дужника, кога зеленаш приморава на све веће уступке које не може да испуни како би му одузео целокупну имовину.

Спорадично батргање појединих представника режима је за унутар политичку употребу, али је то неважно наспрам крајњег резултата који је сасвим изванредно и конкретно значи потпуну економску пропаст домаће привреде уз дугорочно економско ропство наших грађана. То нису европски економски стандарди, то није политика Европске Уније, то је економски злочин почињен у складу са економском издајом, све једно је да ли се ради о незнању или намери. Време је да се појаве коначно назову правим именом, јер не реаговање значи улогу прећутног саучесника, што Нова Србија не жели да буде, упркос сазнању да ће и ово упозорење проћи без адекватне реакције јавности.

Београд 2. август 2010.

Динкићеви провидни трикови

Захтев Министра Млађана Динкића за одмрзавањем пензија и плата у јавном сектору, са образложењем повећања потрошње која би генерисала производњу и повећала запосленост, могла би се, у неку руку, тумачити исправном да у позадини није добро позната Динкићева демагогија нуђења лаких и парцијалних решења у циљу подилажења делу бирачког тела, као и добро познат трик његове наводне конфротације са остатком Владе, јер он, тобоже брине о стандарду запослених.

До скоро, највећи присталица либералне економије и отвореног тржишта, заговорник штедње као економске политике, највернији сарадник ММФ-а, архитекта дивље приватизације и уништавања домаћег финансијског тржишта, верни присталица Милтона Фридмана, сада када је увидео резултате своје десетогодишње упорне али погрешне политике, покушава да изврши економски *salto mortale* и предлаже мере које је читаву деценију оштро критиковао.

Ипак, Нова Србија би била спремна да подржи овакав заокрет да је искрен, а пре свега економски конзистентан и потпун, што значи повећање минималних плата и пензија, а не свих, кресање јавне потрошње, а не инвестиција, стимулација продаје домаћих производа, а не Телекома, друкчију монетарну политику, ванцаринску заштиту српске привреде, укидање стимулација страним улагачима на штету домаћих, оснивање државне Развојне банке...

Овакво мењање економске политике само у једном сегменту, и то половично, добро је познат демагошки манир Млађана Динкића, који му, надамо се, овога пута неће проћи.

Београд 3. август 2010.

Сукоби у Влади око Монопола

Реакција министра пољопривреде Саше Драгина, поводом несташице млека и његове тачне оцене да је за нерегуларно понашање на тржишту млека и млечних производа одговоран монополиста „Салфорд“ потпуно дају за право вишенедељном упозорењу Нове Србије да **монополисти разарају тржиште Србије и економију наше земље доводе на руб пропасти.**

Понављамо, да је слична ситуације и у области млинарско-пекарске индустрије, индустрије шећера, цемента, производњи и откупу малина али и у секторима банкарства, осигурања и трговине.

Прави је скандал, међутим, да министар трговине Слободан Милосављевић, који је директно задужен за спречавање монопола негира такво стање и не ради ништа да се та противзаконита активност прекине.

Још једном захтевамо одговорност министра трговине Слободана Милосављевића, који је направио фронт не само против економске логике, постојећих закона, антимонополске комисије већ и против колега из владе, овог пута министра пољопривреде Саше Драгина.

Београд 9. август 2010.

Србија прешла црвену линију

По степену задужености Србија је већ прешла „црвену линију“, иако је то недавно председник Тадић негирао, и ушла у финансијску зону која је реалнија и ближа банкроту него финансијском опоравку.

Спољни дуг од 23,6 милијарди евра (?????) који није коначан, поред унутрашњег дуга процењеног на више од 5 милијарди евра и који итекако утиче на финансијску нестабилност државе, треба још додати и „Косовски дуг“ али и најновији аранжман са ММФ-ом од 2,4 милијарде евра тако да се стање може узети као крајње драматично.

Чак и са званичним дугом од 23,6 милијарди евра, без споменутих додатака се може говорити о преласку црвене линије јер када дуг премaши 76,6%БДП-а, што је услов за презадуженост једне земље, како је недавно потврдио представник ММФ-а у Београду Богдан Лисоволик.

У параметру спољнег дуга према годишњој вредности извоза смо такође прешли ту црвену линију јер је спољни дуг већи од 2,2 пута од годишње вредности извоза Србије. Чак и у услову презадужености једне земље у односу на прилив девиза и годишње рате дуга, такође смо прешли у опасну зону јер је годишња рата већа од четвртине прилива девиза у Србији.

Црне прогнозе су још реалније ако се зна да је већина кредита средњорочна и дугорочна са одложеним почетком враћања, па наредне године кад дође до пуног капацитета враћања кредита, ће бити борбе за финансијски опстанак земље. Додатни проблем је што се држава брже задужује од приватног сектора али и опасност од могућности враћања кредита од стране приватног сектора, што прети потпуном финансијском колапсу државе и општој неликвидности привреде.

Београд 10. август 2010.

Опозиција има идеје али нема ко да их чује

Структура власништва у банкарском систему Србије је таква да је наша економија потпуно зависна од политике страних комерцијалних банака, јер је 15-так% тржишта у власништву државе занемарљиво у односу на капацитет и профит који код нас имају стране пословне банке.

Привреди Србије, притиснутој негативним ефектима светске кризе, хроничном неликвидношћу, недовољном позиционираношћу на страним тржиштима, потребан је финасијски инструмент у виду државне Развојне банке који би јој помогао кредитима и гаранцијама повољнијим од услова које им нуде пословне банке, чији је профит и његова максимализација, природно, једини циљ.

Искуства земаља у транзицији нам говоре да је оснивање овакве банке која би финасирала инфраструктуралне пројекте, подстицала инвестиције, производњу хране и стимулисала извоз, готово једини излаз за почетак оживљавања српске привреде.

Ова банка, чије оснивање би пратио и нови Закон о државној Развојној банци, који би јој дао другачији положај од класичне пословне банке, поред кредитирања по повољнијим условима, служио би за давање гаранција али и за одржавање ликвидности домаће привреде.

Оснивачки улог би у овом тренутку могао бити новац од продаје Телекома али и други извори који би временом довели до тога да државна Развојна банка прерасте у моћну регионалну банку која би пратила и стимулисала привредни развој Србије.

Београд 12 август 2010.

Српска дијаспора држи динар

Тренутно јачање динара је привремено, краткотрајно и сезонско, а већим делом оно је последица повећане неформалне понуде девиза од стране наше дијаспоре која је на одмору у Србији. Мањим делом разлог је повећање референтне каматне стопе НБС.

Основни узроци дугорочног тренда депресијације динара нису отклоњени, па средином септембра треба очекивати стрмоглави пад националне валуте и дугорочну монетарну нестабилност.

У болесној економији не може само динар бити здрав, нарочито када Влада Србије води економску политику која, практично, стимулише спољнотрговински дефицит, а НБС води погрешну политику девизног курса.

Девизне дознаке, формалне и неформалне, све су мање и тај тренд је очигледан, из економских, социјалних и психолошких разлога. Наредних година ће бити све мање девизних дознака које су пре три године достигле висину до 5 милијарди долара, а у 2010 око 4 милијарде.

Нова Србија по сто пута до сад мора поновити да је лек за оздрављење српске привреде, постицај извоза, развој реалног економског сектора, изузимајући приватизације у областима прехрамбене индустрије, енергетике, телекомуникација, саобраћаја, са неопходним оживљавањем домаћег банкарског сектора окупљеним око државне Развојне, Извозне и Аграрне банке.

Београд 18. август 2010.

Економски вазали ММФ-а

Уколико Влада Србије ускоро не прекине вазални однос са ММФ-ом, који не значи ништа друго него испуњавање услова у супротности са нашим економским интересом, и престане да се понаша као кредитни зависник у одсуству било какве идеје обнове, развоја и вођења државе, доживећемо такав пад, за који ће садашња светска економска криза бити *El dorado*. Поред тога, на тацни ће мо морати предати преостале јавне системе, укључујући и јавна комунална предузећа у градовима, посебно у Београду. Постаћемо држава на папиру, без економског али и политичког суверенитета¹.

Влада Републике Мађарске Виктора Орбана, одбила је сарадњу са ММФ-ом и понуђени кредит од 21 милијарде евра, са образложењем да неће допустити преузимање остатка мађарске привреде. Због тога што им је ММФ, до сада увек преписивао погрешне економске мере, Орбанов кабинет уводи, на запрепашћење ове финасијске институције, „банкарски кредит“, јер како је рекао мађарски премијер, боље је опорезовати банкарски екстра профит него сиромашни народ.

Пре светске економске кризе, то исто је урадила и влада Пољске, одрекла се услуга ММФ-а и уз коришћење сопствених монетарних инструмената, једина која је успела да забележи, колки толки привредни раст у Европи.

Од формирања ММФ-а (Бретон Вудс 1944) не постоји неки пример да се нека земља развила по моделу ове организације, напротив доживљавале су најтеже тренутке пропасти привреде и распродају домаћих компанија и природних ресурса.

На жалост, ова Влада, неће учинити ништа слично владама у Пољској и Мађарској, она нема никакву идеју и снагу за такав пројекат, изузев бесомучног задуживања државе и грађана зарад голог опстанка на власти, не водећи притом, рачуна о минимуму државних и националних интереса.

Београд 20. август 2010.

¹ Наоми Клајн, Доктрина шока, Београд 2009. 193.

Режим грубо фалсификује статистичке податке и информације

Режим у Србији дотакао је дно и оним што ниједна озбиљна и нормална држава не би никад урадила, а то је **грубо фалсификовање статистичких података** и свих важнијих информација уопште, стварајући привид, код слуђеног народа, о наводним успесима и напретку, било да је реч о стандарду грађана, висини инфлације, лидерству у региону, инвестиционој клими, грађевинским подвизима, условима живота, сјајној економској будућности...

Независни страни економски институти предочавају нам да смо на **последњем месту**, на самом дну Европе и региона, по платама, БДП-у, клими за инвестирање, медијским слободама, а на висини стопе корумпираности, незапослености...

Један од најугледнијих светских магазина Њусвик-Newsweek објавио је јуче да Србија није ни међу 100 земаља у свету по квалитету живота, нивоа здравства и образовања, политичке и економске сигурности, али то одмах оповргавају плаћени режимски „аналитичари“. Чак смо назадовали у односу на бивше републике СФРЈ, које су нас у последње три године претекле у свим параметрима.

Код нас, највиши државни функционери, **директно и безочно обмањују јавност**, као нпр. Премијер Цветковић помињући вишак у буџету, иако је реч о тек нешто смањеном мањку у дефициту. Такође, обмана је и прича о три највећа моста у Европи, док је прави безобразлук убеђивање грађана о инфлацији од 8%, иако цела Србија на својој кожи осећа поскупљење свих животних намирница у последњих годину дана између 50 и 80%. Ипак још увек нисмо толико луди како нас власт третира.

Београд 22. август 2010.

Убиство Аграра са предумишљајем

Разлог несташице млека у Србији је двојак, мањим делом ради се о тешкој неспособности владе Србије и министара пољопривреде, економије и трговине али је још више реч о намерном и директном урушавању производње и произвођача млека, десетковању сточног фонда који је у последње две године мањи за око 200 000 грла и окретању ка увозу као опробаном рецепту „проевропске“ владе.

Према оцени Нове Србије, **оставка премијера или бар ова три министра била би награда за њих**, јер пре се може говорити о злоупотребама службеног положаја и примени одговарајућих законских санкција, без обзира да ли се ради о предумишљају или не, пошто су штете по српску привреду и грађане огромне.

Пре две деценије би вест да у Србији нема млека била исто толико невероватна колико и вести о несташицама кафе у Бразилу, вуне у Аустралији, свиле у Кини, пива у Немачкој. Али тада је Србија извозила 30 000 тона меса у вредности од тадашњих 270 милиона долара, док данас имамо свега 20 000 јунади, док нам је потребно још само 100 000 грла како би достигли извозну квоту ЕУ од 9 975 тона. Данас, наравно да је извоз меса много мањи и износи 1700 тона.

Последица свега овога је смањена производња млека, која ће после овог најновијег удара државе и монополиста и вероватно интервентног увоза млека бити потпуно докрајчена и симболична. Иста судбина очекује произвођаче кукуруза, пшенице, малине али и шећерне репе и уљане репице.

Зато је наша оцена да се суцидно понашање владе према сопственој пољопривреди мора означити као злоупотреба службеног положаја, а не тек као незнање и неспособност.

Београд 27. август 2010.

Србија је хибрид најлошијих економских решења

Економски „систем“ Србије је негативно економско чудо и хибрид најлошијих економских решења која за резултат имају незаустављив суноврат домаће привреде.

Економска теорија и пракса ни у једној нормалној економији не препознаје истовремену примену отвореног либералног тржишта према иностранству на једној страни и најгрубље монополе и картеле у унутрашњој привреди у режији саме државе на другој страни.

Непозната је и пракса поспешивања улагања путем стимулације и финансијског издвајања за стране компаније за отварање нових радних места уз истовремено уништавање домаћих компанија и дестимулизацију њиховог рада и раста.

Приватизација јавних система (нпр. Телекома) се изводи под изговором наводног одрицања од комунистичких рецидива државног неефикасног власништва, истовремено их продајући страним компанијама уз 100% власништво њихових држава.

Уместо тржишта на пољу грађевинарства уводи се командно државно управљање уз против уставну конверзију земљишта у корист тајкуна, на штету домаћих грађевинских предузећа и страних власника земљишта.

Монетарна политика и политика курса динара је такође обрнути негативни хибрид, непознат у пракси који дестимулише извоз, подстиче девизни дефицит уз дугорочно погубно задуживање земље.

Београд 23. септембар 2010

Десет година од економског експеримента „Србија“

Десет година, мање више, доследне примене неолибералног економског концепта, по принципима **Вашингтонског договора**, наметнутог од стране ММФ-а и Светске банке, са извођачима радова у режији њихових изасланика који у континуитеу последњих десет година, а најчешће у Влади Србије, воде главну реч. Уз помоћ локалних, негативних примеса, систематске корупције, партократије, ови елементи довели су српску економију у колонијални статус, потпуни колапс и ситуацију да се налазимо на слепом колосеку, као ретко која европска држава.

Десет година од 5.октобра, нисмо успели ни једне године да достигнемо ниво индустријске производње у односу на црну 1998 или бар једну половину производње из сада већ давне 1989, уз сва улагања, реформе, отварања према Европи и свету, уз огромна дуговања, остајући притом, без комплетне својине у индустрији, аграру, грађевини и сектору финансија.

Радикална промена економске политике, није више политичко питање, већ питање голог опстанка државе и народа, домаће економије и будућих генерација. Драма која се дешава испред наших очију, **заслужује општу узбуну јавности**, јер ће судбина отпуштених индустријских радника задесити и оне у медијима, здравству, просвети. Пристајање на ћутање око свеопштег суноврата ће бити крај и за оне који сада имају разумевања за политику која **доказано**, наноси огромну штету народу ове напаћене државе.

Београд 26. септембар 2010.

Србија на ивици банкрота

Србија се налази на ивици банкрота и дели је само корак од провалије, **већ је прешла црвену линију задужености и врло је близу црне зоне, која значи коначно подвлачење црте и објаву банкрота.**

Србија више не може да сервисира спољни дуг из 2009-те. На наплату је доспело 2,3 милијарде евра, док Влада сваки дан прави дефицит буџета од око 3 милиона евра, док се средства из кредита ММФ-а троше на бесмислену одбрану курса.

Србија нема више коме да пласира записе за покривање буџетског дефицита јер више нико не верује у финасијску стабилност ове земље, чак и ако су камате на њих највеће у Европи. **Зато наше власти прибегавају задуживању код комерцијалних банака из Србије што најбоље осликава драматично стање наших финансија, које се вешто скрива од домаће јавности.**

Београд 29. септембар 2010

Тужилац да реагује на тврдњу о претњама Драгани Марковић Бајловић

Промене на челу Комисије за заштиту конкуренције и то у тренутку пуне конфротације Комисије са министром Слободаном Милосављевићем, може значити само наставак заштите оних који злоупотребљавају доминантни положај на српском тржишту, разарајући привредни систем земље.

Министар Слободан Милосављевић, више је пута поновио да у Србији нема монопола, насупротив активностима Комисије која је правилно упозоравала и предузима конкретне потезе против монопола у областима: осигурања трансфера новца из иностранства, производњи млека и уља, монопола у медијима..., чиме је покушавала да заштити привреду и потрошаче од њиховог погубног утицаја, насупротив министру Милосављевићу који се ставио на страну монопола и картела.

Позивамо такође, државног тужиоца да испита тврдње смењене директорке Комисије за заштиту конкуренције Драгане Марковић Бајловић, где тврди да су помоћници министра Милосављевића вршили директан притисак на одлуке Комисије, као и о претњама упућеним њеним члановима од стране компанија које је Комисија означила као оне које злоупотребљавају доминантан положај на тржишту.

Београд 6. октобар 2010.

Озакоњено зеленаштво

Избацивање потрошачких кредита из Закона о заштити потрошача на захтев НБС-а, је класичан пример антиевропског и готово криминогеног понашања централне банке које је, сигурни смо, плод лобирања у корист банака, а на штету, пре свега, грађана Србије и њене привреде.

Уместо стварања услова сигурности и стабилности у финансијском сектору, НБС и поред највиших камата у Европи, промовише систем који је прототип зеленашког модела према својим грађанима и привреди, а застрашујуће делује никаква или тек млака реакција јавности, од стране економских аналитичара и привредника.

Зато Нова Србија, првенствено због грађана, упозорава и протестује због невиђене пљачке која ће потпуно урушити наш привредни систем, довести становништво до дужничког ропства, конфискације и потпуне финансијске пропасти Републике Србије, а све због незајажљиве банкарске потребе за профитом, под патронатом актуелне власти.

Сада је већ сасвим јасно, да је нови гувернер Дејан Шошкић доведен на то место како би завршио прљави посао његових предходника, омогућио даље пљачкање привреде и грађана, за шта бивши гувернер Радован Јелашић није имао довољно снаге и смелости.

Београд 14. октобар 2010.

Денационализација ће коштати 12 милијарди евра

Закон о денационализацији и реституцији је елементарни услов било каквих евро-интеграција. Једино Србија, од земаља које теже уласку у ЕУ, није донела тај Закон. Чак је, неким новим законским решењима, попут конверзије земљишта, знатно отежала своју позицију, када, једног дана, буде коначно морала да врати имовину старим власницима.

Више анализа и процена коштања будућег Закона о денационализацији и реституцији, говоре у прилог, да ће овај закон државу коштати између 10 и 12 милијарди евра, за адекватну надокнаду одузете имовине која се неће моћи вратити у натуралном облику. То ће постати велики проблем за економски нејаку српску државу. Оно што забрињава је садашња потпуна неодговорност српских власти, јер и онај део имовине који је могуће вратити, држава данас крчи без имало одговорности повећавајући будући дуг државе према старим власницима, а типичан пример за то је изградња станова у бившој касарни „4.Јул“ на Вождовцу, на земљишту старих власника који ће с правом захтевати и добити финасијску надокнаду после доношења Закона о денационализацији и реституцији.

Београд 15. октобар 2010.

ММФ наредио продају Телекома

Безумна, антиекономска и антинационална одлука о продаји Телекома је део спровођења **безусловне наредбе ММФ-а** Влади Србије, јер је то део пакета и плана потпуне распродаје српских националних ресурса у корист страних компанија, а на штету државе и народа Србије.

Ни један рационални, поготово економски разлог за то не постоји, изузев да се ради о строгом спровођењу принципа глобалне светске корпоракратије, увијене у обланде лажне, наводно демократске тржишне економије, чију једину корист би поред налогодавца имао и садашњи режим који би од добијеног новца финасирао кампању зарад пуког опстанка на власти. Од продаје најбоље и најпрофитабилније српске компаније, највећу штету би имала држава Србија и њени грађани, већ доведени на руб пропасти, дугорочно задужени за неколико наредних генерација.

Нова Србија се наравно, залаже за промену партократског начина управљања у јавним предузећима, па и Телекома, по угледу на управљачке моделе државног норвешког Теленора или британске БТ-е, али смо изричито против продаје већинског пакета „породичног сребра“ која ће неповратно нанети огромне штете нашој држави на економском, националном, социјалном и безбедоносном пољу.

Упозоравамо, да ће евентуалном продајом Телекома бити продат и Телеком Српске и МТЕЛ из Црне Горе, док је од Телеком Косова српска Влада већ давно дигла руке, иако је доказано да је у власништву Републике Србије. Као што је куповина Телекома Српске и МТЕЛ-а представљао државнички мудар потез, ова продаја ће бити потез обичне марионетске Владе.

Београд 20. октобар 2010.

Купци Телекома ризикују ревизију уговора

Опозиционе странке морају упутити **јасно упозорење** потенцијалним купцима Телекома, да куповином овог предузећа ризикују ревизију, па и поништење Уговора о купопродаји и да ће њиховим доласком на власт та процедура бити сигурно покренута, јер се ради о доказано штетном послу по државу и њене интересе, како у финансијском и социјалном, тако и у економском и безбедоносном смислу, са битним повредама процедуре приликом доношења такве одлуке, кршења правила јавности поступка и избегавања расправе у Парламенту, чиме се стичу сви услови за покретање једне такве процедуре.

За Нову Србију не постоји дилема и она ће ово питање сигурно покренути у случају наводне продаје Телекома, јер је то законска, државотворна и морална обавеза сваке одговорне странке, а сигурни смо да ће нас у томе подржати и остале **праве** опозиционе странке.

Ипак, у случају успеха реализације ове скандалозне намере актуелног режима, стране компаније и купце треба на време упозорити да се овде не може говорити о континуитету власти и поштовању међународно потписаних Уговора, јер смо унапред упозорили да је реч о класичној издаји националних интереса са дугорочним и непоправљивим штетама које ће свака будућа власт у Србији морати да неутралише.

Београд 24. октобар 2010.

Демолирана пољопривреда

Некада јака српска пољопривреда, извозно оријентисана, чак и са наметнутим европским прелевманима, са вишковима житарица, шећера, меса, уља, са развијеним повртарством и воћарством, толико jakim да су некада, светске берзе као ценовне параметре узимали кретање цена у ПКБ-у и Болечу, данас је нажалост, потпуно уништена, како њен базични део тако и прерађивачки, са мерама Владе који подстичу увоз хране додатно разарајући већ разорену некада јаку привредну грану Србије.

Последње године „проевропске“ Владе значиле су 200 000 крава музара мање, што је имало за последицу хроничну несташицу млека, а извесно је да ће уследити и несташице говеђег али и свих осталих врста меса. Ако је војни и полицијски буџет већи од пољопривредног 5 пута, онда је сасвим јасно да је стратегија Владе уништење српског агара.

Србија је постала полигон „експертског“ иживљавања над овом традиционалном српском привредном граном, са последицама које се не могу санирати бар за једну деценију, што ће значити, дугорочне несташице пољопривредних производа које ће се моћи санирати једино увозом са последично хроничном финасијском нестабилношћу. Нова Србија тврди, да је реч о пакленом антидржавном плану уништавања пољопривреде и обавеза је будуће Владе да лоцира и казни архитекте овог пројекта.

Београд 9. новембар 2011.

Укидање валутне клаузуле и увођење банкарског пореза

Једини добитници у условима светске економске кризе код нас су банке, углавном стране, па се поставља круцијално питање промене фискалне политике? Она не би требало да буде у додатном опорезивању of some компанија, већ управо у домену увођења новог пореза банкама како би дебаланс њиховог шпекулативног добитка био у неку руку амортизован, са губицима које трпи домаћа привреда и грађани.

Додатна, неопходна мера у сфери банкарства мора бити **укидање валутне клаузуле, односно, забрана кредитног пласмана у иностраној валути**, јер је досадашња пракса показала да је задуживање на овај начин разорило и директно погодило грађане Србије, као земље ван евро зоне.

Такође, потребно је под хитно увести **забрану ризичних финансијских, односно, валутних деривата**, којима су банке штитиле високи шпекулативни профит.

Увођење банкарског пореза већ су најавиле Немачка и Велика Британија, које то тумаче као „националну меру“ у циљу равномерног подношења последица кризе, као и нама суседна Мађарска која је међу првима увела укидање валутне клаузуле.

Београд 25. новембар 2010.

Гувернер обмањује и политикански диже морал

Изјава гувернера Шошкића да Србија није презадужена је политиканска, служи дизању лажног морала и у основи је нетачна и неодговорна.

Гувернер некоректно помиње само један параметар, а то је дуг државе од 36% БДП-а (тачно износи 36,6%, а и такав БДП је надуван високим степеном држане потрошње) али намерно не говори о укупном дугу од 78% БДП-а, што је основни критеријум задужености једне државе. Посебно упозоравамо да је за последње две године задуженост државе порасла са 28% на 37% БДП-а или укупног дуга са 50% на 80% што говори о застрашујућем тренду који ће удавити привреду Србије.

И други параметар односа спољнег дуга Србије и годишње вредности извоза говоре о презадужености земље, јер је он 2,3 пута већи од вредности извоза Србије.

Трећи услов је испуњење, јер је годишња рата доспелих обавеза већа од једне четвртине девизног прилива, тако да је изјава гувернера спада у категорију неодговорних и демагошких које имају за циљ стварање лажне оптимистичке атмосфере о правом стању српских финансија.

Београд 11. децембар 2010.

Лидери зачеља

Са инфлацијом од 11% на годишњем нивоу, Србија је претекла све своје суседе и са Украјином дели последње место у Европи. Посебно брине нови инфлаторни талас у последњем кварталу који, пројектован на годишњи ниво, значи инфлацију већу од 15%.

Значајно пробијајући план од 4,5% инфлације, ова Влада је, за последње две године, у овом сегменту, приковала Србију на дно европске лествице.

Лидер зачеља смо и по уделу гладних у укупном становништву од 10%, такође, по расту незапослености, као и укупној незапослености која износи 21%. Према истраживањима Светске банке, лидери смо зачеља и по просечним зарадама, квалитету живота и куповној моћи становништва. Исти нас извор сврстава на последње место у Европи у издавању грађевинских дозвола, док смо у светским размерама, по том питању на 176. од укупно 183 места. Дакле, броје афричке и азијске земље су далеко испред нас. Последњи смо, такође, по броју индустријских радника али и по конкурентности ИТЦ технологија.

Али зато смо убедљиво први у Европи по порасту добити банака од 57%, по банкарским маржама од 4% у односу на европски стандард од 1%, по висини каматних стопа, посебно готовинских кредита од 15% као и по приносу банака на капитал од 7%, у односу на приносе у Европи од 0,5 до 3,5%.

Београд 8. децембар 2010.

Србији прети економска смрт

Задуженост Србије у новембру 2010-те била је 25,8 милијарди евра, што је застрашујућих 87% БДП-а који је износио 30,1 милијарду евра. То је драматични показатељ да је опоравак Србије тешко могућ у будућим деценијама, чак и са радикалним променама економске, монетарне политике и политике задуживања, што значи сигурну економску смрт ако исте политичке и економске снаге наставе да и даље воде ову државу.

Јавни дуг, по подацима Министарства финансија је око 11,62 милијарди евра, што је 38,5 БДП-а, а дуг привреде, банака и грађана чини још додатних 14,5 милијарди евра, док се сервисирани дуг из 2009-те и 2010 попео на више од 4 милијарде евра, што додатно оптерећује наш економски положај, јер се тенденција задуживања и нередовног сервисирања и даље наставља.

Ова неодговорна, штеточинска власт, не само да обмањује јавност, већ и даље наставља погубну политику која ће неколико десетина будућих генерација економски упропастити и „удавити“. Одузети им сваку перспективу и наду у живот, јер новац од кредита путује „пацовским каналима“ у цепове привилегованих фирми, банака и појединаца под патронатом странака владајуће коалиције. Нова Србија их због тога означава као државне и народне непријатеље број један, који кад-тад морају положити рачуне за своје нечасне радње.

Београд 16. децембар 2010.

Монетарна деструкција

НБС и Влада, премијера Цветковића, примењују монетарну деструкцију, која националну економију цепа по свим шавовима, путем растуће инфлације, изводећи својеврсни финасијски инжињеринг вештачког повећања БДП-а, чиме се покривају буџетске рупе и омогућава ребаланс на вештачки постављеним финасијским параметрима.

Гувернер је велико разочарање које Србију скупо кошта и игра игру по политичким нотама актуелног режима, заборављајући да је његов основни задатак стабилност цена и у крајњој линији обуздавање инфлације. Скандалозна је његова „накнадна памет“, да курс динара расте због недовољног прилива девиза, односно, малог извоза, а да ни једним потезом није поменуо монетарну политику, изузев што је наставио политику бесомучног трошења девизних резерви.

Гувернер Шошкић, пре неће, него што не уме, да контролише невероватан одлив девиза преко страних банака, продубљујући девизни дебаланс на штету привреде и грађана Србије, а у корист увозника и страних банака.

Тврдимо, да се девизе одливају и тако што стране компаније у Србији, иначе извозници, девизни прилив не враћају у Србију, већ га усмеравају на рачуне својих централа у иностранству уз прећутну сагласност НБС-а.

Београд 27. децембар 2010.

Цветковић је папирнати премијер

Догађања у Србији око доношења буџета али и раније, недвосмислено потврђују да је стварни председник Србије Алберт Јегер, а премијер Бокан Лисоволик, док је Мирко Цветковић папирнати премијер, заједно са својим марионетским министрима чија је једина улога да у оквирима одобреног буџета од стране ММФ-а, издилују што већи партијски плен који ће служити, не народу, него партијама којима управљају преко појединих ресора у Влади Србије.

Нема случаја у Европи као што је овај српски, да Влада толико ниско падне и пристане на понижавајућу улогу у односу на ММФ, добровољно се одричући економског али и политичког суверенитета зарад голог опстанка на власти.

На делу је потпуно девастирање и деградација демократије и изигравање воље народа, јер на изборима грађани нису бирали ни Јегера ни Лисаволика, нити листу ММФ-а. Већ ову, нажалост, неспособну и неодговорну Владу у којој се не налазе ни пријатељи ни спасиоци Србије, већ инструментализоване марионете ММФ-а и крупног светског капитала, чији се интереси, по правилу, не поклапају са интересима државе Србије.

Београд 20. децембар 2010.

Празнична демагогија власти

Количина безобразне демагогије власти, достигла је свој врхунац на крају календарске 2010. У изјавама је предњачио председник Тадић, кабинет премијера Цветковића, а нарочито гувернер Шошкић и остале перјанице владајућег режима. Оптимизам у политици је дозвољен, али не и лажне прогнозе и обећања о сигурнијем и бољем животу који нас чека у 2011., лишених сваког реалног економског показатеља, што говори једино да нас власт третира као обичне **идиоте**, који немају везе са животом, чији је једини задатак да их трпе, уредно плаћају порезе и рачуне и аплаудирају неком ко личи Домановићевом **ВОБИ**.

Председникова прича о реконструкцији Владе, па одустајање од ње, је најпровиднији трик човека без визије, крајње непоштеног према своме народу. Гувернерова обраћања о борби против шпекуланата су у сфери црног хумора, јер су банкарски и привредни шпекуланти већ зарадили огроман новац на мерама које је он доносио.

О обећањима премијера Цветковића не треба трошити речи. Дакле, биће све супротно од онога што су обећали.

Зато је задатак опозиције, хитно доношење алтернативног економског програма који ће мобилисати народ да у процесу политичког одлучивања „збрише“ ову неспособну и штеточинску власт.

Београд 3. јануар 2011.

Тотална распродаја

Нова Србија позива Владу Србије да одмах и безусловно одустане од намере да прода Комерцијалну банку и прекине са распродајом националних ресурса који држави доносе профит попут Телекома или сада друге по величини банке у Србији.

Иако је мали удео домаћег капитала од 7% у сектору финасија, Влада хоће да га потпуно елиминише и од државе са најмањим уделом у банкарском сектору у Европи, учини Србију као јединственом земљом без домаћег капитала у њеном финасијском крвотоку.

Како је Србија једина земља без Државне развојне банке у Европи, онда је сасвим јасно да новчани токови неће бити у функцији домаће привреде и грађана, већ неконтролисаног монополског стицања профита и других финасијских шпекулација.

Очигледно је, да одлазећа Влада жели да распрода све што је вредно у Србији, објављујући тоталну распродају и то по налогу ММФ-а као у случају Комерцијалне банке и ЕБРД-а, коју као зеленаши уцењују једну неспособну и презадужену Владу која покушава да купи време и опсатанак на власти распродајући, истовремено, националне интересе и ресурсе.

Београд 4. јануар 2011.

Солидарност у Србији на губитку

Економска и социјална политика Владе Србије, која је отелотворење дивљег неолибералног концепта који се темељи на похлепи и гладијаторској борби за опстанак, охрабрила је и готово потпуно елиминисала принципе међусобне грађанске солидарности, који су предствљали темељ некадашњег традиционалног српског друштва.

Грађанска солидарност увек прати, готово опонаша, државу. У ситуацији када Влада Србије оставља стотине хиљада људи без посла, гладне, болесне, погођене поплавама или земљотресима на цедилу, сасвим је нормална последица дестимулација сваког облика солидарности.

Додатни разлог моралног краха нашег друштва је у **плански наметнутој промени етичких модела**, који више личе на правила опстанка у чопору него на нормалне социјалне односе међу људима, где принципи солидарности губе сваки смисао. Нова Србија инситира на радикалним променама у односу државе према народу, јер ће они резултирати променама у самом грађанству, а оне се састоје у томе да је држава дужна да **прехрани и лечи своје грађане**, јер све остало нема смисла. **Држава која то није у стању не треба ни да постоји.**

Београд 9. јануар 2011.

Угрожени штедни улози грађана

Србија је у стању неодрживе задужености када наступа банкрот, односно, распад државног финансијског сектора који извесно угрожава исплате плата и пензија у јавном сектору. **Оно што посебно брине је чињеница да већ сада држава није у стању да гарантује штедне улоге грађана у висини до 50 000 евра, што је практично, уводи у ликвидацију и стечај, у стање када повериоци долазе да наплате своја потраживања.** Продаја Телекома и Комерцијалне банке је само први корак у реакцији поверилаца, иако га режим увија у обланду приватизације и докапитализације тих предузећа у државном власништву.

Убрзано и неконтролисано задуживање државе се повећава и тренутни јавни дуг је на нивоу од око 40% БДП-а, а прогнозе готово свих релевантних, страних и домаћих економских аналитичара говоре да ће јавни дуг до краја 2011. достићи ниво од 45% БДП-а, чиме ће укупно задужење Србије бити око невероватних 100%, односно, читав годишњи БДП ће ићи на враћање дугова.

Већ сада државна предузећа нередовно уплаћују доприносе за пензијско и социјално осигурање или то уопште не чине, као у случају ПКБ-а и ГСБ-а, која су у власништву града Београда и која доприносе не уплаћују скоро две године. То је општа тенденција изазвана ланчаном реакцијом опште великвидности у којој се налази комплетна привреда Србије. Нова Србија наглашава, да ово више није политичко, чак ни економско питање, већ питање голог опстанка државе и народа који се налази у најгорој ситуацији у два века новије државности.

Београд 13. јануар 2011.

Промена закона о ПДВ-у

Србија мора прићи хитним изменама закона о ПДВ-у који ће по угледу на праксу развијених земаља света, пре свега чланица ЕУ, бити плаћан после наплате потраживања, а не унапред, као што је предвиђено садашњим законом, чиме ће се значајно растеретити привреда и довести у раван пословања европских компанија.

Потпуно је нереално и неморално примењивати модел плаћања ПДВ-а непознат у Европи који додатно гуши домаћу привреду, иначе оптерећену општом неликвидношћу, остављајући је без заштите од погубног утицаја сиве економије и несолидних дужника, међу којима је она сама водећи дужник са унутрашњим дугом већим од 4 милијарде евра.

Проблем „Реформисаног судства“ и његове неефикасности решавања спорова око наплате дугова који највише погађају здраво привредно језгро, посебна је прича. Привреда Србије уместо да буде мотор њеног економског, политичког и духовног развоја, кривицом државе, претворена је у економског болесника, са неизбежним смртним исходом.

Београд 19. јануар 2011.

Скинути „тајност“ управљања девизним резервама

Управљање девизним резервама Србије права је мистерија која више од 10 година одолева провери јавности што је јединствен случај у савременој Европи и демократским државама света, да национално благо, оличено у девизним резервама не подлеже никаквој државној контроли, изузев надлежних институција попут садашњег УО и Савета НБС-а, где се више од деценије ротирају исти људи.

Подаци о банкама и финансијским институцијама у којима су пласиране девизне резерве проглашени су државном тајном, што наравно, не спречава гувернере после 2000-те да нас обавесте да се гро девизних резерви налази у Бундес банци и Федералним резервама САД-а, вешто кријући податке о осталим банкама, а поготово услове, односно, камате на депозите и хартије од вредности. Тајност ових података, који иначе нигде нису државна тајна, отварају простор за бројне шпекулације, као нпр. да се пласирана девизна средства са каматама од 1,5% до 2,5% враћају као кредити држави Србији по наравно, много већим каматним стопама, чиме се врши преливање народног новца у цепове страних банкара уз огромне провизије мистериозним људима из наше земље.

Ствар је још драматичнија ако се анализирају пласмани у ХОВ страних држава на које отпада 72% пласмана девизних резерви по каматама од 2%, док Србија своје ХОВ и трезорске записе за потребе финансирања буџетског дефицита пласира по каматама од 14%. Лако је израчунати да се на девизне резерве од око 10 милијарди евра оваквом политиком губе милијарде евра домаћег новца и да је дошло време када ће се управљање девизним резервама урадити на начин који ће спречити огроман одлив средстава из државне касе.

Београд 20. јануар 2011.

Европизација погубна за привреду

Иако смо далеко од уласка у ЕУ, дакле од еврозоне, Влада Србије својим мерама појачава тзв. финасијску евроизацију, погубну за нашу привреду и грађане. Феномен финасијске евроизације није нов, датира још од 2001. и досад се показао као потпуно неуспешан, у Србији посебно али чак и у земљама чланицама ЕУ које су ван еврозоне.

Зато те земље иду супротним правцем деевроизације из практичних економских разлога, ослањајући се на домаћу валуту, иду чак и на укидање валутне клаузуле у кредитима страних банака.

НБС као главни креатор финасијске и трансакционе евроизације у последњој деценији, увидевши грешку, у последње време покушава да реформише динар и поврати поверење у домаћу валуту код привредника и грађана преко субвенционисаних динарских кредита за ликвидност указујући на исплативост штедње у динарима... Нова Србија оцењује као недовољан али ипак први и значајан корак који је НБС предузела ка динаризацији у функцији економских интереса домаће привреде.

Влада пак, из чисто политичких разлога руши тај концепт и без обзира на цену коју ћемо платити емитује **еврообвезнице**, додатно се задужује, повећава камате ХОВ-а, крпећи буџетске рупе појачава притисак на динар, шаљући јасну поруку да је он слаб, безвредан, додатно урушавајући привредни систем Србије.

Београд 22. јануар 2011.

Скандалозна изјава начелнице Републичке ветеринарске инспекције

Изјава начелнице Републичке ветеринарске инспекције Сање Челебићанин да је производња хране по Codexu alimentariusu пожељна је скандалозна, застрашујућа али поврх свега супротна важећим законима и прописима.

Производња хране, по Codexu подразумева, између осталог, употребу генетски модификованих једињења која су још увек забрањене у Србији и ова изјава начелнице, заправо је, потврда да се ГМ храна увелико производи код нас, увози и дистрибуира на наше тржиште. Зато захтевамо хитну реакцију надлежних органа.

Да је ГМ храна наша будућност, потврдио је и потпреседник Владе Божидар Ђелић, на састанку са европским комесаром за пољопривреду, у изјави да ће Србија регулисати и одобрити ГМ храну. Тако да заклињање министра пољопривреде Саше Драгина да никада у Србији неће бити дозвољена производња, дистрибуција и употреба ове хране, пада у воду, јер га најречитије демантују изјаве начелнице Републичке ветеринарске инспекције и потпреседника Владе.

Поред употребе ГМ једињења, производња хране по Codexu alimentariusu дозвољава употребу изузетно штетних и опасних састојака говеђих хормона раста или антибиотика, као и зрачење хране изузетно опасно по здравље људи. И на крају, да напоменемо, улазак у СТО Србији ће бити условљен увођењем стандарда Codexa alimentariusu и Нова Србија ће учинити све да се овај застрашујући сценарио не оствари.

Београд 27. јануар 2011.

Има пара за просветаре

Нова Србија понавља свој захтев да се тајна ставка из Буџета за 2011-ту „специјализоване услуге и услуге по уговору“, драстично смањи, сведе на најнеопходнији износ који се предходно мора објаснити јавности и средства усмере у области којима је неопходан новац, пре свега просветарима и радницима у култури, полицији и социјално угроженим категоријама становништва. Захтев просветара се креће од 4,5 милијарде до 8 милијарди динара и он не може повећати инфлацију 300% или подићи евро на 300 динара. То су обмане премијера који би пре требало да објасни како је ова ставка у буџету повећана за 46% у односу на 2010., са 37 на 54 милијарде динара, без икаквих стварних економских разлога.

Нова Србија не предлаже повећање буџета и дефицита, већ његову прерасподелу, па политизовање оправданог штрајка просветара може ићи само на душу Влади која је ову кризу и изазвала. Како се троши тај наменски новац најсликовитије говори пример, да је цена сајта министарства просвете износила 2 700 000 динара, иако реално не кошта више од 100 000 динара.

Технике незаконитог одливања новца, како нам је стидљиво предочила и провладина ДРА, сведе се на уговоре са физичким лицем или плаћање запосленима за рад по разновразним комисијама који би се иначе, по природи посла, морали радити или за плаћање послова који су иначе у надлежности државних органа, разних рекламних и маркентишких пројеката, преплаћених цена роба и услуга. Обмана јавности је изјава министра финансија да та средства иду на набавке материјала за оправке, јер се те ставке већ налазе у буџетима сваког министарства.

Београд 30. јануар 2011.

Србија пред стечајем

Повлачење потрошачких кредита од комерцијалних банака у сврху покривања буџетског дефицита је сигуран сигнал краха једне економије у режији групе људи који себе називају Владом Србије и патриотски задатак број један је елиминисање њихове даље деструкције која значи тотални државни крах на свим пољима.

Сводећи Србију, за последње две и по године, на статус најсиромашније европске земље, уништавајући њен економски кредибилитет, до те мере да дефицит не могу покрити чак ни продајом ХОВ и трезорских записа, упркос даљем повећању камата и везивањем за евро, ови промотери економије беде, посежу за потрошачким кредитима од комерцијалних банака, што је случај код последњег кредита од 400 милиона евра, чиме јасно објављују стечај Србије.

Истовремено, то је брука коју виде сви потенцијални инвеститори у Србију, као што је брука али и озбиљан скандал, лобирање за свој партијски забран словеначког „Горења“ за инвестицију вредну 2,5 милиона евра. То је права слика и прилика беде, бахатости, безобразлука режима који је тотално разорио све области нашег друштва, од економије до културе, образовања, здравства, безбедности, морала и породице.

Београд 3. фебруар 2011.

Паре од непродатог „Телекома“ већ потрошене

Задуживање државе се убрзано наставља и нових 800 милиона евра дуга у следећих месец дана ће појести новац од продаје Телекома ако и грчки ОТЕ прода своје акције. Тај новац ће комплетно отићи на потрошњу, односно, покривање буџетског дефицита.

Први пут у историји Србије, држава ће емитовати, због купаца повољних услова, сигурно и продати на аукцији ХОВ индексирани еврима по стопи од 5,85%, што ће повећати јавни дуг за 400 милиона евра на заказаним продајама 9. и 14. фебруара 2011., што је економски скандал и преседан који ће нас скупо коштати. Додамо ли да ће у првом кварталу ове године укупна емисија новца бити 97 милијарди динара, онда слика добија црну боју.

Да то није све, говори нам хитан захтев Владе упућен Скупштини да одобри кредит од Societe Generale банке у износу од додатних 400 милиона евра, чиме овај дуг, у прва три месеца, далеко премашује цену Телекома, чак и да Грци одустану од продаје свог дела акција, на тај начин, ова **техничка** **Влада** наставља да једе основну супстанцу наших националних ресурса.

Београд 6. фебруар 2011.

Шминкање политичког мртваца

Опозиција не треба да се бави реконструкцијом Владе и игром око Динкића, њен најважнији задатак, у овом тренутку, треба да буде, по сваку цену, спречавање погубних потеза које ова Влада у расулу, без икаквог моралног интегритета и политичког капацитета поткрепљеног у народу, намерава да уради. То ће имати далекосежне последице по живот и привреду Србије, јер она, иако формално, можда има скупштинску подршку од 126 посланика, суштински није ни на нивоу техничке владе. Дакле, нема никакво право за доношење далекосежних стратешких одлука по државу и народ Србије.

Основно је спречити убрзано задуживање Србије, јер је план ове Квазимодо Владе да се у фебруару ове године задужи за додатних 400 милиона евра код комерцијалне Societe Generale банке, док су 400 милиона дуга направили продајом ХОВ индексираних у еврима, 9. и 14. фебруара, управо у дану смене министра Динкића, чиме смо се за 5 дана задужили за око 400 милиона евра. Такође, преговори са ММФ-ом су спорни, предвиђају нову траншу задуживања за девизне резерве и дефицит буџета који износи невероватних 1,5 милијарди евра. Нова Србија инсистира на мораторијуму оваквих тајних преговора.

Ипак, најважније од свега је спречавање приватизације Телекома, првенствено зато што је то, у суштини, погрешан, економски и политички крајње штетан, посао за Србију. Нарочито у светлу последњих догађаја у Влади, опозиција не сме допустити овом одлазећем циркусу да преговара о продаји најбољег српског предузећа. **Народ овој Влади свакодневно одузима овлашћења, ред је да то коначно уради истинска опозиција.**

Београд 20. фебруар 2011.

Емитовање ХОВ у еврима је очајнички потез Владе

Тренутно јачање динара, у односу на евро, директна је последица продаје краткорочних државних обвезница, који су први пут у српској историји индексирани у иностраној валути, што је по стопи од 5,82% изазвало тренутно јачање динара, али и додатно државно задуживање од 400 милиона евра.

То је очајнички потез Владе који за последицу има краткорочну корист за кориснике кредита индексираних у еврима, док дугорочно значи ново задуживање, уз последично, веће порезе и акцизе за осиромашене грађане. Ако се томе дода и кредит код Societe Generale banke, то значи да се Србија за прва два месеца 2011. задужила за 800 милиона евра и то једино у сврху покривања буџетског дефицита.

Томе још треба додати и задуживање кроз продају ХОВ у динарима, које истина слабо иду, као усталом сва продаја дугорочних државних обвезница, што је знак потпуног неповерења у ликвидност Србије на дужи рок.

Сваки студент прве године економије зна да је основни параметар курса валуте спољнотрговинска равнотежа, односно, биланс прилива и одлива стране валуте. У садашњој ситуацији једини излаз за Србију је повећање референтне стопе или што је још горе емисија и продаја краткорочних државних обвезница у иностраној валути.

Београд 23. фебруар 2011.

Опело за Србију

Карикатурни бизнис форум на Копаонику, симболичан је чин опела над Србијом, над државом и њеном економијом која је мртва, а непристојна кореографија је реконструкција Владе, нови привредни модел, председникова десетогодишња стратегија и премијеров најављени излазак из кризе.

Изузев ретких изузетака, копаонички форум је журка гробара српске економије, од пропалих и неспособних министара до тајкуна, соцрелистичких економиста и вечних, неспособних економских саветника који ударају последње клинове на мртвачком сандуку званом српска привреда.

Нова Србија ће изаћи са конкретним мерама за дизање из пепела уништене српске економије, попут проглашавања пољопривреде државним приоритетом број један, хитним оснивањем државне развојне банке, протекционизмом и државним интервенционизмом по угледу на земље ЕУ и САД-а, опорезивање банкарских екстра профита, опоравак финасијског тржишта, домаћег власништва, доношење мера реиндустријализације, јер Нова Србија, са осталим странкама опозиције, посебно са коалиционим партнерима, мора преузети улогу задње бране пред катаклизмом која чека Србију под овим режимом.

Београд 2. март 2011.

Репрограм дуга грађана

„Генијална“ замисао премијера Цветковића о репрограму кредита грађанима, није никакав државни програм и план, него трули компромис владајућег режима са банкама које иначе под Владом Мирка Цветковића имају третман заштићеног „белог медведа“ као нигде у свету, посебно стране банке „Бечког клуба“. Циљ тог репорграма је заправо тренутно одлагање проблема грађана у **изборној години** али значи и омчу око врата после истицања „грејс периода“ са вишеструко већим месечним ануитетима него сада.

Ова Влада која изиграва браниоца народних интереса је главни кривац, заједно са НБС, тешког положаја грађана-дужника, јер није спречила иживљавање банкарских монопола и картела, чак их је и подстицала, почев, од безоразно високих камата, невероватног арсенала банкарских средстава обезбеђења, избацивања из Закона о заштити грађана кориснике банкарских услуга, до подржавања погрешне приче о високом кредитном ризику у Србији.

Готово све владе у Европи увеле су „банкарски порез“, као врсту екстра опорезивања банака у условима кризе, како не би дошло до раста профита банака наспрам пропасти привреде и грађана, што једино у Србији није случај.

Нова Србија је за укидање валутне клаузуле, односно, забране пласмана кредита грађанима Србије у инострану валуту. Само ове две мере више би заштитиле грађане пред банкама него било који други репрограм, који само привремено затрпава проблем, да би на крају удавили дужнике вишеструко већим ратама после истека „меденог месеца“.

Београд 9. март 2011.

Турбо задуживање Србије

Турбо задуживање Србије добија на интезитету, у последње време за последња три месеца јавни дуг је порастао за више од 2 милијарде евра или готово 700 милиона евра месечно, због краткорочног задуживања под неповољним каматама, нарочито у делу емисије хартија од вредности на које отпада више од 85% најновијег дуга.

Осим што ће угрозити макроекономску стабилост, оборити курс динара и довести до дужничке кризе, овај неразумни тренд ће угрозити и европске интеграције тиме што ће урушити ионако слаб кредитни рејтинг Србије, посебно у светлу доношења Закона о реституцији који је елимиторни услов за стицање статуса кандидата за улазак у ЕУ, а који финасјски значи најмање 10 до 12 милијарди евра новог кредита, и то у најбољем случају натуралног модела приватизације.

Нова Србија посебно истиче да је велика брука економске струке, од режима наручена и тотално нетачна процена „режимских економиста“ да Србија данас није презадужена земља и да има довољно простора за нова задуживања код комерцијалних банака, истих оних који са Владом, наводно, помажу грађанима рефинасирајући њихове дугове, а које су већ потпуно опљачкали уз сагласност ове расипничке Владе.

Београд 10. март 2011.

Образовање није трошак већ улагање у будућност

Нова Србије снажно подржава протест гранских синдиката у просвети, што се тиче првобитног захетва за повећањем зарада, јер знамо да новца има за ту намену, чак и у овом дефектном и дефицитарном буџету Србије. Нова Србија је противник противзаконитог отимања зарада просветариома од стране бахате Владе и неспособног и аутистичног министра просвете.

Велика је брука да просветну и образовну политику у Србији води ММФ који издвајања за ову област третира као трошак или јавну потрошњу, за разлику од Нове Србије која добро зна да се ради о улагању или дугорочној инвестицији која једино може извући овај народ и државу из кризе у годинама које следе.

Брука је да и Влада пристаје на тако понижавајуће услове ММФ-а, чак се понаша као промотер ове накарadne филозофије, противно свакој модерној држави на које се ова Влада тако радо позива.

Држава, а не синдикати искључиви су кривци краха и пропасти ове школске године, јер су уместо удовољавања оправданих захтева просветара за повећањем зарада, које је укупно износило око 6 милијарди динара, склоњено 54 милијарде за „специјализоване услуге и услуге по уговору“ које ће бити употребљене за партијске игре, странака на власти у предстојећим изборима.

Београд 24. март 2011.

Опасна симбиоза режима и банака

Све банке у Србији, углавном у власништву странаца, бележе енорман раст добити у односу на предходне године, посебно изражен последњих две године трајања економске кризе и креће се преко 20% на годишњем нивоу, захваљујући, пре свега, подршци ненародног режима на уштрб домаће привреде и грађана.

Неприродна симбиоза Владе Србије, НБС-а и банкарског сектора, оличена у специјалним аранжманима са „Бечким клубом банака“, избацивањем банкарских клијената из Закона о заштити потрошача, невероватним кредитним пословима између Владе и комерцијалних банака, стимулативне фискалне политике према финансијском сектору, резултирао је невероватним притиском на привреду и грађане уз одливање новца у банкарски, боље рећи, лихварско зеленашки сектор.

Скандалозна је чињеница, у држави економске регресије у којој све пропада, где се гаси на десетине хиљада предузећа и више од 450 000 радника остаје без посла, банке расту и зарађују по стопи од 20% годишње. Једино логично објашњење за то је или потпуно незнање министара и челника НБС-а или о симбиози корумпираних политичара са „гуликожама“ српских грађана и српске привреде.

Београд 7. април 2011.

Банкарски картели владају Србијом

Садашња Влада Србије је обична марионета у рукама страних банкарских картела који исисавају огроман профит из ирвреде и од грађана, стимулисани, при том анти економским и антидржавним мерама Владе и НБС-а.

У заједничком страху од народа, потежу за репрограмом дуговања, банке да би наплатиле зеленашке кредите, а режим да би избегао кулминирани гнев осиромашеног народа, уз додатне повластице те марионетске Владе и централне банке према страним комерцијалним банкама које ће свакако тај уступак „дебело“ наплатити без обзира што у овој земљи већ имају статус „заштићеног медведа“ и које су у 2010. оствариле чист профит после опорезивања и одбитка свих трошкова од пола милијарде евра, у земљи са најнижим платама и највећом стопом незапослености у Европи.

Ако се ова слика Србије, као таоца банкарских картела, употпуни уценама и антиекономским налозима врховних светских финансијских поглавара ММФ-а и Светске Банке, онда је дијагноза финансијске будућности најнеразвијеније европске економије сигурна смрт, бар док је овај погубни режим на власти.

Излаз је у новим снагама, новој и потпуно другачијој економској политици која ће временом, корак по корак, вратити Србију у живот.

Београд 8. април 2011.

Продаја Телекома у зони кривичне одговорности

Спречавање продаје Телекома је у овом тренутку државни приоритет број један. Потпуно је јасно да продају најпрофитабилније српске компаније спроводи Влада-очајних која попут дављеника жели за собом да повуче добар део преостале здраве српске привреде у виду стратешког телекомуникационог регионалног гиганта зарад ниских победа опстанка на власти.

Више законских, чак уставних, одредаба се крши самом продајом Телекома, почев од продаје телекомунационе инфраструктуре, избором приватизационог саветника до минималне и економски оправдане цене продаје компаније. Сигурно је да ће сви актери ове трансакције постати предмет кривичне одговорности са извесним исходом **доказане кривице ове економске велеледице** и економског хулиганства *par excellence*.

Са друге стране, имамо класичног уцењивача у виду Телекома Аустрије који је пре непуне четири године само за куповину Телекома Српске нудио 650 милиона евра, што значи, да је за комплетну фиксну и мобилну телефонију, брзи интернет, телекомуникациону инфраструктуру Србије, мобилног оператера у Црној Гори понудио око 300 милиона евра, укључујући притом и фиксну и мобилну телефонију на КиМ. у, такође у власништву Телекома Србије, што је историјска пљачка коју им омогућава најгора Влада у српској историји.

Буде ли се продао Телеком под оваквим понижавајућим условима, свака будућа нормална влада која држи до закона, која одговара народу Србије треба да кривично прецесуира све актере ове пљачке и поништи екстремно лош уговор продаје националног блага.

Београд 25. април 2011.

Из темеља реконструисати коморе

Привредна комора Србије и регионалне привредне коморе су мастодонти и рецидиви комунистичких времена и служе за удомљавање ислужених режимских кадрова и најмање имају везе са привредом и њеним интересима. Крајње је време за њихову потпуну реконструкцију и доношење новог Закона о коморама који ће из темеља реформисати ову парадржавну и антипривредну организацију, рентијера најлуксузнијег пословног простора у Београду и Србији, обичног паразита који исисава новац из привреде која је на коленима.

Права слика трагикомичних намера Привредне коморе Србије је најави да ће кандидати за новог председника бити екстремно лош бивши директор ПКБ-а који је упропастио своје предузеће и смењени најнеспособини министар, чак и по мерилима ове неспособне владе.

Прави безобразлук је међутим, њихов предлог новог Закона о коморама који цементира постојеће стање додајући и одредбе о обавезном чланству у једној таквој организацији који би им само обезбедио веће плате које већ сада премашују министарске. Безобразлук је и наравно, образложење да је тај предлог закона прошао јавну расправу, али не привреде него администрације у оквиру Привредне коморе Србије и регионалних комора.

Београд 23. мај 2011.

Шпекулативна вртешка са курсом

Јачање динара је последица чисте државне шпекулације изазване, пре свега, продајом државних хартија од вредности које су по први пут у српској историји индексирани у инострану валуту, са енормно високим каматама, а све због огромне буџетске „рупе“ настале због серије катастрофалних економских потеза Владе Србије.

Кратки рокови, овог незабележеног погрешног задуживања и високе камате у инострану валуту, изазваће после истека рока доспећа прави земљотрес на финансијском тржишту и имаће за последицу вртоглави пад домаће валуте.

Са друге стране, гувернер НБС се понаша као независни аналитичар који чак правилно детектује шпекулативне активности али не предузима ништа да их спречи, изузев смешне интервенције куповине 5 милиона евра.

Мораће неко из Владе Србије и НБС-а, и то врло брзо, да објасни своју улогу у овом антидржавном послу у светлу реакција у супротном правцу када је само за годину и по дана продато око 2 милијарде евра за спашавање истих шпекуланата, газећи све прокламоване принципе тржишног утврђивања курса динара.

Београд 26. мај 2011.

Влада субвенционише банке

Срамна политика субвенционисаних кредита, постала је специјалност ове Владе у расулу, незабележен је преседан у сувереним и независним државама које мисле добро својој привреди и грађанима.

Влада, овом политиком показује сопствену зависност у односу на банкарске картеле којима буџетским парама осигурава и обезбеђује безобразно високе профите, а све преко леђа привреде и грађана.

Уместо да ограниче камате на банкарске марже које су вишеструко веће него у било којој земљи Европе и да субвенције директно усмерава пољопривредницима, овим мерама она храни шпекуланте који даље ланчано урушавају финансијски систем земље.

Најсвежији пример су субвенционисани аграрни кредити са годишњом каматом од 8%, дакле, дупло већом каматном стопом него у Хрватској и Мађарској. Они буџетске паре усмеравају у банке које уместо европске тржишне камате од 4% за аграрне кредите дају дупло већу каматну стопу, чиме настављају да тероришу привреду и грађане уз отворену подршку садашњег режима.

Београд 6. јун 2011.

Монетарни хаос преко леђа грађана

Сукоб Владе Србије и НБС-а, око одлуке централне банке за повећањем учешћа у стамбеним кредитима, само је наставак хаоса који траје више од једне деценије на финансијском тржишту Србије, а једине жртве су народ и остаци здраве привреде, док су добитници, констатно, увек само банке и владајућа политичка елита.

Невероватно је са колико садизма према сопственом народу наступа садашња Влада и НБС, толеришући терор страних банака и међународних финансијских институција који као паразити извлаче и оно мало остварене добити нејаке српске привреде и потпуно опљачканих грађана.

У Србији је све урушено и пропало под владавином неолиберала и монетариста, једино јача лихварство кога својим антинационалним мерама подржава и подстрекава исто тако антинационални режим. Попут зеленаша из криминогеног подземља или разноразних „елита“, почели су да уводе чак и своје утериваче дугова уз благослов власти која не верује више ни својим судовима, а који би морали бити задужени за облигационе спорове у једној држави.

Овај сукоб дакле, заправо је сукоб личних интереса унутар владајуће политичке елите у покушају максимизирања профита за „своје“ банке и нема никакве везе са залагањима за просперитет привреде и грађана.

Београд 16. јун 2011.

Резултат одсуства економске логике, знања и економског патриотизма

Основни разлог привредног и финансијског урушавања Србије лежи у чињеници да економску политику дуже времена креирају и воде политичари и економисти превазиђених економских школа, чије мере разарају привредно ткиво Србије и тај процес иде до деструктивног самоуништења читаве привредне активности земље.

У овом тренутку у Влади Србије, њеним агенцијама, НБС-у, фискалном савету као и разним другим економским саветима харају и шпартају монетаристи, неолиберали, бивши творци договорне економије и Милошевићеви саветници, бивши и садашњи сарадници ММФ-а и Светске банке. Свима им је заједничко једно, а то је одсуство економске логике, потпуни недостатак економског патриотизма, а нарочито недостатак знања за вођење исправне макроекономске политике.

Резултат је наравно логичан, а то је беда економије и рапидно пропадање народа и државе, све у циљу додворавања новој економској религији чији су креатори моћне финансијске институције, банкарски картели и свемоћне глобалне корпорације уз слаткоречиву лажну реторику коју сеју преко исто тако уцењених медија уз подршку „економских аналитичара“ који су или поткупљени или незналице, а најчешће и једно и друго. Све једно, резултат је на крају увек исти, дакле погубан за Србију и њен народ.

Београд 28. јун 2011.

Влада на ногама народ на коленима

Понављачи не могу у следећи разред. Влада је пала на испиту, оставила народ на цедилу, бацила га на колена, а вредне људе довела на ивицу глади.

Наша деца су гладна, ми смо гладни, без перспективе. Од привреде раде само привредне коморе. Депресија је постала прва болест Србије, а суицид редовна појава.

Србија је најнеразвијенија земља у Европи по свим параметрима. То је резултат рада кабинета премијера Цветковића, који безочно, без имало части и поштења обмањује овај народ.

Затекли су земљу која је била боља од барем пет европских земаља, а остављају нам је разорену да служи за подсмех и жаљење Европе и света. Повели су нас у Европу, а стигли смо у Африку. Ускоро ће мо почети једни друге да једемо. Зато ова Влада мора бити кажњена, склоњена и без шанси да дође у прилику да се пита и одлучује у земљи коју су тако талентовано уништили.

Београд 8. јул 2011.

Економију на ургентне мере - променити 4 политике

Српска економија је у ситуацији болесника који је животно угрожен, који се хитно мора пребацити у Ургентни центар, ту му отклонити узроке опасне по живот, затим га пребацити на интензивну негу и преписати му терапију за спор и лаган опоравак.

Тренутно међутим, о њему брину фитнес тренери у виду Владе Србије, убеђују га да мора да вежба како би сустигао конкуренцију и да му није ништа, да нипошто не верује лекарима који ништа не знају и да скенер, који му је болест открио, показује лажну слику.

А заправо, треба из темеља **променити четири политике**, и то одмах - монетарну, спољнотрговинску, аграрну и фискалну, као узроке који угрожавају опстанак српске економије, а затим, полако и филигрански прецизно, преписати терапије за опоравак болесне и запуштене привреде.

Политика курса, обуздавање инфлације, замена увоза и заустављање задуживања, субвенционисање у почетку, само пољопривреде, прелазак са цедуларног на синтетички начин обрачуна пореза, само су део мера које треба применити **одмах** ако желимо спас наше економије.

Београд 10. јул 2011.

Преко 20 милијарди евра неевидентираних резерви Србије

Светску економску кризу и драматичну финансијску ситуацију у земљама ЕУ изазвале су првенствено банке, ММФ али и похлепа глобалних корпорација које, у светским размерама, имају улогу апсолутних монополиста. Илузија је очекивати да ће управо они помоћи стабилизацији уздрманих економија света.

Гледано из угла наше националне економије, шансе за оправак постоје, оне леже у потпуној ревизији економске политике, односно, јачању реалне економије, убрзаној реиндустријализацији и посебно производњи хране. То морају бити наши апсолутни приоритети и костанте будућег привредног развоја Србије. Надати се у помоћ банкарског сектора, који уз помоћ неспособне Владе и даље спроводи политику **фракционог банкарства**, која је практично, један од главних генератора светске кризе, историјски је промашај који морају спречити сви образовани, мислећи, патриотски опредељени људи, без обзира да ли су организовани у политичке странке или не.

Нова Србија тврди да и у оваквој оронулој српској привреди постоји најмање 20 милијарди евра неискоришћених резерви, које би се могле активирати у следећих три и по до четири године. Директна и индиректна корист би далеко премашивала овај износ када би дошло до реализације овог нашег плана. Неискоришћени финансијски капацитети који се сада првенствено налазе у сивим зонама привредне активности, убрзо би се прелили у легалне токове јачајући привредни систем Србије. Да би смо то остварили морамо најпре да променимо царинску политику и применимо ванцаринске мере о заштити домаће привреде, да радимо на драстичном смањењу корупције и повратку поверења у државну управу, омасовимо производњу органске, здраве хране и акценат бацимо на изградњу инфраструктуре. Овом приликом посебно наглашавамо чињеницу, да имамо огроман недостатак новчане масе у оптицају и да је то један од главних економских проблема данас.

Београд 14. јул 2011.

Ослободити се заблуда које воде у економску катастрофу

Више од деценије Србија живи у тешким заблудама, првенствено економским, и по принципима наметнутих модела који су у међувремену постали **религија нове политичке елите** која ће Србију повући у највећу кризу у њеној историји.

Сваки критички став, ове у суштини казино економије, је проглашен превазиђеним и ретроградним, а правац којим се Србија креће, заправо срља, проглашен је модерним, лидерским и путем без алтернативе.

Заблуде аутоматског бољег живота у ЕУ, либералне трговине са ниским царинама, деиндустријализације и дивље приватизације, евроизације финасијског система, огромно задуживање у циљу развоја, мит о спасу у директним страним инвестицијама, свесно уништавање домаћих банака, десетковање аграра, инсистирање на приватизацији јавних система, једностраној примени ССП-а, проглашавању ММФ-а као спасиоца, повлашћеном стаусу страних у односу на домаће фирме, одрицање од сарадње са повлашћеним, нарастајућим и потентним економијама, скупо ће нас коштати и за то ће неко морати да положи рачун.

Нова Србија се залаже за супротне процесе, значи: за реиндустријализацију, сарадњу са иностраним партнерима ислучиво на обостраном економском интересу, за повратак динара као истинског средства плаћања, за заштиу домаће привреде, формирање развојне банке и јачању домаћег банкарског сектора, затим, помоћ домаћим фирмама, означавање пољопривреде, грађевине, енергетике, развоја инфраструктуре као државних приоритета, промену фискалне и монетарне политике, на инсистирању на потрошњи а не штедњи... јер само тако можемо избећи потпуни колапс и економску катастрофу.

Београд 16. јул 2011.

Погрешни узори

Србија се тврдоглаво држи модела економске политике који јој свакодневно доноси велике губитке и гура је у неизбежни банкрот. Чак и велики играчи попут земаља ЕУ или највећег САД-а упадају у драматичне финсијске проблеме због системске грешке пројектоване пре више деценија тзв. „Вашингтонским споразумом“, који је легализовао владавину шпекулативног капитала који сада узима данак и прети урушавањем светске економске грађевине.

Проблем више за Србију је негативно економско наслеђе и нове грешке направљене, посебно, у монетарној и спољнотрговинској политици које су Србију оставиле без свог банкарског система и новца за привреду, што је исто као да оставите човека да живи без довољно крви у организму.

Србија има погрешне узоре и не препознаје нове економске односе у свету и ништа не чини да им се прилагоди. Она заправо, и не води ту политику, већ спроводи наметнуте јој „мере“ које је разарају. Она не производи довољно хране, а могла би, не сарађује са нарастајућим економијама, а могла би, не контролише новац у својој држави, а могла би, задужује се за потрошњу, што никако не би смела да чини. Дакле, води суицидну економску политику.

Банкрот земаља западног света истина би био драматичан и по њих и по остатак уско повезаних економија, али не би значио нестанак тих држава, као што би банкрот Србије сигурно био и њен дефинитивно крај, бар у садашњим уставним границама.

Све земље које пролазе кроз озбиљну финасијску кризу увелико напуштају овај монотеристички концепт са системском грешком у себи, док исти и даље нама намећу. Србија тако остаје, као некакав идиот, последња на броду који су сви напустили.

Београд 24. јул 2011.

Зашто је храна српских произвођача јефтинија у региону него у нашој земљи?

Податак да шећер српских произвођача у Црној Гори кошта 60 евро центи, а да је у Србији дупло скупљи је за Гиниса и говори о потпуној неспособности Владе Србије и огромној штети која се наноси нашој привреди, грађанима и држави коју води ова „Гинисовска дружина“. Иста или слична ситуација је са већином других прехранбених производа, па се логично намеће закључак да је можда реч о намери да српски аграр буде потпуно уништен, јер је невероватно и чудно да и у овој Влади нема довољно знања да се спречи овај класични масакр домаће привреде.

Срж проблеме лежи првенствено у толерисању монопола у пољопривреди, прво код откупа примарних пољопривредних производа, а затим и у монополима великих трговачких ланаца који ће на крају резултирати потпуним уништењем домаће пољопривреде.

Уместо да у трговини пропишу максималне рокове плаћања и да садашњих 150 сведу на минималних 30 дана, да ограниче збирни рабат на максималних 10%, Влада и Министарство трговине допуштају хаос у овој области, сличан пирамидалним штедњама из 90-тих година, где се изгубила основна функција трговине, где су произвођачи и увозници роба, иако солвентни, у стању опште неликвидности, због злоупотребе и својеврсног рекета великих трговачких ланаца.

На крају су сви губитници, у почетку примарни произвођачи, прерађивачи, увозници и потрошачи, а затим и сами трговачки ланци, о држави и грађанима није вредно говорити. Зато би Влади било паметније да уместо субвенционисаних кредита за ликвидност новац усмери у спровођење ових мера, јер се дешава већ сада да грађани одлазе у шопинг у суседне земље због нижих цена хране него у Србији, а касније ће ићи због опште несташице која ће сигурно завладати.

Београд 22. јул 2011.

Хитне антикризне мере

Унапред упозоравамо Владу Србије, да је потребна хитна реакција на нови удар кризе која се очекује након другог августа и одлуке америчког Конгреса и Сената о повећању лимита за задуживање САД-а.

Било који исход гласања и донете одлуке буду, изазваће потресе на светском финансијском тржишту, много веће, наравно, уколико дође до техничког банкрота САД-а али ће и одобравање већег лимита за задуживање имати тешке последице по економије земаља ЕУ које су највећи трговински и економски партнери Србије.

Све земље већ имају спремне антикризне мере, једино српска Влада поново не разуме о чему се ради, вероватно чека неке инструкције са Запада, јер нема никакву идеју, знање да одговоре новом таласу кризе.

Савет Нове Србије у најкраћем је: усмерите све потенцијале у развој реалне економије, пре свега пољопривреде, станоградње, енергетике и инфраструктуре, јер искуства из предходне кризе говоре о њеном најмањем утицају у земљама јаке реалне економије.

Маните се субвенционисаних кредита, већ новац директно усмеравајте корисницима. Не траћите новац на одбрану курса, већ промените политику пливајућег курса. Коначно отворите очи, у свету је да делу повратак државног инетрвенционизма и протекционизма. Упозоравамо вас на време.

Београд 26. јул 2011.

Малинари у праву, брутални напад жандармерије

Режим је посегао за најбруталнијим методама и на око 4000 људи који протестују, послао је јаке снаге жандармерије, **у сукобима има пуно повређених и Нова Србија због тига протестује и тражи хитно повлачење полицијских снага и моментални прекид силе против мирних демонстраната који само траже своја права.** Влада је стала на страну монопола, против носиоца српског брэнда у пољопривреди.

Нова Србија иначе, у потпуности подржава захтеве произвођача малина и њихов данашњи протест у Ариљу, јер је невероватно да Влада Србије и Министарство пољопривреде поново стају на страну монополиста, хладњачара који последњих година разарају тржиште Србије што прети да се производња малине, у следећим годинама, сведе на безначајне количине, због перманентне дестимулације и хаоса на тржишту малина, изазване одсуством реакције државе на очигледну злоупотребу монополског положаја.

Цена од 126 динара, који захтевају произвођачи, а која је била прошле сезоне, упркос инфлацији и скоку свих трошкова, је минимум минимума и на ивици је цене коштања наспрам подцењивачке, готово провоцирајуће цене од 90 динара.

Београд 2. августа 2011.

Пендречи уместо субвенција

Потпуна неспособност садашње власти у вођењу аграрне политике доживела је свој врхунац слањем жандармерије у циљу разбијања оправданих протеста малинара, са циничним образложењем, званичника из министарства пољопривреде, о искључивој улози тржишта приликом формирања цена аграрних производа.

Нова Србија поручује незналицама из Владе, де је то једино случај у Србији и да улогу тржишта, у готово свим земљама ЕУ, у великој мери коригује-допуњава држава **давањем високих субвенција** домаћим произвођачима, чиме компензује одступања од светске цене и тиме их чини конкурентним и дугорочно штити ону грану која је у нормалним државама стратешка и најважнија. То је нарочито потребно радити у Србији због: дугогодишњег заостајања, мале величине пољопривредног поседа, прескупог капитала, недостатка гарантованих цена, високих трошкова енергената, превисоких акциза, скупог репроматеријала и опреме ...

Наши пољопривредни производи морају наредних година бити под заштиом државе до отклањања разлога заостајања и применом унапред гарантованих цена и давањем субвенција.

Поред тога што су незналице, ови из власти су **отворени бранитељи тајкуна и монополиста** и директни гробари српског аграра, јер штите профит ових незајежљивих бизнисмена-накупаца који су листом чланови и финансијери странака на власти.

Београд 3. август 2011.

Заштита или бојкот

Банкарски систем Србије, уместо фактора друштвеног развоја, претворио се у највећег експлататора привреде и грађана, под директним патронатом НБС-а и Владе Србије. Нема те **нормалне** државе у свету где су банке високо профитабилне, здраве и у експанзији, а привреда болесна и пред банкротом. Нигде не постоји, **у нормалним државама**, да су банкарски профити битније већи него они у индустрији или трговини.

Србија је изузетак и по учешћу страног капитала у укупном банкарском потенцијалу, јер је у државама ЕУ он ограничен на максималних 20%, док је у Србији око 75% или другим речима, од 34 пословне банке 28 су у рукама страног капитала.

Случај јачања швајцарског франка и огромне последице, првенствено на грађане који су кредите узимали у овој валути и нереаговање власти по овом питању, још су један аргумент интересне симбиозе Владе и банкарских картела.

Нова Србија још једном упозорава, да се морају донети одлуке о заштити привреде и грађана од евидентно зеленашког понашања банака, јер је потпуно јасно **да наши људи највећим делом не користе страна средства него сопствена и то од прикупљених депозита, штедње и средстава по виђењу на њиховим рачунима у банкама.**

Београд 6. август 2011.

Почињемо кампању за спас народа и државе

Нова Србија почиње кампању, али не политичку, већ ону за спас народа и државе, јер потпуно је јасно да владајућа коалиција нити има знања, идеја, воље, ни намере да заустави рапидно пропадање државе и нације и основни задатак независне и истинске опозиције је предлагање **конкретних** мера за спас Србије и њеног народа. Пошто смо давно дигли руке од ове власти и оценили да је давање добронамерних упозорења и савета чисто губљење времена, Нова Србија ће ући у народ и предложити конкретне мере преточене у **АНТИКРИЗНИ ЕКОНОМСКИ ПРОГРАМ НОВЕ СРБИЈЕ**, који ће врло брзо Србију вратити на пут развоја и напретка.

У најкраћем, обећавамо:

- Искључиво српске грађевинске фирме ће радити све послове које плаћа Србија или из кредита који ми враћамо.
- Већина субвенција ће ићи у пољопривреду, јер је то стратешка грана Србије.
- Основаћемо пољопривредне задруге и унапред гарантовати откупне цене.
- Увешћемо програмирани курс динара, као услов стабилности пословања.
- Ограничићемо банкарске камате и укинути задуживање грађана у иностраној валути.
- Ограничићемо увоз производа, посебно пољопривредних, који се производе у Србији или енормно подићи царине на њих.
- Значајно ћемо повећати минималне зараде запослених.
- Променићемо структуру власништва у банкама у корист домаћег капитала, а основаћемо Државну развојну банку.
- Елиминисаћемо глад и сиромаштво у Србији, јер је то основна функција државе.

Ово је само мали део мера које ће мо применити када се будемо питали, а то време сигурно долази, јер ће наступити „колективно лудило“ ако народ још једном поверује овој погубној власти.

Београд 10. август 2011.

Ослањање на ММФ је фатална грешка

„Нови“ смер Владе у борби против новог теласа кризе који је изнео премијер Цветковић, још једном је показао сву неспособност, незнање и одсуство минималне економске логике. Понављан и примењиван, непрекидно у континуитету последњих деценија, државу је гурао у провалију, као што ће и овог пута учинити и довести до отпуштања неколико стотина хиљада радника у Србији.

Уместо да стимулишемо домаћу тражњу и да је задовољимо домаћим производима, Влада по ко зна који пут, тврдоглаво инсистира на извозу као једином леку против економске депресије. **Они код којих желимо да извозимо, а то су у првом реду земље ЕУ, већ одавно ту исту робу продају нашем прекомерно либерализованом тржишту** и шансе наших извозника су стога минималне, нарочито у условима новог кризног таласа и добро познатог разлога неконкурентности наших привредника.

За Нову Србију нема дилеме, једина шанса је домаће тржиште које ће довести до пораста БДП-а и нових радних места.

Ослањања на ММФ-у фатална је грешка, јер он води рачуна само о спољној ликвидности Србије, не и унутрашњој или не дај Боже њеном даљем развоју, док пред собом имамо „резерву“ у виду недовољне и за нашу привреду ограничавајуће новчане масе и **могућност неинфлаторне емисије НБС према привреди** већој неколико пута од било каквог кредита ММФ-а.

Београд 12. август 2011.

Наш живот не може да чека на вас

Највећи критичари актуелне власти испадеше водећи политичари владајуће коалиције од председника и потпредседника странака, до актуелних министара и градоначелника највећих градова у Србији. Да цинизам буде комплетан побринула се „објективна демократска јавност“ и спикери странака на власти који готово идентичне и тачне критике опозиције означавају као ширење дефетизма, а опозиционе прваке оптужују за безидејност и недостатак програма и решења, а које наравно, неће да објави.

Кад Љајић изјави да нам је „перспектива очајна“ или кад Ђилас оптужи ЕУ за недобронамерност са уцењивачким ставом према Србији или кад Дачић закука због непостојања концензуса око параде поноса, па свађе УРС-а СПС-а око управних одбора, испада да су кривци свега што се у Србији догађа заправо, Илић, Николић и Коштуница, чије изјаве и деловање попримају негативан одијум јавности.

Порука Нове Србије је-Закаснили сте са самокритикама, упропастили сте Србију и њен народ, не дате чак ни изборе иако сте свесни своје нечасне улоге у општем пропадању и не могу вас спасити ни сви ваши прљави трикови, ни новац који сте склонили за још једну изборну превару, јер „живот више не може да чека“.

Београд 17. август 2011.

Санација пензиног фонда

Нова Србија тврди да је санација и реформа пензиног фонда стратешко питање економске политике Србије и да нерешавање тог проблема може постати погубно за читав даљи ход српске економије.

У том смислу Нова Србија једина има конкретне мере у склопу својих антикризних мера и нове економске политике-НЕП-а, које ће решити проблем који је пензиони фонд претворио у проточни бојлер из буџетских средстава и који на крајње ризичан начин гарантује пензије за више од 1,5 милиона пензионера у Србији.

НЕП Нове Србије предвиђа санацију ПИО фонда за непуних 5 година и то преко механизма неинфлаторне примарне емисије из НБС-а на годишњем нивоу од 1 милијарде евра у динарској противвредности у корист Фонда, у вуду дугорочних кредита са минималним каматама од 3-4% на годишњем нивоу са роком отплате 100 година и одложеним плаћањем на 50 година преко новоосноване Државне Хипотекарне Банке у власништву ПИО фонда, и то из оправданог разлога државе због дугогодишњег „уништавања и черупања“ Фонда од стране државе.

Други важан разлог је што би се тиме смањило проблем хроничног недостатка новчане масе у српској привреди. Средства из ДХБ-а би се користила за дугорочно кредитирање станоградње чиме би се ПИО фонд санирао убирањем добити од камата, а буџет Србије пунио за додатних 150 до 200 милиона евра, на основу обавеза ДХБ-а према буџету.

На ово саопштење очекујемо негативне реакције владиних „експерата“.

Београд 21. август 2011.

Гувернер као банкарска гувернанта

Гувернер Дејан Шошкић независан је само у односу према држави која га је бирала, привреди која трпи последице његових обмана и инфлацији од 5,3%, а заправо је 12,7%. Нарочито је независан према грађанима који су циљна и незаштићена мета од стране банака али су и жртве гувернерове промашене монетарне политике и бесмислене одбране динара страним кредитима које ће исти грађани враћати генерацијама.

Али гувернер је итекако зависан у односу према страним банкама који као елементарна непогода уништавају остатке српске привреде, а грађане преко ноћи претварају у сиротињу одузимањем кућа, станова и комплетног дотадашњег живота.

И уместо, да као остали гувернери у региону, реагује на очигледно зеленашко понашање банака, он се понаша као њихова гувернанта која им осигурава безобразно високе лихварске профите.

Комплетна политика гувернера је супротност ономе што би требало чинити од политике курса, управљања девизним резервама, обуздавању инфлације до учвршћивања стабилности цена. Нова Србија је фрапирана недодирљивошћу Шошкића, упркос евидентно погубној политици коју води.

Београд 24. август 2011.

Упозоравамо предлажемо - не слушате - бићете искључиви кривци уништења Србије

Влада Србије је некомпетента, нема решења за развој привреде, а камоли за излазак из кризе. НБС и њена политика непринципјелног и штетног компромиса са банкама, држи привреду у оковима. Чланови фискалног и посебно економског савета Владе су превазиђене бирократе, без визије, подобни свим режимима, а Привредна комора Србије је мастадонт договорне економије и депо услужених партијских кадрова, са крајњим резултатом - потпуном парализом привредних и других активности.

Србији су потребне нове економске снаге, нове економске мере, свежа економска решења која ће бити у служби домаће привреде, а не странаца, тајкуна и монопола.

Нова Србија није велика странка али је економским решењима најпотентнија и најкомпетенија, неоптерећена стереотипима и наметнутим заблудама, са конкретним моделима развоја које отворено ставља јавности и економској критици на располагање.

То очигледно није довољно, **јер у Србији влада царство некомпетенције** и погрешних стереотипа, па ће излаз бити само у некој новој и потпуно другачијој Влади у којој ћемо моћи допринети коначном економском искораку - **ако већ не буде касно.**

Београд 25. август 2011.

За промењиве акцизе горива и мораторијум на судску заплелу имовине грађана

Директор Нове Србије и председник ГрО НС у Београду Борислав Боровић је на данашњој конференцији за новинаре изнео предлог Нове Србије **за увођене клизне, промењиве акцизе на гориво и енергенте**, која би била обрнуто пропорционална берзанским ценама. Првобитно би се одредиле крајње потрошачке цене ових енергената на максималном ниоу просека у региону, а акцизе би се мењале по предложеном моделу. Тиме би се постигла стабилност цена овог енергента и укинули ефекти једног од главних узрока инфлације трошкова као носећег разлога инфлације у Србији.

Нова Србија такође, тражи **мораторијум судске заплелу имовине грађана**, због неплаћених рачуна комуналних услуга, као и делимични или потпуни отпис дуговања грађанима који су без посла или примањима испод минималних. Модерно речено, **ресетовање** тих дуговања. Израда **социјалне карте** је приоритет на основу ког се фромирају различите цене услуга, бар варијатетом степеновања попушта у њиховом плаћању.

Београд 26. август 2011.

Србија се налази у необјављеном ванредном социјалном стању

Власт у Србији се понаша запањујуће неодговорно, не препознаје незауостављиве и крајње драматичне трендове са којима је свет суочен, чека инструкције изван земље које неће доћи или ће бити погрешне по нас и тако неповратно „једе“ време за промене које живот значе.

Нова криза намеће примене потпуно другачијих и **неконвенционалнијих мера**, у складу са извесном кризом и недостатком здраве хране, чак и питке воде, и зато сва енергија државе мора бити усмерена на хитну санацију реалне економије, пре свега аграра и задовољења домаће тражње.

Тренутак је такав да држава мора отклонити све аномалије које гуше домаћу привреду од **монопола**, тајкунских изигравања закона до банкарске самовоље и похлепе. Држава мора обезбедити основну егзистенцију својој популацији, она је то дужна, јер ће иначе имати социјалну експлозију са неизвесним исходом и сасвим извесним хаосом. Дакле, крајњи је тренутак да власт спозна да смо у необјављеном социјалном и економском ванредном стању и да то диктира нови начин рада, без политичког маркетинга, симулирања економске нормалности и сејања оптимизма без покрића.

Београд 27. август 2011.

ММФ у изборном штабу владајућих странака

Стални представник ММФ-а у Србији, Богдан Лисоволик потпуно се отворено укључио у изборну кампању и то на страни владајуће коалиције, сликовито показујући политичку димензију ММФ-а који је већ одавно изгубио економску сврху због којег је основан пре више деценија.

Оно што одавно знају у свим сувереним и нормалним државама, наравно не и у Србији, је да ММФ интересује само спољна ликвидност земље али не и развој њене привреде и да је заправо, његов главни задатак креирање политичких прилика и инсталирање марионетских влада које ће без поговора испуњавати услове њихове „мисије“.

Није нормално да се представник ММФ-а бави неекономским калкулацијама и предизборним приликама у Србији, дајући благослов Влади за повећање буџетског дефицита, укупног задужења државе и предизборног расипања државног новца, јер ће то да се превали преко леђа ионако осиромашеног народа.

Београд 1. септембар 2011.

Велики економски заокрет

Већина политичких странака у Србији, нарочито оне на власти, али на жалост и медијски истурени „економски ауторитети“ и економска јавност уопште, тврдоглаво инситуирају на економском моделу развоја Србије који ће потпуно демолирати и оно мало економије која се бори за голи живот. Уколико наставе са том политиком доведиће земљу у историјски социјални хаос са армијом незапослених, гладних грађана који у циљу самоодржања неће бирати средства у одбрани голе егзистенције.

Нова Србија упозорава на неопходност великог економског заокрета и избора економског модела примереног нашим околностима, а не пуког шаблона као што је случај данас. Минут је до дванаест да се промени економска политика, повећањем државног интервенционизма и економског планирања, омогућавањем финансијске стабилности земље, заштитом домаће производње, обуздавањем монопола, повратком динаријације кроз заокрет у монетарној политици, променом фискалне политике кроз јаке социјалне механизме пореза, обуздавањем банкарских злоупотреба, задовољавањем домаће тражње и наравно јачање реалне економије, нарочито аграра, кроз државне субвенције у пољопривреди и гарантовање цена пољопривредницима.

Ако икона неолиберализма Алан Гриспен, који је деценијама био на челу централне банке САД-а, може јавно да призна грешку своје неолибералне идеологије, онда то морају да ураде и наши недодирљиви креатори економске пропасти Србије, како би поштедели земљу својих пропалих експеримената. Такође, странке садашње опозиције морају да схвате ову реланост и земљу поведу у другом правцу, иначе ће бити настављачи пропале економске политике.

Београд 5. септембар 2011.

Неподношљива социјална неравнотежа

Никада у Србији није била овако неподношљиво нарушена социјална равнотежа између грађана, нити је степен социјалне праведности био доведен на овако низак ниво, практично готово потпуно поништен. Никада у историји Србија није била овако социјално подељена на мали број екстремно богатих и огроман број сиромашних, често гладних грађана.

Нова Србија упозорава да циљеви економске политике морају бити: социјална праведност, једнаке шансе за све, демократизација привреде али и власништва и хуманизација света рада. Зато инсистирамо на мерама регулативе конкуренције обуздавањем монопола, стабилности цена и курса динара и развоја реалне економије.

Оно на чему Нова Србија посебно инсистира је стварање активне државне политике у области тржишта рада са промењеном регулативом која би ставила ван снаге неограничени либерализам у радним односима, јер је потпуно очигледно да је на делу вештачки изнуђена неједнакост између понуде и потражње на тржишту рада што захтева неопходност мера у корист индивидуалних понуђача радних услуга.

Крајњи циљ је пуна запосленост у Србији и Нова Србија истиче неопходност формирања нове Државне организације рада са задатком управо обезбеђивања пуне запослености и у крајњој линији обезбеђивању вишег степена социјалне праведности.

Београд 7. септембар 2011.

